

Sárospatak Város Polgármesterétől

3950 Sárospatak, Kossuth u. 44.
Tel.: 47/513-240 Fax: 47/311-404
E-mail: sarospatak@sarospatak.hu

15447/2010.

**Előterjesztés
- a képviselő-testületnek -
a II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola
Pedagógiai Programjának módosításáról**

Tisztelt Képviselő-testület!

A II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola Pedagógiai Programját fenntartói jóváhagyásra nyújtotta be, az alábbi két okra történő hivatkozással.

A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. tv. 8. § (3) bekezdése, az alapfokú nevelés-oktatás szakaszait tartalmazza és szabályozza. Az ebben foglaltak módosítása teremtette meg az 1-8. évfolyamos általános iskolák számára azt a lehetőséget, hogy az 5-6. évfolyamokon (alapozó szakasz) megszüntessék az úgynevezett nem szakrendszerű oktatást és visszatérjenek a felső tagozatok korábban már jól bevált oktatási rendszeréhez.

A másik ok a szakrendszerű oktatás visszaállítása mellett, az előző testületi ülésen már tárgyalt tanulói értékelési forma átgondolása. Erről már határozatban döntöttünk és az iskola ennek megfelelően a módosítást elvégezte. (A 2., 3., 4. évfolyamokon visszaállnak a szöveges értékelésről az érdemjeggyel történő értékelésre.)

A II Rákóczi Ferenc Általános Iskola vezetése átdolgozta hatályos pedagógiai programját és azt fenntartói jóváhagyásra benyújtotta. A fenntartó a hivatkozott jogszabály 102. § (2) f) pontja alapján jóváhagyja.

Az átdolgozott program jóváhagyásához közoktatási szakértőt kell igénybe vennünk. Az iskola javaslata alapján felkértem Vadkertiné Kőrössy Anna közoktatási szakértőt, alkosson szakmai véleményt a dokumentumról. Vizsgálja meg, hogy megfelel-e a jogszabályi előírásoknak, nem tartalmaz-e a fenntartóra vonatkozóan többlet terheket. Felkért szakértőnk a dokumentum átvételét követően 2010. december 14-ig tudta vállalni a szakértői vélemény elkészítését, amelyet a Humán Bizottság december 15-i ülésén megtárgyal és saját javaslatával együtt terjeszti testületünk elé.

A pedagógiai program legitimációs eljárása megtörtént, hiszen megtárgyalta és elfogadta a diákönkormányzat, a szülői szervezet és a nevelőtestület.

Tisztelt Képviselő-testület!

Kérem, hogy a II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola módosított Pedagógiai Programjának jóváhagyásáról – a megvitatást követően – dönteni szíveskedjenek!

Sárospatak, 2010. december 8.

Aros János

Készítette: Donkó József

SÁROSPATAK VÁROS KÉPVISELŐ-TESTÜLETE

..../..../2010. (XII. 17.) KT. számú

h a t á r o z a t a

a II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola Pedagógiai programjának módosításáról

A Képviselő-testület a benyújtott módosított pedagógiai programot megtárgyalta és a szakértői véleményt, valamint a Humán Bizottság javaslatát figyelembe véve, jóváhagyta.

Felelős: polgármester, intézményvezető

Határidő: 2010. december 31.

K. m. f.

Dr. Szabó Rita
aljegyző

Aros János
polgármester

A kivonat hitelélül:

II. RÁKÓCZI FERENC ÁLTALÁNOS ISKOLA

3950 Sáropatak, Petőfi utca 1.

☎ 47/312-622 igazgató: 47/511-059

Fax: 47/511-059

E-mail: rakocziiskola@sarospatak.hu

Internet: www.iskolatkeresek.hu/rakoczi

OM: 102952

Sáropatak Város Önkormányzat
Képviselő-testülete

Sáropatak
Kossuth u. 44.
3950

Sáropatak Város Polgármesteri Hivatala	
Iktatás dátuma:	2010 DEC. 08
15447	
Melléklet	szám
db	1

Tisztelt Képviselő-testület!

A II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola a Sáropatak Város Képviselő-testülete 14.000-2/299/2010.(X.29.) KT számú határozata értelmében felülvizsgálta és átdolgozta a Pedagógiai Programot, melyet ezúton adok át a Képviselő-testületnek jóváhagyásra.

Sáropatak, 2010. december 8.

Tisztelettel:

Szegedi Istvánné
Szegedi Istvánné
igazgató

PEDAGÓGIAI PROGRAM

II. RÁKÓCZI FERENC ÁLTALÁNOS ISKOLA

Sárospatak, 2010. december 31.

**Szegedi Istvánné
igazgató**

Mottó:

***„... a törvényhozás bármi célszerűen intézkedik is ...
a népoktatás javításánál csak segédkezet nyújthat:
hanem e javítás maga csak azok által mehet végbe
kik a közoktatással közvetlenül foglalkoznak...”***

(Eötvös József)

BEVEZETÉS	7
I. AZ INTÉZMÉNY	
1. Az intézmény jogi státusza	13
2. Az iskola arculata	16
3. Az iskola létszámadatai, a tanulócsoporthok, közösségek működése (2010. október).....	20
4. Személyi feltételek	21
5. Tárgyi feltételek	22
6. Az iskola irányítása, szervezeti felépítése	22
6.1. Az iskola irányítása	22
6.2. Szervezeti felépítés	22
II. NEVELÉSI PROGRAM	
1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai.....	25
1.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei	25
1.2. Az iskolai nevelés-oktatás közös értékei	29
1.3. Az iskolai nevelés-oktatás céljai	32
1.3.1. Kiemelt célok	32
1.3.2. Önkormányzati elvárások a helyi közoktatási rendszer működésével kapcsolatban (ÖMIP alapján)	36
1.3.3. Az iskolánkban folyó kompetencia alapú oktató- nevelő munka pedagógiai céljai	37
2. Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka feladatai	40
2.1. Kiemelt fejlesztési feladatok	40
2.2. Az iskolai arculatunkkal összefüggő feladataink	47
2.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	51
2.4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	55
2.5. A szülő, tanuló, pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztési lehetőségei	60
2.6. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység	62
2.7. Beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézséggel összefüggő pedagógiai tevékenységek.....	64
2.8. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program	66
2.9. Sajátos nevelési igényű gyermekekkel összefüggő pedagógiai tevékenység	67
2.10. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok	69
2.11. A szociális hátrányos enyhítését segítő tevékenység	72
2.12. Az etnikai kisebbség nevelésének sajátos feladatai	74
2.13. A tanulási esélyegyenlőség segítésének elve	74
2.14. A könyvtári tevékenységgel kapcsolatos feladatok	75

2.15. A Sárospataki Rákóczi Diáksport Egyesülettel kapcsolatos feladatok.....	76
3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai	76
4. Az iskolaotthonos oktatás	77
5. A napközi otthon	78
6. A nevelő-oktató munka ellenőrzési, mérési, értékelési és minőségfejlesztési rendszere.....	82
7. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	88
8. A tanulók írásbeli beszámoltatásának formái, rendje, korlátai, értékelésében betöltött szerepük, súlyuk.....	89
9. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke	89
10. Az iskola egészségnevelési programja	91
11. Az iskola környezeti nevelési programja	91
12. Az iskola kommunikációs adatbázisa (2010.12.01. frissítés szerint)	92
III. AZ ISKOLA HELYI TANTERVÉNEK ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓI	
1. Az iskola helyi tanterve	94
2. Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	106
3. Az írásbeli beszámoltatások szabályozása	107
4. Az otthoni (napközis) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei.....	108
5. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges	108
6. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái	109
7. A szorgalmat és magatartást minősítő osztályzat tartalma, az érdemjegyek feltételei	110
8. A tanulók értékelésének és minősítésének formái–szöveges értékelés	100
9. Értékelés	125
9.1. Értékelés az alsó tagozaton	125
9.2. Értékelés a felső tagozaton	126
10. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei, a tanuló teljesítménye értékelésének, minősítésének követelményei, formája	127

11. A tanulók jutalmazásának elvei, az elmarasztalás fokozatai.....	133
12. A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésének és oktatásának elvei.....	136
13. A különböző tantervek alkalmazása.....	136
13.1. A 2003-ban felülvizsgált és módosított NAT alapján kerettantervek felhasználásával elkészített 2007. szeptemberétől érvényes helyi tanterv	139
13.2. A nem szakrendszerű oktatás (5-6. évfolyam).....	139
13.2.1. A 2008-10-es tanévek tapasztalatai a nem szakrendszerű oktatásról.....	139
13.2.2. A nem szakrendszerű oktatás felmenő rendszerben történő megszüntetése	139
13.2.3. A nem szakrendszerű oktatás az 5. és 6. évfolyamon (a 2007-ben történő helyi tanterv módosítása alapján) .	140
13.3. Tanórán kívüli foglalkozásaink /Kt. 53.§.(2)/	146
ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉSEK	147
IV. HELYI TANTERV (tantárgyanként, évfolyamonként)	
• Magyar nyelv és irodalom (1-4. évfolyam).....	
• Élő idegen nyelv (4. évfolyam)	
• Angol nyelv.....	
• Német nyelv	
• Matematika (1-4. évfolyam)	
• Környezetismeret (1-4. évfolyam).....	
• Ének-zene (1-4. évfolyam)	
• Rajz és vizuális kultúra (1-4. évfolyam)	
• Informatika (4. évfolyam).....	
• Technika és életvitel (1-4. évfolyam)	
• Testnevelés és sport (1-4. évfolyam)	
• Magyar nyelv és irodalom (5-8. évfolyam).....	
• Magyar nyelv	
• Magyar irodalom	
• Élő idegen nyelv: angol (5-8. évfolyam)	
• Élő idegen nyelv: német (5-8. évfolyam)	
• Matematika (5-8. évfolyam)	
• Történelem, hon- és népismeret, etika (5-8. évfolyam).....	
• Természetismeret (5-6. évfolyam).....	
• Fizika (7-8. évfolyam).....	
• Kémia (7-8. évfolyam)	
• Biológia és egészségtan (7-8. évfolyam)	

- **Egészségtan (8. évfolyam).....**
- **Földrajz (7-8. évfolyam).....**
- **Ének-zene (5-8. évfolyam)**
- **Rajz és vizuális kultúra (5-8. évfolyam)**
- **Mozgóképkultúra és médiaismeret (8. évfolyam)**
- **Informatika (5-8. évfolyam)**
- **Technika és életvitel (5-8. évfolyam)**
- **Testnevelés és sport (5-8. évfolyam)**
- **Osztályfőnöki óra és kapcsolódó modulok (5-8. évfolyam).....**

B E V E Z E T É S

Az iskolában a nevelő-oktató munka **a pedagógiai program** alapján folyik. A közoktatási törvény szabályozásából következően minden jelenleg működő iskola rendelkezik pedagógiai programmal.

A pedagógiai program az iskola pedagógiai stratégiai terve, amely hosszú illetve középtávra – az intézményben működő évfolyamok számához kapcsolódva legalább egy képzési ciklusra – határozza meg az iskolában folyó nevelés-oktatás rendszerét: céljait, feladatait és tevékenységeit.

A pedagógiai program ebből következően az iskola szakmai önmeghatározásának dokumentuma, egyben szakmai autonómiájának biztosítója is.

A pedagógiai programban, mint stratégiai tervben foglaltak akkor valósíthatók meg, ha ahhoz kapcsolódva:

- évente meg vannak határozva az aktuális célok és
- az ehhez kapcsolódó feladatok teljesülnek.

A pedagógiai program megvalósításának meghatározó feltétele az iskola éves, rövid távú pedagógiai célokat és feladatokat is tartalmazó munkatervének elkészítése és végrehajtása.

A pedagógiai program a közoktatási intézmény nevelő és oktató munkájának legfontosabb irányító dokumentuma, melyet a központi jogszabályok, valamint a fenntartó előírásai alapján, a helyi igények és lehetőségek figyelembevételével az intézmény nevelőtestületének kell elkészítenie. A pedagógiai programot (és annak módosítását is) a nevelőtestület fogadja el, és a fenntartó hagyja jóvá.

Pedagógiai Programunk a 2007-ben módosított Pedagógiai Programunk átdolgozása. A program újabb felülvizsgálata és átdolgozása a törvényi változások miatt vált szükségessé (a Közoktatási törvényt módosító 2010. évi LXXI. törvény).

Az iskolában folyamatosan követnünk kell a törvényi és társadalmi változásokat. El kell fogadnunk, hogy az iskola szolgáltató intézmény. Az oktatás piacosodik, gazdasági versenytényezővé válik. A piaci igények versenyképes tudást követelnek. Elvárják az iskolától, hogy a gyerekekben társadalmilag hasznos képességeket alakítson ki:

- konstruktív életvezetésre való igényt,
- folyamatos tanulásra és önfejlesztésre való igényt,
- a tolerancia képességét,
- kommunikációs és együttműködési képességeket,
- idegen nyelvi kommunikáció képességét,
- kezdeményező- és vállalkozói képességet.

Az iskolának alkalmazkodnia kell ezekhez az igényekhez, folyamatos megújulásra készen. Ehhez állandóan figyelni és értékelni kell az iskola legfontosabb partnereinek (szülők, tanulók, fenntartó) igényeit és elvárásait.

A II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola, értékes hagyományaira építve, széles tevékenységekínálattal, a gyerekek sokoldalú fejlesztésével és a fenntarthatóság pedagógiájának felhasználásával törekszik a kor kihívásainak megfelelni.

A pedagógiai program tartalmát a következő jogszabályok és dokumentumok határozzák meg:

- az 1993. évi LXXIX. törvény a közoktatásról,
- a NAT kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 243/2003. (XII.17.) kormányrendelet,
- a kerettantervek kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 28/2000. (IX.21.) OM rendelet,
- a 32/1997. (XI.5.) MKM rendelet a nemzeti, etnikai kisebbség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról,
- a 11/1994. (VI.8.) MKM rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről,
- a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 243/2003. (XII.17.) kormányrendelet módosítása alapján a 202/2007. (VII. 31.) kormányrendelet,
- az 1993. évi LXXIX. törvény módosításáról szóló 2010. évi LXXI. törvény,
- az intézmény alapító okirata.

A pedagógiai program magában foglalja:

- a nevelési programot,
- az egészségnevelési programot,
- a környezeti nevelési programot,
- a helyi tantervet.

Az alapfokú nevelés-oktatás szakasza az első évfolyamon kezdődik és a nyolcadik évfolyam végéig tart.

Szakaszai:

- az első évfolyamon kezdődő és a második évfolyam végéig tartó bevezető,
- a harmadik évfolyamon kezdődő és a negyedik évfolyam végéig tartó kezdő,
- az ötödik évfolyamon kezdődő és a hatodik évfolyam végéig tartó alapozó,

- a hetedik évfolyamon kezdődő és a nyolcadik évfolyam végéig tartó fejlesztő szakasz.

A bevezető és a kezdő szakaszban, továbbá a helyi tantervben meghatározottak szerint az alapozó szakasz kötelező és nem kötelező tanórai foglalkozása időkeretének iskolánkban 25 %-ban nem szakrendszerű oktatás, az alapozó szakasz fennmaradó időkeretében és a fejlesztő szakaszban szakrendszerű oktatás folyik.

A közoktatási törvény 121. § 34. pontja meghatározza **a szakrendszerű és a nem szakrendszerű oktatás fogalmát:**

- szakrendszerű oktatás: ha az egyes tantárgyakat több, az egyes tantárgyak oktatására jogosító megfelelő végzettséggel és szakképzettséggel rendelkező pedagógus tanítja;
- nem szakrendszerű oktatás: ha a tantárgyakat, illetve a tantárgyak nagyobb körét egy, tanítói végzettséggel és szakképzettséggel rendelkező pedagógus tanítja.

A 2006. évi módosítás alapján a közoktatási törvény a következő bekezdéssel egészült ki:

„133.§ (1) A 2006. évi LXXI. törvény 1.§-ával megállapított Kt. 8. § (3) bekezdésének harmadik mondata alapján az ötödik évfolyamon első ízben a 2008/2009. tanévben kell megszervezni az oktatást. Ehhez az általános iskoláknak a helyi tantervüket 2007. szeptember 30-ig szükség szerint át kell dolgozni és megküldeni jóváhagyás céljából a fenntartónak. A helyi tanterv jóváhagyásához szakértő igénybevételére nincs szükség.”

E rendelkezés alapján iskolánk 2007. szeptember 30-ig felülvizsgálta és módosította a helyi tantervet. A következő – a 2008/2009-es – tanévtől kezdve az ötödik évfolyamon úgy kezdtük meg a tanítást, hogy a nem szakrendszerű oktatás aránya elérte a huszonöt százalékot; majd a következő tanévtől felmenő rendszerben a hatodik évfolyamon is folytattuk.

A **„NAT 2007”** néven emlegetett oktatási dokumentumot egy módosított rendelet tartalmazza: *A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 243/2003. (XII.17.) kormányrendelet (a 202/2007. (VII.31.) kormányrendelettel módosított, egységes szerkezetbe foglalt szöveg.)*

Mely pontokon változott a rendelet?

2.§ 10. bekezdés ezzel egészül ki: *„oly módon, hogy a természettudományos ismeretek oktatásának súlya növekedjen”*

2/A. § kimondja: hogy a bevezető és a kezdő szakaszban „játékos”-nak kell lennie a tanulászervezésnek, a terhelésnek pedig igazodnia kell a „tanulói képességekhez”.

Az 8.§ 2. bekezdése a „mérések” napjain felmentést ad a más órákon való részvétel alól.

Mely pontokon változott a NAT bevezető?

- új bekezdés részletezi, hányféle módon segíti a NAT az oktatást;
- új bekezdés fejtegeti, hogy a helyi tanterveknek követniük kell a NAT szellemiségét, be kell vezetniük a nem szakrendszerű oktatást, és fokozniuk kell az esélyegyenlőséget;
- konstatálja, hogy beléptünk az EU-ba;
- kimondja, hogy az oktatásba külső szakértő is bevonható.

A Kiemelt fejlesztési feladatok közül törli az „Információs és kommunikációs kultúrát” (mert ez a kompetenciák közé kerül), viszont beemel két új címszót, az „Eszétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség”-et és a „Gazdasági nevelés”-t.

Elveti az eddigi kompetencia-listát, és helyette beemeli a 9 tételből álló, hivatalos EU-listát.

Részletesen beszél a 8 iskolaév szakaszolásáról (bevezető 1-2, kezdő 3-4, alapozó 5-6, fejlesztő 7-8).

Miben nem változott a NAT?

Nem változik az óraszám, a javasolt műveltségterületi arányok táblázata – teljesen azonos a 2003-as változattal.

Nem változik érdemben sem a tantárgyi struktúra, sem a tantárgyakon belüli „szakanyag”.

Miben kell változnia helyi tantervünknek?

a) szövegszerűen le kell szögeznie bizonyos törekvéseket:

- növeljük a természettudományok súlyát,
- fokozzuk a bevezető és kezdő szakaszban a játékosságot,
- a terhelést a képességekhez igazítjuk,
- a mérések napján felmentést adunk az órák alól,
- fokozzuk a felzárkóztatást.

b) át kell vennie bizonyos struktúrákat:

- 9 kulcskompetencia
- 7 kiemelt fejlesztési terület

c) be kell építenie a nem szakrendszerű oktatást:

- iskolánk a 25%-ot vállalta be (heti 7óra az 5-6. évfolyamon)

A fentiek megoldása az alábbiak szerint történik iskolánkban:

- a) A nem szakrendszerű oktatásban érintett tantárgyak (magyar, matematika, osztályfőnöki, testnevelés, idegen nyelv, rajz és vizuális kultúra) fejezetébe beillesztjük a továbbhaladásra vonatkozó nem szakrendszerű vonatkozásokat.
- b) A tantárgyi anyagok élére beillesztünk egy-egy kompetencia- és fejlesztés-struktúrát.

Kompetencia-területek beépítése a pedagógiai programba

Feladat a fejlesztés helyes irányainak megtalálása

<i>A magyar közoktatás főbb gondjai</i>	<i>A fejlesztés irányai</i>
Szelektív iskolarendszer	Egységes, befogadó iskolarendszer
Tanár központú módszertan	Tanulóközpontú módszertan
Kanonisztikus tananyag kijelölés	Pragmatikus, testre-szabott tananyag-válogatás
Központi tantervek	Helyi tantervek
Egységes módszertan	Differenciált módszertan
Nagy és egyrétegű tananyag	Kevés és rétegzett tananyag
Ismeretátadás	Ismeretbe ágyazott képességfejlesztés, kompetencia alapú képzés
Aktív tanár – passzív tanuló	Aktív tanár – aktív tanuló (megváltozott tanárszerep)
Egyirányú kommunikáció	Vertikális és horizontális információ-áramlás
A teljesség illúziója	Reális teljesítés
Szelekció és regráció	Integráció, infúzió

A tanítók és tanárok feladatai és változó szerepük

- az óvoda-iskola átmenet segítése,
- képességfejlesztés az ismeretközpontúság helyett,
- befogadó szemlélet, integrációs gyakorlat,
- „Minden gyermek más” – egyénre szabott fejlesztési programok,
- új pedagógiai „szerepértelmezés”,
- új pedagógiai kultúra alkalmazása,
- szöveges értékelés, értékelés osztályszinten, egyénileg, önértékelés,
- a fejlesztő hatások szakaszainak egymásra építése (1-6., és 7-8. évfolyam),
- az átmenetek segítése.

A tanulni tanulás kognitív és affektív kompetenciájának fejlesztése

- a tanulásmódszertan beépítése az iskola tevékenységrendszerébe,
- a tanulók tanulási stratégiáinak és módszereinek megismerése,
- a tanuláshoz való viszony (attitűd) feltérképezése, a változások követése,

- a motivációs bázis megismerése és formálása,
- a tanuláshoz szükséges alapkészségek felmérése és fejlesztési eljárásainak alkalmazása (életkor-specifikusan).
- a tanuláshoz szükséges komplex személyiségelemek megismerése (kíváncsiság, érdeklődés, akarat, kitartás, önfegyelem, becsvág, teljesítményszorongás, küzdőképesség, sikerorientáció – kudarckerülés).

A Pedagógiai Program aktuális módosítása nevelőtestületünk döntése alapján két területen történik (1993. évi LXXIX. törvény módosításáról szóló 2010. évi LXXI. törvény szerint).

1. A 2010/11-es tanév második felétől kezdődően iskolánk vissza kíván térni a tanulói értékelés és minősítés „hagyományos” formájához (osztályzat) mind a 2. évfolyam végén, mind a 3., és 4. évfolyamon az alábbiak szerint.

A szöveges értékelésről az osztályozásra történő áttérés esetében külön kitér a törvény egy átmeneti rendelkezés formájában arra, hogy azok az iskolák, amelyek az osztályozást már a 2010/11. tanév második felétől alkalmazni kívánják, 2010. december 31-ig kell, hogy módosítsák a pedagógiai programjukat. Ugyanez az átmeneti szabály azt is rögzíti, hogy a fenntartó hozzájárulhat a pedagógiai program jóváhagyására, bevezetésére vonatkozó, a törvényben foglalt általános előírások alkalmazásától való eltéréséhez. Ezek az általános előírások pedig nem mások, mint a pedagógiai program közoktatási szakértővel történő véleményeztetése (Közokt. tv. 44.§. (1) bekezdés) és a felmenő rendszerben történő bevezetés (Közokt. tv. 51.§. (1) bekezdés). Vagyis, azok az intézmények, amelyek már a most szeptemberben kezdődő tanév végén vissza szeretnék térni az osztályzattal történő értékelésre, ezt megtehetik anélkül, hogy a pedagógiai program módosításához szakértőt vennének igénybe, illetve a felmenő rendszerben történő bevezetést sem kell betartani, ha a fenntartójuk ehhez hozzájárul.

2. A 2011/12-es tanévtől kezdődően iskolánk az alapozási szakaszban (5-6 évfolyam) felmenő rendszerben a nem szakrendszerű oktatást meg kívánja szüntetni, vagyis a teljes órakeretben a szakrendszerű oktatást szeretnénk visszaállítani.

Jogszabályi háttér: Közokt. tv. 8.§. (3) bekezdés; Közokt. tv. 121.§. (1) bekezdés.

Sárospatak Város Önkormányzat Képviselő-testülete a 14.000-2/299/2010.(X.29.) KT számú képviselő-testületi határozata alapján a fenti hozzájárulási kérelmünket engedélyezte.

I. AZ INTÉZMÉNY

I.1. Az intézmény jogi státusza

I.1.1. Alapító okirat száma, kelte:

9300-3/134/2010. (V. 28.) KT. számú határozat melléklete

I.1.2. Az intézmény neve:

II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola

OM azonosítója: 102952

Törzsszáma: 549967

I.1.3. Az intézmény székhelye, telephelyei:

Székhely: 3950 Sárospatak, Petőfi Sándor út 1.

Telephelyei: 3950 Sárospatak, Rákóczi út 32.

3950 Sárospatak, Patika köz 2.

3950 Sárospatak, Rákóczi út 29.

I.1.4. Az intézmény irányító és fenntartó szervének neve, címe:

Sárospatak Város Önkormányzat Képviselő-testülete

3950 Sárospatak, Kossuth u. 44.

I.1.5. Az intézmény felügyeleti szerve:

Sárospatak Város Önkormányzata

I.1.6. Az intézmény működési területe:

Sárospatak közigazgatási területén ellátja az Arany János, Kazinczy utaktól keletre eső területeken lakó, állandó lakcímmel rendelkező tanulók, – kivételt képez a Rákóczi és a Kossuth utca – továbbá a Hercegkút községben állandó lakóhellyel rendelkező felső tagozatos tanulók általános iskolai nevelését-oktatását.

I.1.7. Az intézmény jogállása:

Az intézmény a közoktatási törvényben foglaltak alapján önálló jogi személy.

I.1.8. Az intézmény típusa:

Nyolc évfolyammal működő általános iskola alapfokú nevelési-oktatási intézmény.

I.1.9. Az intézmény tevékenységei:

Szakágazat száma: 8520 Alapfokú oktatás

a) ellátandó alaptevékenysége:

- 852011 Általános iskolai tanulók nappali rendszerű nevelése, oktatása (1-4. évfolyam)
Integrációs és képesség-kibontakoztató felkészítés.
Önköltséges tanórán kívüli foglalkozást, tehetséggondozó foglalkozást szervezhet. (Az általános iskola 1-4. évfolyamán, meghatározott időkeretekben az iskola pedagógiai programja szerint (a kötelező tanórák, a nem kötelező tanórák, a tanórán kívüli foglalkozások) végzett neveléssel, oktatással, továbbá az iskolaotthonos oktatással kapcsolatos bevételeket és kiadásokat kell tervezni.)
- 852012 Sajátos nevelési igényű általános iskolai tanulók nappali rendszerű nevelése, oktatása (1-4. évfolyam) (gyengénlátó, beszéd fogyatékos, autista, disgraphia, dislexia, discalculia, megismerés fejlődésének rendellenessége SNI a.), viselkedés fejlődésének rendellenessége SNI b.)
- 852021 Általános iskolai tanulók nappali rendszerű nevelése, oktatása (5-8. évfolyam).
Integrációs és képesség-kibontakoztató felkészítés.
Önköltséges tanórán kívüli foglalkozást, tehetséggondozó foglalkozást szervezhet. (Az általános iskola 5-8. évfolyamán, meghatározott időkeretekben az iskola pedagógiai programja szerint (a kötelező tanórák, a nem kötelező tanórák, a tanórán kívüli foglalkozások) végzett neveléssel, oktatással kapcsolatos bevételeket és kiadásokat kell tervezni.)
- 852022 Sajátos nevelési igényű általános iskolai tanulók nappali rendszerű nevelése, oktatása (5-8. évfolyam) (gyengénlátó, beszéd fogyatékos, autista, disgraphia, dislexia, discalculia, megismerés fejlődésének rendellenessége SNI a.), viselkedés fejlődésének rendellenessége SNI b.)
- 855911 Általános iskolai napköziotthoni nevelés
- 855912 Sajátos nevelési igényű tanulók napközi otthoni nevelése (gyengénlátó, beszéd fogyatékos, autista, disgraphia, dislexia, discalculia, megismerés fejlődésének rendellenessége SNI a.), viselkedés fejlődésének rendellenessége SNI b.)
- 931204 Iskolai diáksport-tevékenység és támogatása
- 562913 Iskolai intézményi étkeztetés
- 562917 Munkahelyi étkeztetés
- 890111 Esélyegyenlőség elősegítését célzó általános, komplex tevékenysége és programok
- 890112 Az egyenlő bánásmód megvalósulását célzó általános tevékenységek és programok

890115 Speciális tehetséggondozó programok hátrányos helyzetű gyermekek, fiatalok részére

b) alaptevékenységhez kapcsolódó kiegészítő tevékenysége:

855937 Máshova nem sorolható egyéb felnőttoktatás

c) alaptevékenységhez kapcsolódó kisegítő tevékenysége

682002 Nem lakóingatlan bérbeadása, üzemeltetése

(A rendelkezésre álló helyiségeket egy naptári évnél nem hosszabb időtartamban bérletbe adhatja, ha az nem akadályozza a nevelő-oktató munkát, a mindennapos testedzést, a diáksportkör munkáját.)

Az intézmény vállalkozási tevékenységet nem folytat.

I.1.10. A feladatellátást szolgáló vagyon:

A feladatok ellátásához az iskolának rendelkezésre áll a székhelyén lévő Sárospatak Város Önkormányzata tulajdonában álló

- a 229 hrsz-ú Petőfi u. 1. sz. alatt álló ingatlan a rajta található oktatási épülettel, tornateremmel, berendezésekkel, udvarral,
- a 300 hrsz-ú Rákóczi út 32. sz. alatt ingatlan a rajta található oktatási épülettel, berendezésekkel, udvarral,
- a 422 hrsz-ú Patika köz 2. és a Rákóczi u. 29. sz. alatti ingatlan a rajta található oktatási épülettel, berendezéssel, udvarral, tornateremmel, öltözőkkel.

A nevelő-oktató munkához rendelkezésre állnak a leltár szerint nyilvántartott állóeszközök, szemléltetőeszközök. Az iskola a rendelkezésre álló vagyontárgyakat feladatainak ellátásához szabadon használhatja.

I.1.11. A használatba adott vagyon feletti rendelkezési jog:

Az iskola a rendelkezésre álló vagyon nem jogosult elidegeníteni, illetőleg biztosítékként felhasználni.

I.1.12. Feladatellátáshoz kapcsolódó funkciója, gazdálkodással összefüggő jogosítványok:

- Önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szerv, önálló számlával rendelkezik. Gazdálkodását az intézmény gazdasági irodája látja el, amelynek élén gazdasági vezető áll.
- Pénzügyi kötelezettséget az intézményvezető az önkormányzat által jóváhagyott költségvetési előirányzatokon belül, a vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelően vállalhat.

- Külön megállapodás alapján ellátja az önállóan működő költségvetési szervek a Farkas Ferenc Művészeti Iskola, valamint a Családsegítő és Pedagógiai Szakszolgálat gazdasági feladatait.

I.1.13. Az intézmény vezetőjének kinevezési, megbízási, választási rendje:

A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény, az annak végrehajtásáról szóló 138/1992.(X.8.) Korm.rendelet, továbbá a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 11/1994.(VI.8.) MKM rendelet alapján, az igazgatót nyilvános pályázat alapján Sárospatak Város Képviselő-testülete nevezi ki. Az egyéb munkáltatói jogokat Sárospatak város polgármestere gyakorolja.

I.1.14. Foglalkoztatottjaira vonatkozó foglalkoztatási jogviszonyok megjelölése:

Az intézménynél dolgozók esetében az intézmény igazgatója önállóan gyakorolja a munkáltatói jogokat a Közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény és a Munka Törvénykönyve alapján.

I.1.15. Az intézmény képviselőjére jogosultak:

A fenntartó által kinevezett igazgató képviseli az intézményt és gyakorolja a kiadmányozási jogkört, melyekért teljes felelősséggel tartozik.

I.1.16. Jogszabályban meghatározott közfeladata:

Nappali rendszerű általános műveltséget megalapozó iskolai oktatás.

I.1.17. Típus szerinti besorolása:

A tevékenység jellege alapján: közszolgáltató szerv
A közszolgáltató szerv fajtája: közintézmény
Alaptevékenysége szerint: közoktatási

I.1.18. Évfolyamok száma:

8 évfolyam

I. 2. Az iskola arculata

A II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola Sárospatak belvárosában, két egymástól különálló épületben várja tanulóit. Nyolc évfolyamos általános iskola, évfolyamonként 2-3 osztállyal. Iskolánk lehetőséget ad Hercegkút 5-8. évfolyamos tanulóinak is a bekapcsolódáshoz.

A 2010/11-es tanévben egy ideiglenes elhelyezési renddel működünk, a Rákóczi út 32. szám alatt található központtal. A tervek szerint az önkormányzat által nyert pályázatból a Petőfi út 1. szám alatti épület bővítése és felújítása 2011. szeptember 1-jére készül el, ahol már egy épületben, korszerű eszközökkel felszerelve folytathatjuk munkánkat.

Az angol nyelvet és matematika tantárgyakat emelt óraszámban oktatjuk 5. osztálytól, választható formában. A környezeti egészséges életmódra nevelés, a testi nevelés kiemelt szerepet kap teljes oktatásunk területén.

Szakos ellátottságunk 100 %-os, minden foglalkozást, kötelező, nem kötelező, szabadon választható órát az előírt szakirányú végzettséggel rendelkező személy lát el.

Az óvoda és az iskola között zökkenőmentes átmenetre törekszünk. A sajátos nevelési igényű tanulóinkat saját hatáskörben segítjük. Tanulóink 54,4 %-a hátrányos helyzetű, ezért minél több tanulónak szeretnénk biztosítani a napközis foglalkozást.

Alsó tagozatos gyermekeink számára iskolaotthonos oktatást biztosítunk, ahol a programok mellett a legfontosabb feladat a szakszerű segítséggel történő másnapi órákra való felkészülés. Az a szülő, aki az iskolaotthonos oktatást nem kívánja igénybe venni, ezt minden év augusztus 15-ig írásban kérheti az iskola igazgatójától. Felső tagozatos tanulóink igényelhetik a napközit. Biztosítjuk – igény szerint – tanulóinknak az iskolai étkeztetést.

Gyermekek- és ifjúságvédelmi felelősünk segítségével fokozottan figyelemmel kísérjük, és segítjük a hátrányos, illetve veszélyeztetett helyzetű tanulóink sorsát.

Diákjaink pályaválasztását tájékoztatókkal, tanácsadással segítjük, továbbtanulásukkal kapcsolatos ügyintézéseket pályaválasztási felelősünk irányítja.

Jól működő diákönkormányzatunk segít felkészíteni tanulóinkat a közéletiségben való részvételre.

Évről évre szép eredményeket érnek el tanulóink a különböző szintű tanulmányi, kulturális és sportversenyeken is.

Különböző sportágakban nyújtunk lehetőséget diákjainknak sporttevékenység gyakorlására testnevelés órákon, illetve tanórán kívüli foglalkozásokon. Így pl. leány- és fiú kosárlabda, kézilabda, labdarúgás, asztalitenisz, atlétika, úszás.

Az Erdei iskola program keretében az osztályok – a pályázati lehetőségektől függően – több napon át szakképzett emberek segítségével ismerkedhetnek lakóhelyünk és szűkebb- tágabb környezetünk növény- és állatvilágával, a természetvédelemmel.

Irodalmi színpadunk az irodalmat, a színjátszást kedvelő gyerekeknek ad lehetőséget a szabadidő tartalmas eltöltésén túl a szerepléshez.

Tanulóink – pedagógusi kísérettel – rendszeresen látogatják A Művelődés Háza színházi, gyermek- és ifjúsági előadásait.

Rendezvényeinkkel, a gyerekek szereplésével az iskola életét, tanulóink diákéveit szeretnénk színesebbé, érdekesebbé, emlékezetesebbé tenni.

A már hagyományossá vált programjaink közül megemlítenénk a Rákóczi-hét rendezvénysorozatot, a Rákóczi Gálát, az alapítványi bált.

Iskolánk tanulóinak szüleivel olyan nevelőtársi, partneri kapcsolat kialakítására törekszünk, amelyben szülő és iskola egyet akarva, egymást segítve valósítja meg elképzeléseit gyermekeink fejlődésének érdekében.

Törekszünk az iskola bázisiskola szerepének megerősítésére (Apáczai bázisiskola, kistérségi versenyek, tanfolyamok, előadások). 2010-ben iskolánk Heves megye, Borsod-Abaúj-Zemplén megye, Miskolc város pedagógiai intézeteinek konzorciuma a TÁMOP 3.2.2. „Megújuló pedagógia: hálózati együttműködés Észak-Magyarországon” pályázati közreműködőjeként referenciaintézményi minősítést szerzett meg, melynek kapcsán két „Jó gyakorlat”-ot akkreditáltattunk, és folyamatosan működtetünk (Beiskolázási program az 1. évfolyam számára; Téma napok szervezése és megvalósítása).

24 órás Mikszáth felolvasó nap
Referenciaintézményi minősítés (2 jó gyakorlat, kreditpont)
Projektnapok (Föld napja, Honfoglalás, Boszorkányszombat, Budapest, de csodás
Új sportszakosztályok megjelenése (sak, íjászat)
Egész éven át tartó drogrevenüciós program
Táncoktatás a 7. évfolyamosoknak
Karácsonyi ajándék a HH tanulóknak
Rákóczi matematikaverseny
Szülők-nevelők találkozója
Mozi- és színházlátogatás
Ifjúsági klub látogatása
Karácsonyi és napközi kézműves foglalkozások
Külsős előadók (fehér golya)
1. és 5. osztályosok avatása Rákóczi diákká
Testvériskolai kapcsolatos bővítése (Királyhelmec)
Rendhagyó irodalomóra (színész)
Teljesítményértékelés kialakítása
Biológia szaktanterem
Ünnepségek, jeles napok méltó megünneplése
Föld napja programsorozat
Rákóczi-hét, Rákóczi Gála
Kiemelkedő tanulmányi és sporteredmények
Színvonalas kirándulás (diák és alkalmazotti kör)
Külsős előadók az osztályfőnöki órákon
Nyílt nap a leendő első tanítóknál
Játszóház szervezése
Testvériskolai kapcsolatok (Nagykapos)
Partnerkapcsolatok ápolása
Comenius 2000 Oktatási Minőségfejlesztési Program
Véradás szervezése
Egészségdelután
Könyvtári állomány gépi feldolgozása
Új informatika terem, felhőtárház
Minőségbiztosítása
Rákóczi Napok
Sárospataki Rákóczi Diáksport Egyesület
„Danon nap”
Alapítványi bál
Iskolaújság
Mazsorett csoport
Felzárkóztató program
Matematika és angol emelt szintű oktatás
Erdei iskola

2010
2007
2006
2003
2001

II. RÁKÓCZI F. ÁLT. ISKOLA összevonás

2000.	Erdei Iskola	pályázatok		
1999.	Mazzoretti csoport, iskolaiújság, Rádió	diákönkormányzat	APÁCZAI báziskola	1996
1996.	SULINET hálózatra lépés, Esze Gála, Esze Napok	alapfokú nyelvvizsga	Erdei Iskola	
1993.	Testnevelés emelt óra, színpatszö csoport, angol tagozat, Iskolaszék	alapítvány	Nagykapos testvériskola	
1990.	Felzárkóztató program	gyermek- és ifjúságvédelem		
1986.	Matematika tagozat 5-8. évf., Diákönkormányzat, NYIK program, Rozsnyó testvériskola	nagyfelmerő rendszer		
1979.	Beolvad a Zrínyi Ált. Iskola Lorántffy épület megszűnik	egésznapos oktatás		
1970.	Kispataki épület megszűnik Matem. tag. 7-8. évfolyamon, iskolaotthonos osztályok	tantestületi kirándulások	Testnevelés tagozat	
1962.	Tárnoki Győző Vízi Úttörő csapat	szaktárgyi és sportversenyek	Osztályok a Mőri Kollégiumban	
1959.	Orosz tagozat	iskolai és külső ünnepélyek,	Görög iskola megszűnése	
1958.	Vízi Úttörő csapat	műsorok	Pálkövi Antal Úttörőcsapat	1971
1956.	Névváltozás: Esze Tamás Ált. Iskola	tanulói bálók	alapítás	
1948.	II sz. Állami Ált. Iskola (előd)	szakkörök, sportkörök		
		nyári táborok, vízitúrák		

I.3. Az iskola létszámadatai, a tanulócsoporthok, közösségek működése (2010. október)

Tanulóink száma: 419

Tanulócsoporthok száma: 23

Napközis csoportok száma: 4

Iskolaotthonos csoportok száma: 10

Veszélyeztetett tanulók száma: 11

Hátrányos helyzetű tanulók száma: 228

Halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma: 111

Sajátos nevelési igényű tanulók száma: 31

Egyéni fejlesztő foglalkozásban részesülő tanulók száma: 31

Tehetséggondozó programban résztvevő tanulók száma: 19

Szakköri tagok száma: 61

Művészeti csoport tagja: 12

Énekkari tag: 28

Az intézmény befogadóképessége miatt az osztályok két épületben helyezkednek el. Az iskola alsós osztályai egész napos oktatási keretben működnek, a felsősök délelőtti műszakban tanulnak.

Az iskolában hetes óratervvvel működnek a csoportok. A tanítási órák rendje a Szervezeti és Működési Szabályzatban került szabályozásra. A tanév rendjét miniszteri rendelet határozza meg, a tanév helyi rendjéről a nevelőtestület dönt.

A matematika és az angol nyelv oktatása emelt szinten is történik.

A testnevelés, a mindennapos testmozgás megteremtése érdekében, a sportjátékok szélesebb megismertetése és megszerettetése érdekében létrehoztuk a Diáksport Egyesületet.

Az alsó és felső tagozatban is tanórán kívüli foglalkozásokon vehetnek részt a tanulók (szakkörök, tehetséggondozó műhelyek, korrepetálások, felzárkóztatók).

Az iskola profilját adó és az oktató- nevelő munkában kiemelten kezelt területek:

Anyanyelvi kommunikáció

Idegen nyelvi kommunikáció

Matematikai kompetencia

Természettudományos kompetencia

Digitális kompetencia

A hatékony, önálló tanulás

Szociális és állampolgári kompetencia

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia.

I.4. Személyi feltételek

A tantestület személyi feltétele „állandó” mozgásban van.

A tantestület összetétele munkakör szerint:

Tanítói és/vagy tanári munkakört lát el: 44 fő

- Tanító és/vagy tanári felmentési idejét tölti: 2 fő
- Könyvtáros munkakört lát el: 2 x 0,5 fő
- Napközis munkakört lát el: 2 fő

Pedagógus létszám (teljes munkaidős): 44 fő

A könyvtárosi feladatokat 2 kolléga látja el váltásban, akik rendelkeznek könyvtárasszisztensi végzettséggel.

Iskolánk pedagógusainak átlagéletkora viszonylag magas: 50,2 év, kollégáink nagy pedagógiai tapasztalattal rendelkeznek.

<i>Munkaközösség neve (szakok)</i>	<i>Munkaközösség-vezető</i>	<i>Tagjai</i>
Alsós munkaközösség • tanítók	Szemán Imréné Tuss Istvánné	alsó tagozatos tanítók
Humán munkaközösség • magyar nyelv és irod. • idegen nyelv • történelem • ének-zene • rajz	Cilli Márta	Benkőné Ignáth Mária Császár Erika Goreczky Gáborné Kanyóné Preszoly Ibolya Kiss Gabriella Klima Beáta
Reál munkaközösség • matematika • fizika • kémia	Géczi Tamásné	Bartus Györgyné Bodnár Lászlóné Bolvári Péterné Durst Géza Sztankó István
Természettudományi munkaközösség • biológia • földrajz • informatika • technika • testnevelés	Szabóné Deák Sarolta	Dr. Perényiné Vitányi É. Sontra László Szegedi Istvánné Szegediné Gonda Zsófia Tatárkáné Nagy Anna Zérczi László
Osztályfőnöki	Bartus Györgyné	felsős osztályfőnökök,

munkaközösség • felsős osztályfőnökök • 2 alsós mk-vezető • teljes állású napközis nevelő		alsós mk-vezetők
--	--	------------------

Az intézmény továbbképzési terve 2008. szeptember 1-től 2013. augusztus 31. időszakra vonatkozik. A továbbképzési tervben figyelembe vesszük a kötelező hétéves továbbképzés teljesítését, és a kompetencia alapú oktatást segítő képzéseket is.

I.5. Tárgyi feltételek

Az alapfeladatok ellátásához szükséges eszközök az iskola és pedagógusok rendelkezésére állnak. A kis értékű beszerzéseket a szükséglet szerint igyekszünk beszerezni, illetve pótolni (pl. a kompetenciaalapú oktatást segítő mérőeszközök és gyakorlógyűjtemények).

I. 6. Az iskola irányítása, szervezeti felépítése

I.6.1. Az iskola irányítása

Az iskola irányítását az igazgató végzi, az igazgatóhelyettesek közreműködésével, munkaköri leírásának megfelelően. Munkáltatói jogkört az igazgató gyakorol. Az intézmény rendjét a jóváhagyott Szervezeti és Működési Szabályzat, valamint az iskola Házirendje határozza meg.

Ennek betartása az intézmény valamennyi közalkalmazottjára és tanulója nézve kötelező érvénnyel bír. Az intézmény irányításában részt vállal a Szülői Közösség, a Közalkalmazotti Tanács és a Diákönkormányzat.

I.6.2. Szervezeti felépítés

Az intézmény szervezeti egységeinek élén az **igazgató** áll.

Feladatkörét, hatáskörét a Kjt., az SZMSZ, valamint a munkaköri leírás tartalmazza.

Megbízási időtartam: öt év.

Megbízó: a fenntartó önkormányzat képviselő-testülete

Igazgatóhelyettesek :

Feladatkörüket, hatáskörüket a Köznevelési Törvény, a Szervezeti és Működési Szabályzat tartalmazza.

Megbízási időtartamuk: határozatlan idő.

Megbízó: igazgató

Munkaközösség-vezetők:

Feladatkörüket a Köznevelési Törvény, a Szervezeti és Működési Szabályzat és a munkaköri leírás tartalmazza.

Feladatuk: az iskolai szakmai munkaközösségek irányítása, ellenőrzése, továbbképzés, pályázati lehetőségek figyelemmel kísérésre, házi- és más szintű versenyek szervezése.

Megbízási időtartam: két év.

Megbízó: igazgató (nevelőtestület véleménye alapján)

Nevelőtestület:

Az intézményünk pedagógusainak közössége. Nevelési és oktatási kérdésben az intézmény legfontosabb tanácskozó és határozathozó szerve. Pedagógusaink fogékonyak és nyitottak az új pedagógiai elképzelések iránt, továbbképzések aktív résztvevői.

Az iskola szervezeti felépítésének vázlata

IGAZGATÓ								
IGAZGATÓHELYETTESEK						GAZDASÁGI VEZETŐ		ISKOLA-TITKÁR
Alsó tagozatos munkaközösség-vezetők	Humán munkaközösség-vezető	Osztályfőnöki munkaközösség-vezető	Reál munkaközösség-vezető	Természettud. munkaközösség-vezető	Diákönkormányzat vezető	Könyvelő, pénztáros, gazdasági ügyintéző		
Nevelők	Nevelők	Nevelők	Nevelők	Nevelők			Takarítók	
T A N U L Ó K								

II. NEVELÉSI PROGRAM

II.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai

II.1.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei

(Beépítve valamennyi kompetencia-terület)

Nevelő-oktató munkánk során a személyiség harmonikus fejlesztése érdekében az alábbi alapelveket tartjuk szem előtt.

Pedagógiai alapelvünk, hogy

- iskolánk nevelő-oktató munkájában a demokratizmus, a humanizmus, az egyén tisztelete, a lelkiismereti szabadság, a személyiség fejlődése, az alapvető közösségek (család, nemzet, az európai nemzetek közössége, az emberiség) együttműködésének kibontakoztatása, a népek, nemzetek, nemzetiségi, etnikai csoportok és a nemek egyenlősége, a szolidaritás és a tolerancia értékei hatják át a tanítási-tanulási folyamatokat;
- alapvető jelentőséget tulajdonítunk a kulcskompetenciák kialakításának, az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motívumok és tanulási képességek kiművelésének;
- kiemelt figyelmet fordítunk az emberiség előtt álló közös problémákra és a különböző kultúrák iránti nyitottságra;
- pedagógiánk elfogadott alapelve: a komplexitás elve, azaz annak állandó figyelembevétele, hogy a nevelés során biológiai, fiziológiai, pszichológiai és társadalmi törvényszerűségek hatásával kell számolnunk;
- a nevelés két alapvető tényezője: a pedagógus és a növendék egyenrangú félként vesz részt a folyamatban, közöttük aktív kölcsönhatás van;
- a nevelő vezető, irányító, kezdeményező szerepe érvényesül a pedagógiai légkör kialakításában, a tanulók aktivitásának kibontakoztatásában, tevékenységük megszervezésében, személyiségük fejlesztésében;
- a közösségek biztosítanak terepet a növendékek önállóságának, öntevékenységének, önkormányzó képességének kibontakoztatásához;
- az iskola valamennyi dolgozója és tanulója kölcsönösen tiszteletben tartja egymás emberi méltóságát;
- minden iskolai tevékenységünket – az oktatás és nevelés terén egyaránt – a gyermekek szeretete hatja át;
- iskolánk a fiatalokat felkészíti az önálló ismeretszerzésre és önművelésre, ennek feltétele a tanulási képességek és szilárd alapkészségek kialakítása;
- a tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában a tevékenységek-központú tanítási gyakorlatot honosítjuk meg, mely életszerű helyzetek teremtésével alkalmat nyújt konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére;

- alkotó pedagógiai klímát teremtünk az eredményes munka érdekében;
- minden tanulónak biztosítjuk az egyéni adottságai, képessége és tehetsége szerint az önmegvalósítás lehetőségét;
- az egyéni szükségletek szerint megfelelő feltételeket nyújtunk gyermekeinknek a tanulási esélyegyenlőség megteremtéséhez;
- minden támogatást megadunk ahhoz, hogy tanítványaink elsajátítsák az élethosszig tartó tanulás alapjait, valamint a folyamatot megkönnyítő képességeket, készségeket és kompetenciákat: a szövegértési – szövegalkotási, matematikai – logikai, szociális, életviteli és környezeti, az életpálya-építési, idegen nyelvi, valamint az infokommunikációs technológiákat;
- a kompetencia alapú oktatás során az ismereteket – készségeket és attitűdöket kölcsönhatásban fejlesztjük;
- hatékony felzárkóztató munkával támogatást adunk a szociokulturális hátrányok leküzdéséhez;
- iskolánk segíti a világban való eligazodást az idegen nyelvek oktatásával;
- az általános társadalmi modernizációt követve lépést tartunk az informatikai forradalommal;
- az egyéni adottságokat figyelembe véve kialakítjuk tanítványainkban a teljesítményorientált beállítódást, az önálló tanulás képességét;
- a nevelési-oktatási folyamatokban következetes „emberléptékű” követelményeket támasztunk;
- a szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztését az ember és társadalom műveltségi blokk mindhárom aspektusa szolgálja: a történelem, az emberismeret és a társadalomismeret (jelenismeret);
- megalapozzuk a konstruktív életvezetést, az egyéni életpálya-építés és egészséges életmód készségét;
- reális önismeret és életszemlélet kialakításával segítjük a megfelelő továbbtanulási irány, illetve pálya kiválasztását;
- a kommunikációs- és viselkedéskultúra elsajátíttatásával kialakítjuk a tárgyi és személyes világukban való eligazodás képességét;
- alapvető értéknek tekintjük a szűkebb és tágabb hazához való kötődés érzését, környezetünk megismerésének és megóvásának igényét;
- a NAT valamennyi műveltségi területe szolgálja a kulcskompetenciák fejlesztését: a magyar nyelv és irodalom; az élő idegen nyelv; a matematika; az ember és társadalom; ember a természetben; földünk-környezetünk; a művészetek; az informatika; az életviteli és gyakorlati ismeretek; a testnevelés és sport;
- a képesség-kibontakoztató felkészítés a személyiségfejlesztés, a közösségfejlesztés segítségével járul hozzá a tanulási kudarcból, a szociális hátrányból eredő lemaradás csökkentéséhez, a tanuló egyéni képességének,

tehetségének kibontakoztatásához, tanulási, továbbtanulási esélyének növeléséhez;

- a pedagógiai munka lényege: a szabadságra nevelés. Az irodalom tanításával, a nyelvek oktatásával, a zenei neveléssel, a matematika, fizika, történelem oktatásával, a sporttal, technikával és informatikával a fiatal ember személyes szabadságát kell szolgálni;
- segíteni kell a gyermeket egyéni képességeinek kibontakoztatásában;
- tiszteletben kell tartani a tanulók személyiségét, figyelembe venni egyéni képességeiket. Törekedni kell arra, hogy egyetlen tehetség se kallódjon el;
- diákokkal előre meg kell ismertetni a velük szemben támasztott követelményeket, így tudhatják a velük szembeni elvárást;
- a fiatalokat a felelős állampolgári létre, az egymásért való felelősségre, a család, haza, munka szeretetére és megbecsülésére kell nevelni;
- az értelem fejlesztésével együtt fontos az érzelmi és akarati élet formálása;
- meg kell tanítani a kudarcot is elviselni, feldolgozni és értékelni;
- a nevelésen és az oktatáson sugározzon át a természethez való megváltozott viszony, az ökológiai szempontok előtérbe kerülése, az élet és a természet szeretete, a természeti kincsek és az épített örökség megbecsülése;
- tervszerű és következetes nevelő-oktató munkával fejleszteni kell a tanulók alapképességeit;
- erősíteni kell a tanulók iskolához való kötődését. Ennek érdekében olyan légkört kell megteremteni, hogy az iskolában otthon érezhessék magukat a gyerekek;
- az iskolában olyan, - az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a tudományokra vonatkozó – ismereteket kell közölni, melyek megalapozzák a tanulók széleskörű műveltségét, elősegítik az értelmi, erkölcsi eligazodásokat az őket körülvevő világban;
- erkölcsileg, szellemileg és testileg egészséges nemzedéket kell nevelni;
- fontos a pontosság, fegyelem és az önfegyelem gyakorlása;
- a tanulóknak érezniük kell a felelősséget a Föld globális problémái iránt, és tudatosítani kell bennük, hogy a mindennapi életben is figyeljenek környezetük megóvására;
- törekedni kell a szociális hátránnyal, tanulási nehézséggel vagy beilleszkedési-, magatartási zavarral küzdő gyerekek hátrányának leküzdésére;
- fontos a szülőkkel való folyamatos kapcsolattartás, valamint aktív részvétel a lakóhelyünk életében.

Iskolánk – elsősorban a szülőkkel ápolott kapcsolatok révén – folyamatosan részt kíván venni lakóhelyünk életében. Ennek érdekében:

- rendszeres kapcsolatot tartunk a tanulók szüleivel, a családokkal;

- igyekszünk lehetőséget teremteni arra, hogy iskolánk életéről, tevékenységéről, eredményeiről minél többet megismerhessenek a szülők, valamint városunk érdeklődő polgárai;
- ápoljuk és bővítjük eddigi kapcsolatainkat a városunkban található iskolákkal és közművelődési intézményekkel;
- nevelőink fontos feladatnak tartják, hogy iskolánk – eddigi hagyományaihoz híven – továbbra is képviseltesse magát a különféle városi rendezvényeken, illetve a tanulók számára szervezett városi szintű megmozdulások szervezésében és lebonyolításában maga is részt vegyen.

Küldetésnyilatkozat

Intézményünk a sárospataki II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola többcélú, összetett oktatási intézmény, amely tanulóit versenyképes kínálattal várja, hogy képességeiknek, érdeklődésüknek, személyiségüknek megfelelően tanulhassanak.

A diákok biztos alapkészségek birtokában korszerű, használható, alkalmazható tudásra tegyenek szert, és legyenek képesek boldogulni a szűkebb és tágabb környezetükben.

Igényeljük, hogy tanulóink, tanáraink, a szülők közössége véleménynyilvánítással segítse a nevelő-oktató munkát, a célok meghatározását; lehetőségeik szerint aktívan vegyenek részt a megvalósításban.

Nyitottak vagyunk a különböző adottságokkal, készségekkel, képességekkel rendelkező tanulók fogadására az integrált oktatás-nevelés lehetőségét is biztosítva. A Családsegítő és Pedagógiai Szakszolgálat szolgáltatásai – tanácsadás, vizsgálatok, fejlesztő pedagógia, logopédia, gyógytestnevelés – minden tanulónk számára segítséget adnak.

Figyelmet fordítunk a veszélyeztetett, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű tanulóinkra.

E mellett az emelt szintű és emelt óraszámú oktatással a tehetséges, az érdeklődő tanulóink számára magasabb szintű, elmélyültebb tudást kínálunk.

Gazdag tanórán kívüli tevékenységi kínálattal – a diákönkormányzattal együttműködve – igazodunk partnereink igényeihez és elvárásaihoz.

Az oktató-nevelő munka színvonalát a pedagógusok rendszeres továbbképzésével, önképzésével biztosítjuk.

A gyermekbarát, családi légkör segíti tanulóink képességeinek kibontakoztatását, személyiségfejlődését.

Törekszünk az iskolánkba járó tanulók fizikai és lelki egyensúlyának összhangjára, ami szolgálja a versenyképes, folyamatos önfejlesztés képességének kialakulását.

II.1.2. Az iskolai nevelés-oktatás közös értékei

A NAT szellemiségét a Magyar Köztársaság Alkotmánya, a magyar törvények, kiemelten a közoktatásról szóló törvény, valamint az emberi jogokról, a gyermek jogairól, a nemzeti és etnikai kisebbségi jogokról, a nemek közötti egyenlőségről szóló nemzetközi dekrétumok és magyar jogforrások határozzák meg. A NAT olyan iskola működését segíti megvalósítani, amelyben a demokratizmus, a humanizmus, az egyén tisztelete, a lelkiismereti szabadság, a személyiség fejlődése, az alapvető közösségek (család, nemzet, az európai nemzetek közössége, az emberiség) együttműködésének kibontakoztatása, a népek, nemzetek, nemzetiségi, etnikai csoportok és a nemek egyenlősége, a szolidaritás és a tolerancia értékei alapján szerveződnek a tanítási-tanulási folyamatok. A NAT olyan iskolarendszert kíván erősíteni, amely az esélyegyenlőség megvalósulását segíti.

A NAT nemzeti, mert a közös nemzeti értékeket szolgálja. Fontos szerepet szán az ország és tágabb környezete, a Kárpát-medence megismerésének, a nemzeti hagyományoknak, valamint a nemzeti identitás fejlesztésének, beleértve az ország nemzetiségeihez, kisebbségeihez tartozók azonosságtudatának ápolását, kibontakoztatását. Módot ad arra, hogy a tanulók ismereteket szerezzenek a hazánk területén élő kisebbségek életéről, kultúrájáról. Ugyanakkor a NAT a fejlesztési feladatok meghatározásakor az európai, humanista értékrendre és azokra a tartalmakra összpontosít, amelyek Európához tartozásunkat erősítik.

A dokumentum - a fentiekkel összhangban - figyelmet fordít az emberiség előtt álló közös, globális problémákra. Az egész világot érintő átfogó kérdésekre vonatkozóan az egyén, az állam, a civil szféra, a kisebb és nagyobb közösségek felelősségét, lehetőségeit, feladatait hangsúlyozza a világ globalizálódásában rejlő lehetőségek kihasználásában és a veszélyek csökkentésében, elhárításában.

A NAT oly módon határozza meg a közoktatás közös tartalmi követelményeit és fejlesztési feladatait, hogy ezzel elősegítse az iskolai nevelés és oktatás hozzájárulását Magyarország gazdasági fejlődéséhez. A hosszú távú környezeti és gazdasági fenntarthatóság és a társadalom felelősségtudatának fejlesztése érdekében a NAT ösztönzi az etikus gazdasági és társadalmi viselkedésmódok megismertetését. Kiemelt értéknek tekinti azt a tudást és azokat a viselkedésbeli

jellemzőket, amelyek nélkülözhetetlenek ahhoz, hogy a magyar gazdaság erősítse pozícióját a világméretűvé vált gazdasági versenyben, és képes legyen a fenntartható növekedésre. Támogatja mindazokat az értékeket, amelyek a magas szintű szaktudáshoz, a javakkal való okos gazdálkodáshoz, a munkában való megbízhatósághoz, a munka útján történő értékteremtéshez, a minőségi munkavégzéshez és a gazdaság világában való eredményes szerepvállaláshoz kapcsolódnak. Kiemelt értéknek tekint minden olyan erőfeszítést, amelyet azért teszünk, hogy megszerezzük azt a tudást, amely a modern gazdaság hajtóerejét jelenti.

Azáltal, hogy Magyarország tagja lett az Európai Uniónak, minden egyes állampolgára egy tágabb társadalmi, politikai, gazdasági és kulturális közösségnek is a polgárává vált. Az állampolgári nevelés így egyszerre jelenti a nemzet és az Unió polgárainak a nevelését.

A NAT elő kívánja segíteni más népek történetének, hagyományainak, kultúrájának, szokásainak, életmódjának ismeretét és megbecsülését, ezzel a különbözőkultúrák iránti nyitottságot, megértést szolgálja.

Az iskolai nevelés-oktatás jelentős anyagi, idő- és energiaráfordításokat igénylő folyamat. Ebből következik, hogy a NAT - mind a felnőtt-társadalom, mind pedig a tanulók szempontjából - alapvető értékként kezeli az iskolai tanítási-tanulási folyamatok hatékonyságát és az elsajátított tudás és kompetenciák használhatóságát, hasznosságát. Ennek érdekében alapvető céljának tekinti a felnőtt élet sikeressége szempontjából kiemelt fontosságú kulcskompetenciák fejlesztését, az egész életen át tartó tanulásra való felkészítést, a hatékonyság egyik feltételeként pedig a modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulásszervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá válását segítő szabályozást.

Egységes alapokra épülő differenciálás

A tartalmi szabályozást a NAT úgy valósítja meg, hogy az egységesítést szolgáló közös alapra az iskolák, a pedagógusok, a tanulók sokféle, differenciált tevékenysége épülhessen. Lehetőséget ad az iskolafenntartók, a szülők, a tanulók értékeinek és érdekeinek, a pedagógusok szakmai törekvéseinek érvényesítésére, valamint az adott körülmények, feltételek, lehetőségek figyelembevételére. Lehetővé teszi, hogy az iskolák és a tanulók kellő idővel rendelkezzenek a tananyag feldolgozásához, elmélyítéséhez és kiegészítéséhez, a követelmények teljesítéséhez, sajátos igényeik kielégítéséhez.

Korunkban az emberiség tudása korábban soha nem látott mértékben növekedett. A tudományok gyors fejlődése, a társadalmi szükségletek új megjelenési formái és a társadalom számos kihívása (köztük a növekvő gyermekek testi-lelki egészségét veszélyeztető számos tényező) a megszokottól eltérő feladatok elé állítja az iskolát, a pedagógusképzést- és továbbképzést. Olyan tudástartalmak jelentek meg, amelyek nehezen sorolhatók be a tudományok hagyományos rendszerébe, vagy amelyek egyszerre több

tudományág illetékességébe tartoznak. Így egyrészt megnőtt az igény a hagyományos tantárgyak integrációjára és/vagy interdiszciplináris megjelenítésére, másrészt új tantárgyak kialakítására. Fontos pedagógiai szempont, hogy az integratív és a tantárgyközi tantervi szemlélet a tanulók érdeklődését és tapasztalatait is figyelembe veszi. A Nemzeti alaptanterv azzal teszi lehetővé ennek a szemléletnek az érvényesülését, hogy nem határoz meg egységes, minden iskolára kötelezően érvényes tantárgyi rendszert, hanem annak kialakítását a kerettantervek, illetve a helyi tantervek hatáskörébe utalja.

A NAT-ban képviselt értékek, a fejlesztési feladatok és az ezekre épülő differenciálás egyaránt azt a célt szolgálják, hogy a tanulók – adottságaikkal, fejlődésükkel, iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal, egyéb tevékenységeikkel, szervezett és spontán módon szerzett tapasztalataikkal összhangban – minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

A NAT a gyerekek, a serdülők és a fiatalok képességeinek fejlődéséhez szükséges fejlesztési feladatok meghatározásával ösztönzi a személyiségfejlesztő oktatást. Ez akkor lehet eredményes, ha az intézmények pedagógiai programja (ezen belül helyi tanterve) teret enged a színes, sokoldalú iskolai életnek, a tanulásnak, a játéknak, a munkának; fejleszti a tanulók önismeretét, együttműködési képességét, akaratát; hozzájárul életmódjuk, motívumaik, szokásaik, értékekkel való azonosulásuk fokozatos kialakításához, megalapozásához. A NAT olyan pedagógiai munkát feltételez, amelynek középpontjában a tanulók tudásának, képességeinek, személyiségének a fejlesztése áll, figyelembe véve, hogy az oktatás és nevelés színtere nemcsak az iskola, hanem a társadalmi élet és tevékenység számos egyéb fóruma is.

A kulcskompetenciák hatékony fejlesztésének egyik feltétele a fejlesztési célokkal adekvát tanítási folyamat, tevékenység. A Nemzeti alaptanterv azt a felfogást képviseli, hogy a tanítás nem más, mint a tanulók tanulásának szervezése: tervezése, irányítása, szabályozása és értékelése. Az a pedagógus, aki jól ismeri tanítványai motivációit, képességeit, érdeklődéseit és tanulási szokásait, eredményesen tudja megoldani a tanulásszervezéssel kapcsolatos feladatait. A tanulásszervezés optimális megoldásához persze nem elég a képzett pedagógus, szükség van a pedagógiai infrastruktúra széles választékára: könyvekre, nyomtatott tananyagokra, kísérleti felszerelésekre, informatikai programokra, programcsomagokra és más eszközökre. A differenciált tanulásszervezés terén különösen a következő szempontok emelhetők ki:

- Olyan szervezési megoldások előnyben részesítése, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését.
- A tanulásszervezés meghatározó szempontja a tanulók aktivitásának optimális kibontakoztatása.

- Az oktatási folyamat megszervezése segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon lehetőséget esetleges tévedéseinek korrigálására és tudásának átrendeződésére.
- Az oktatási folyamat alkalmazza az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit, formáit.
- Az iskolai tanítás-tanulás különböző szervezeti formáiban (az osztálymunkában, a csoportoktatásban, a tanulók páros, részben és teljesen egyéni, individualizált oktatásában) a tanulók tevékenységeinek, önállóságának, kezdeményezésének, problémamegoldásainak, alkotóképességének előtérbe állítása.
- A tanulásszervezés egyik fő elve és teendője a tanulókhöz optimálisan alkalmazkodó differenciálás a feladatok kijelölésében, azok megoldásában, a szükséges tanári segítségben, az ellenőrzésben, az értékelésben.
- A feladathoz illeszkedő tanulásszervezési technikák, alkalmazása nélkülözhetetlen a hátrányos helyzetű tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében.
- Sajátos tanulásszervezési megoldások alkalmazása nélkül nem valósíthatók meg a különleges bánásmódot igénylő, sajátos nevelési igényű gyerekek, a tanulási és egyéb problémákkal, magatartási zavarokkal küzdő tanulók nevelésének, oktatásának feladatai.
- Számos tanulásszervezési megoldás segítheti az együttműködést, a tanulási esélyek egyenlőségét szolgáló (pl. komprehenzív) szervezeti formák alkalmazását mind az iskolák közötti együttműködés, mind az iskolán kívüli és az iskolai munka terén.
- Az információs és kommunikációs technika, a számítógép felhasználása gazdag lehetőséget nyújt a tanulók adaptív oktatását középpontba állító tanulásszervezés számára.

II.1.3. Az iskolai nevelés-oktatás céljai

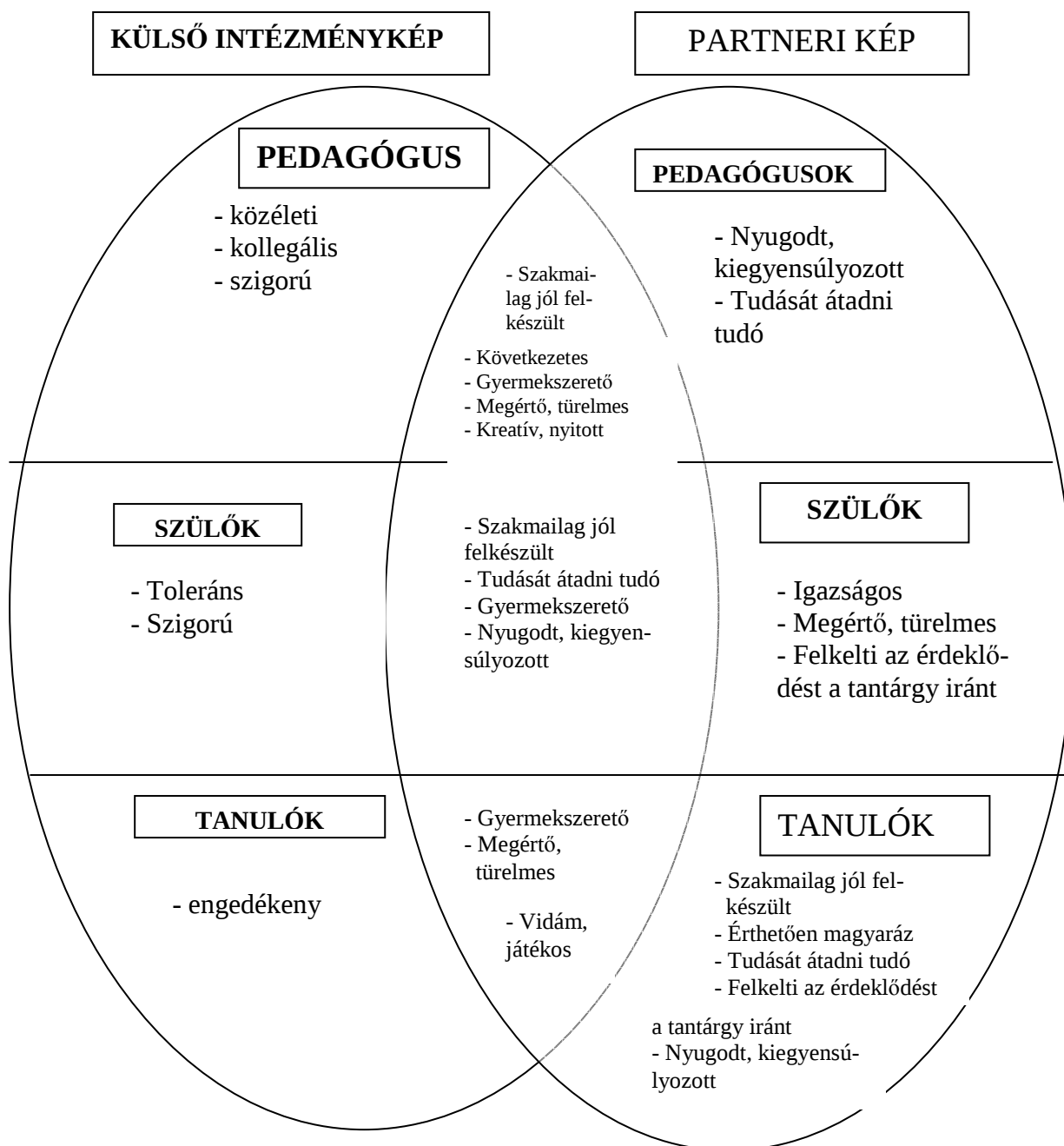
II.1.3.1. Kiemelt célok

- ***A legfontosabb célunk, hogy ebben az iskolában a gyermek, a szülő, a pedagógus jól érezze magát. Ahol a pedagógus a legfőbb értéknek – a gyermeknek –, egy olyan továbbépíthető, fejleszthető tudást ad, amely a ma már élethosszig tartó tanulást alapozza meg.***
Sikerkritérium: elégedett gyermekek, szülők és pedagógusok
- ***A fenti célokat a Comenius 2000 Minőségfejlesztési programunk konkretizálta.***

*Melyek azok a partneri elvárások, amelyek **erősítik** a pedagógiai programban megfogalmazott célokat?*

Elvárások	Pedagógiai programban megfogalmazott cél
jó tanár, diák, szülő kapcsolat	• együttműködés a szülőkkel és az intézmény egész kapcsolatrendszerével • a szülők partnerként kezelése • a szolgáltató jelleg érvényesítése • otthoni és iskolai személyiségfejlesztés harmóniájának elősegítése
gyermekszeretet, gyermekközpontúság	• gyermekközpontú módszerek alkalmazása • a tanulót ért kudarcok számának minimálisra csökkentése
középiskolai előkészítés	• tehetséggondozás, felzárkóztatás • a mozgás iránti igény felkeltése • viselkedéskultúra fejlesztése
jól képzett pedagógusok	• jártasság a tudományokban és a nevelésben • pedagógiai módszerek fejlesztése
magas szintű nevelő-oktató munka	• önálló ismeretszerzés (tanulás) képességének, igényének kialakítása, fejlesztése • alapkészségek kialakítása • gyakorlati készségek, ismeretek nyújtása a mindennapi élethez • egységes nevelői eljárások alkalmazása a nevelés terén • tehetséggondozás, felzárkóztatás
alapkészségek elsajátítása	• alapkészségek kialakítása • gyakorlati készségek, ismeretek nyújtása a mindennapi élethez • önálló ismeretszerzés képességének, igényének kialakítása, fejlesztése
kiemelten tanítani a matematikát, számítástechnikát, idegen nyelvet	• tanítási-tanulási folyamat individualizálása érdekében az egyes diákokhoz kell igazítani a tanítási programot, a követelményeket • tehetséggondozás, felzárkóztatás
felkészítés szaktárgyi versenyekre	• tehetséggondozás • differenciált és egyéni tanulásszervezés • aktív tanulói részvételt biztosító módszerek alkalmazása

korszerű felszereltség, szaktanterem, eszközbővítés	• alapkészségek elsajátítása • igényesség a szűkebb és tágabb környezet iránt • környezetkímélő magatartás kialakítása
kiemelten neveljen a viselkedéskultúrára	• alapvető magatartási normák elfogadása, gyakorlása • viselkedéskultúra fejlesztése • közösségi nevelés fejlesztése, az együttélés szabályainak megismerése, gyakorlása • az agresszió kezelése, a folyamatosan keletkező konfliktusok megoldása • tiszteletudó véleménynyilvánítás megtanítása • a trágár beszéd elleni küzdelem
nagyobb tornaterem	• testi képességek, a mozgás iránti igény felkeltése • egészséges életmód iránti igény kialakítása
kisebb osztálylétszám	• tanítási-tanulási folyamat individualizálása • differenciált és egyéni tanulásszervezés • beilleszkedési, magatartási nehézségek, tanulási kudarcok, szociális hátrányok kezelése • alapkészségek elsajátítása • az agresszió kezelése, a folyamatosan keletkező konfliktusok megoldása
folyamatos és kölcsönös szakmai együttműködés	• együttműködés a szülőkkel és az intézmény egész kapcsolatrendszerével
eszköz bővítés: udvari játék	• igényesség a szűkebb és tágabb környezet iránt • környezetkímélő magatartás kialakítása • testi képességek, a mozgás iránti igény felkeltése
iskolaépület felújítása, és udvar német nyelv emeltszintű tanítása	• igényesség a szűkebb és tágabb környezet iránt • igényes, pontos, fegyelmezett munkavégzés • tehetség gondozás, felzárkóztatás • tanítási-tanulási folyamat individualizálása

Milyen a jó pedagógus?**A külső intézménykép és a tényleges partneri kép összevetése**

II.1.3.2. Önkormányzati elvárások a helyi közoktatási rendszer működésével kapcsolatban (ÖMIP alapján)

A közoktatási intézmény:

- Működjön törvényszerűen, szakmailag eredményesen, költségorientáltan, hatékonyan. Érvényesüljön a tervezés – (szervezés) - végrehajtás – ellenőrzés – értékelés folyamata.
- Garantálja a minőségi – a tanulók fejlődését folyamatosan segítő – nevelést, oktatást.
- Biztosítsa a településen élő gyermekek, tanulók számára a tankötelezettség teljesítését, az átjárhatóság, folytathatóság, továbbépíthetőség elvének érvényesítését.
- Nyomon követhető legyen a gyermekek, tanulók előmenetele, egyéni tanulási útja a közoktatási rendszerben való kerülésétől – óvoda – általános és középiskola – a felsőoktatásba kerülésig, illetve a munkába állásig.
- Alkalmazkodjon a felmerülő változásokhoz, erősödjön az iskolakultúra közvetítő szerepe.
- Működjenek az intézményekben stabil, innovatív nevelő-oktató munkát végző nevelő- és tantestületek.
- Nyújtson rendszeres tájékoztatást és segítséget a szülőknek és a tanulóknak az oktatás folyamatáról, a szolgáltatásokról, az intézmény működési rendjéről (Házirend – intézményi éves program – pedagógiai program).
- A jóváhagyott pedagógiai programok alapján mérhetők, értékelhetők, regisztrálhatók legyenek a „hozzáadott pedagógiai értékek”.
- Legyen jellemző a minőségelvű, partnerközpontú működés, amelynek alapja az intézmények minőségirányítási, minőségfejlesztési rendszere, programja.
- Érvényesüljön a gyermekközpontú nevelés-oktatás a differenciált tanulási lehetőségek biztosításával, az egyéni személyre szabott értékeléssel, a gyermeki jogok tiszteletben tartásával.
- Folyjon az intézményekben hatékony gyermek- és ifjúságvédelem, kapjon minden rászoruló gyermek segítséget mentális problémák kezeléséhez, az alapfokú nevelés-oktatás befejezéséhez, a gimnáziumi és szakképzésbe való bekapcsolódáshoz.
- Működjön a közoktatási és a hozzájuk kapcsolódó más intézmények (közművelődési, munkaerő-gazdálkodási, egészségügyi, gyermek és ifjúságvédelmi, szociálpolitikai ágazatok) között hatékony együttműködés mind a prevenció munkában, mind a hátránykompenzációban, mind a tehetséggondozás területén.

II.1.3.3. Az iskolánkban folyó kompetencia alapú oktató-nevelő munka pedagógiai céljai

- ***Az alábbi kompetenciák fejlesztése:***
 - ✓ Anyanyelvi kommunikáció
 - ✓ Idegen nyelvi kommunikáció
 - ✓ Matematikai kompetencia
 - ✓ Természettudományos kompetencia
 - ✓ Digitális kompetencia
 - ✓ A hatékony, önálló tanulás
 - ✓ Szociális és állampolgári kompetencia
 - ✓ Kezdeményezőképeség és vállalkozó kompetencia
 - ✓ Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség
- ***A kompetenciafejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai céljaink***

Pedagógiai tevékenységünk célja mindazoknak az intellektuális és emberi – erkölcsi értékeknek a kialakítása tanítványainkban, amelyek birtokában úgy tudják egyéni boldogulásukat megteremteni, hogy az egyben a szűkebb és tágabb közösségük javát is szolgálja.

Ennek érdekében célunk:

Célok az alapfokú nevelés-oktatás bevezető, kezdő és alapozó szakaszára (1-6. évfolyam):

- az iskolába lépő kisgyermekben óvja és **fejlessze a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot;**
- **vezesse át a gyermeket** az óvoda játékközpontú tevékenységeiből az iskolai tanulás tevékenységeibe;
- **tegye fogékonnyá** a tanulót saját környezete, a természet, a társas kapcsolatok, majd a társadalom értékei iránt;
- az iskola **adjon teret** a gyermek játék- és mozgás iránti vágyának;
- az iskola **segítse** a gyermek természetes fejlődését, érését;
- az iskola a tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában **elemi ismereteket közvetítsen, alapvető képességeket és alapkészségeket fejlesszen;**
- társas kapcsolataikat hassa át az egymás iránti tisztelet, fogadják el a szabályokat és megállapodásokat, alkalmazzák a kulturált együttélés normáit, tudjanak együttműködni másokkal;
- szeressék és óvják természeti környezetüket;
- az **olvasás iránti kedv** felkeltése, fenntartása;
- mélyrehatóan alapozzuk meg az **alapkészségek elsajátítását.**

Célok az alapfokú nevelés-oktatás fejlesztő szakaszára (7-8. évfolyam):

- folytassa az első szakasz nevelő-oktató munkáját, a képességek, készségek fejlesztését;
- a tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában vegye figyelembe, hogy ez az egységes rendszert képező szakasz két, pedagógiailag elkülöníthető periódusra tagolódik;
- vegye figyelembe, hogy a 10-12 éves tanulók gondolkodása erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalatokhoz;
- vegye figyelembe, hogy a 10-12 éves kortól (serdülőkor kezdete) a tanulók ismeretszerzési folyamatában előtérbe kerül az elvont fogalmi és az elemző gondolkodás;
- **a kötelező iskolázás szakaszai:** a bevezető, az alapozó, a fejlesztő, az általános műveltséget megszilárdító, az általános műveltséget elmélyítő, pályaválasztási szakasz, amelynek a folyamaton belül a NAT által pontosan körülhatárolt funkcióját érvényesítjük;
- **az alapkészségek kimunkálása** (írás, értő olvasás, számolás, beszéd) **és differenciált fejlesztése;**
- a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú gyerekeket érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően **készítse fel a továbbtanulásra;**
- a tanulókat érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően **készítse fel a társadalomba való majdani beilleszkedésre;**
- alapozza meg a felkészülést a jogok és kötelességek törvényes gyakorlására;
- magas színvonalú és sokrétű ismeretátadással **fejlessze a tanulók önálló problémamegoldó képességét, készségét és a kreativitását;**
- a tanítási – tanulási folyamat **strukturált tudást közvetítsen:** az ismeretek megszerzésének, a megértés, az alkalmazás és magasabb műveleti szintű alkalmazás képességének kialakításával;
- tudatosítsa a gyermekben a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető erkölcsi **értékeket**, erősítse meg a **humánus magatartásmintákat, pozitív szokásokat**, és a gyermek **jellemét** formálva szolgálja a személyiség kiteljesedését;
- segítse diákjait abban a folyamatban, amelyben **művelt emberré, szabad és gazdag személyiséggé, felelős polgárrá, tisztességes és emberséges, alkotásra és boldogságra képes emberekké válhassanak;**
- **elégedett, magabiztos, optimista és felelősséget vállaló** embereket akarunk nevelni;
- az emberismeret az etika, az antropológia és a pszichológia alapfogalmainak, értelmezési kereteinek bemutatásával járuljon **hozzá a tanulók önismeretének elmélyítéséhez;**

- **a személyiségfejlesztés céljait szolgálja** a tevékenységre nevelés (tanulás, munka, közéleti- és szabadidős tevékenységek), a képességek fejlesztése (értelmi, érzelmi, akarati és testi, a nyelvi-kommunikációs, a matematikai, a természettudományos; a történeti, társadalmi, politikai, az esztétikai, a szomatikus és a technikai nevelés területei) és a szükségletek alakítása képezze;
- fejlessze a tanulóknál azokat a képességeket, készségeket, amelyek a **környezettel való harmonikus, konstruktív kapcsolathoz** szükségesek;
- a tanulási tevékenységek közben és a tanulói közösségben való élet során **fejlessze a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját;**
- a nevelési folyamat gyakorlati módon igazolja a **megbízhatóság, becsületesség, szavahihetőség értékét;**
- jellemezze munkánkat egyfelől a **következetes követelés és igényesség,** másrészt a tanulók jogainak, **emberi méltóságának tiszteletben tartása,** a velük szemben megnyilvánuló pedagógiai tapintat, bizalom, megértés, türelem, igazságosság;
- a pedagógiai munka középpontjában tehát a **személyre szóló fejlesztés** álljon;
- a tárgyi tudás mellé a gyermekek szerezzék meg mindazokat az együttműködési, **kommunikációs képességeket** is, amelyek segítségével tudását ön maga és a mások számára hasznosítani tudja;
- a gyermekekben alakuljon ki a reális önértékelés képessége, **a teljesítmény- és sikerorientált beállítódás,** az egészséges önbizalom és a kockázatvállalás bátorsága;
- a „**tanulás tanulása**” és az **önálló ismeretszerzés** képességének kialakítása minden gyermek számára elérhetővé váljon;
- az **informatika alkalmazása** és az **idegen nyelvek tanulása** iránti igény fejlesztése is járuljon hozzá az alapképesség kialakításához;
- alakítsa ki az **egyéni életélés kultúráját, a konstruktív életvezetés képességét;**
- ismerje és alkalmazza a **közösségi együttélés pozitív magatartásformáit;**
- legyen képes az **asszertív (egészségesen önérvénytudó) viselkedésre,** ugyanakkor **tanúsítson önuralmat, toleranciát másokkal szemben;**
- **személyiségében legyen:** humánus, erkölcsös, fegyelmezett, kötelességtudó, nyitott, kreatív;
- alakítsa ki a saját hatékony **tanulási stratégiáját,** célszerűen alkalmazza a **tanulási módszereket.**

2. Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka feladatai

II.2.1. Kiemelt fejlesztési feladatok

A kiemelt fejlesztési feladatok az iskolai oktatás valamennyi elemét áthatják, elősegítik a tantárgyközi kapcsolatok erősítését, a tanítás-tanulás szemléleti egységét, a tanulók személyiségének fejlődését.

A Nemzeti alaptanterv kiemelt fejlesztési feladatai **a kulcskompetenciákra épülnek**. Összekötik a műveltségterületek bevezetőit és fejlesztési feladatait.

Énkép, önismeret

A személyiség fejlődését azzal segíthetjük elő, ha önmaguk megismerésére motiváló **tanulási környezetet** szervezünk a tanulók számára. Énképük és önismeretük gazdagodásához ezért olyan tanulási környezetet célszerű biztosítanunk, amely **fokozza az** őket körülvevő személyek és dolgok egyre tágabb körei iránti érzékenységet, illetve kialakítja bennük az alapvető **erkölcsi, etikai normák** iránti fogékonyságot. A Nemzeti alaptantervben megnevezett **nevelési értékek** abban az esetben épülnek be a fejlődő személyiségbe, ha a tanulási tartalmak elsajátítása során a tanulók maguk is **aktív részeseivé** válnak ezen értékek megnevezésének és azonosításának.

Az egyén önmagához való viszonya, önmagáról alkotott képe, a személyiség belső diszpozíciói saját befogadó-alkotó tevékenysége során alakulnak ki, csakúgy, mint a személyiségére jellemző egyéb tulajdonságok. Az egyén maga határozza meg tevékenysége irányát, és aktivitásának mértéke, színvonala is nagymértékben függ az önmagáról, képességeiről, igényeiről alkotott képtől és az önmagával szemben támasztott elvárásoktól. A Nemzeti alaptantervben megnevezett értékek és kompetenciák csak akkor épülnek be a tanulók önképébe és válnak magatartást irányító tényezőkké, ha a tanulók maguk is részeseivé válnak az értékek megnevezésének, azonosításának, megértik következményeiket, és megismerik az elsajátított tudás, készségek működését, felhasználhatóságát.

Ahhoz, hogy tanulóink képesek legyenek énképükbe integrálni az újabb és újabb ismereteket, folyamatosan gondoskodnunk kell arról is, hogy egyre **kompetensebbnek** érezzék magukat saját nevelésük, személyes biztonságuk, sorsuk és életpályájuk alakításában. Ennek érdekében a Nemzeti alaptanterv műveltségi területein a nevelés és oktatás pedagógiai szervezését a **tanuló ember szempontjából** közelítsük meg, és törekedjünk a tanulók ön- és világszemléletének folyamatos formálására.

Hon- és népismeret

Elengedhetetlen, hogy a tanulók megismerjék népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, **nemzeti kultúránk** nagy múltú értékeit. Mélyedjenek el a kiemelkedő magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek,

írók, költők, sportolók tevékenységének, munkásságának tanulmányozásában. Ismerjék meg a haza földrajzát, irodalmát, történelmét, mindennapi életét. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez, az ezekkel való azonosuláshoz vezetnek. Ismerjék meg a városi és a falusi élet hagyományait, jellegzetességeit.

Segítsük elő a harmonikus kapcsolat kialakítását a természeti és társadalmi környezettel. Alapozzuk meg tanulóinkban a nemzettudatot, mélyítsük el a nemzeti önismeretet, a hazaszeretetet és ettől elválaszthatatlan módon a hazánkban és szomszédságunkban élő más népek, népcsoportok értékeinek és eredményeinek megbecsülését. Ösztönözzük a fiatalokat a szűkebb és tágabb környezet történelmi, kulturális és vallási emlékeinek, hagyományainak feltárására, ápolására. Készítsük őket az ezekért végzett egyéni és közösségi tevékenységre.

Fontos feladat a harmonikus kapcsolat elősegítése a természeti és a társadalmi környezettel, a nemzettudat megalapozása, a nemzeti önismeret, a hazaszeretet elmélyítése és ettől elválaszthatatlan módon a hazánkban és szomszédságunkban élő más népek, népcsoportok értékeinek, történelmének, hagyományainak megbecsülése. A NAT a fiatalokat a szűkebb és tágabb környezet történelmi, kulturális és vallási emlékeinek, hagyományainak feltárására, ápolására, az ezekért végzett egyéni és közösségi tevékenységre ösztönzi.

Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra

Európa a magyarság tágabb hazája. A tanulók szerezzenek ismereteket az Európai Unió kialakulásának történetéről, alkotmányáról, intézményrendszeréről, az uniós politika szempontrendszeréről. Diákként és felnőttként tudjanak élni a megnövekedett lehetőségekkel.

Magyarságtudatukat megőrizve váljanak európai polgárokká.

Tanulóink már az Európai Unió polgáraiként fogják felnőtt életüket leélni, ezért arra kell törekednünk, hogy iskolás éveik alatt olyan ismeretekkel, személyes tapasztalatokkal gazdagodjanak, amelyek birtokában meg tudják majd találni helyüket az európai nyitott társadalmakban. Nem kevésbé fontos az sem, hogy európai identitásuk megerősödésével legyenek nyitottak és elfogadóak az Európán kívüli kultúrák iránt is.

A tanulók ismerjék meg az **egyetemes emberi civilizáció** legjellemzőbb, legnagyobb hatású eredményeit. Váljanak nyitottá és megértővé a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, a másság iránt. Szerezzenek információkat az emberiség közös, globális problémáiról, az ezek kezelése érdekében kialakuló nemzetközi együttműködésről. Növekedjék érzékenységük a problémák lényege, okai, az összefüggések és a megoldási lehetőségek keresése, feltárása iránt. Az iskolák és a tanulók törekedjenek arra, hogy közvetlenül is részt vállaljanak a nemzetközi kapcsolatok ápolásában.

Környezeti nevelés

A környezeti nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók **környezettudatos magatartásának**, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a **társadalmak fenntartható fejlődését**.

A fenntarthatóság pedagógiai gyakorlata feltételezi az egész életen át tartó tanulást, amelynek segítségével olyan tájékozott és tevékeny állampolgárok nevelődnek, akik kreatív, problémamegoldó gondolkodásmóddal rendelkeznek, eligazodnak a természet és a környezet, a társadalom, a jog és a gazdaság terén, és felelős elkötelezettséget vállalnak egyéni vagy közös tetteikben.

Mindez úgy valósítható meg, ha különös figyelmet fordítunk a tanulók természettudományi gondolkodásmódjának fejlesztésére. Ha a tanulók érzékennyé válnak környezetük állapota iránt, akkor képesek lesznek a környezet sajátosságainak, minőségi változásainak megismerésére és elemi szintű értékelésére, a környezet természeti és ember alkotta értékeinek felismerésére és megőrzésére, a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességeik vállalására és jogaik gyakorlására. A környezet ismeretén és a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartásnak a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelvnek kell lennie egyéni és közösségi szinten egyaránt.

A környezeti nevelés során a tanulók ismerjék meg azokat a jelenlegi folyamatokat, amelyek következményeként bolygónkon környezeti válságjelenségek mutatkoznak. Konkrét hazai példákon ismerjék fel a társadalmi-gazdasági modernizáció egyénre gyakorolt pozitív és negatív hatásait a környezeti következmények tükrében. Értsék a fogyasztás és a környezeti erőforrások kapcsolatát, a fenntartható fogyasztás elvét.

A tanulók kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába. Életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére való törekvés váljék meghatározóvá. Magatartásukban alakuljon ki és erősödjön meg a személyes biztonságra való törekvés. Szerezzenek személyes tapasztalatokat az együttműködés, a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.

Tanulás

A tanulás a pszichikum módosulása külső tényezők hatására, tehát nem csupán ismeretsajátítás és a figyelem, emlékezet működtetése. Tág értelmezése magában foglalja valamennyi értelmi képesség és az egész személyiség fejlődését, fejlesztését. Ez az iskola alapfeladata.

A tanulás számos összetevője tanítható. Minden nevelő teendője, hogy felkeltse az érdeklődést a különböző szaktárgyi témák iránt, útbaigazítást adjon annak

szerkezetével, hozzáféréssel, elsajátításával kapcsolatban, valamint tanítsa a gyerekeket tanulni. A tanulók tegyenek szert fokozatos önállóságra a tanulás tervezésében. Vegyenek részt a kedvező körülmények (külső feltételek) kialakításában. Élményeik és tapasztalataik alapján ismerjék meg és tudatosítsák saját pszichikus feltételeiket. Az **eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatása**, gyakoroltatása főleg a következőket foglalja magában: az előzetes tudás és tapasztalatok mozgósítása; az egyénre szabott tanulási módszerek, eljárások kiépítése; a csoportos tanulás módszerei, a kooperatív csoportmunka; az emlékezet erősítése, a célszerű rögzítési módszerek kialakítása; a gondolkodási kultúra művelése; az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása; az élethosszig tartó tanulás eszközeinek megismerése, módszereinek elsajátítása; az alapkészségek kialakítása (az értő olvasás, az íráskészség, a számfogalom fejlesztése).

A tanulás fontos színtere és eszköze az **iskola könyvtára és informatikai bázisa**. A hagyományos tantermi oktatást az iskola keretein belül is kiegészítik az egyéni tanulás lehetőségei, amelyhez sokféle információforrás gyors elérésére van szükség. A könyvtár használata minden ismeretterületen nélkülözhetetlen. Az önálló ismeretszerzés érdekében a tanulóknak el kell sajátítaniuk a könyvtári ismeretszerzés technikáját, módszereit mind a nyomtatott dokumentumok, mind az elektronikus dokumentumok használata révén. Ismerniük kell a könyvtári keresés módját, a keresés eszközeit, a főbb dokumentumfajtákat, valamint azok tanulásban betöltött szerepét, információs értékét. El kell sajátítaniuk az adatgyűjtés, témafeldolgozás, forrásfelhasználás technikáját, az interneten való keresés stratégiáját.

A tanulás megszervezhető az iskolán kívül is. Tanulási színtér pl. a múzeum, a kiállító terem, a művészeti előadás színtere, de akár a „szabadtér” is.

A tanulási folyamatot jelentősen átalakítja az **informatikai eszközök** és az elektronikus oktatási segédanyagok használata. Ez új lehetőséget teremt az ismeretátadásban, a kísérleteken alapuló tanulásban, valamint a csoportos tanulás módszereinek kialakításában.

A pedagógus fontos feladata, hogy megismerje a tanulók sajátos **tanulási módjait, stratégiáit, stílusát, szokásait**. Vegye figyelembe a megismerés életkori és egyéni jellemzőit, ezekre alapozza a tanulás fejlesztését. Gondosan kutassa fel és válassza meg a fejlesztés tárgyi-cselekvéses, szemléletes-képi és elvont-verbális útjait, és ruházza fel azokat életszerű tartalommal. Törekedjen a **gondolkodási képességek**, elsősorban a rendszerezés, a valós vagy szimulált kísérleteken alapuló tapasztalás és kombináció, a következtetés és a problémamegoldás fejlesztésére, különös tekintettel az analízis, szintézis, összehasonlítás, általánosítás és konkretizálás erősítésére, a mindennapokban történő felhasználására. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet új helyzetekben is

lehet alkalmazni. Előtérbe kerül az új ötletek kitalálása, azaz a kreatív gondolkodás fejlesztése. Ezzel párhuzamosan érdemes nagy hangsúlyt helyezni a tanulói döntéshozatalra, az alternatívák végiggondolására, a variációk sokoldalú alkalmazására, a kockázatvállalás, az értékelés, az érvelés és a legjobb lehetőségek kiválasztásának területeire. Fontos feladat a kritikai gondolkodás megerősítése, a konfliktusok kezelése, az életminőség javítása, az életvitel arányainak megtartása, az értelmi, érzelmi egyensúly megteremtése, a teljesebb élet megszervezése.

Az iskolai tanítás-tanulási folyamatba külső szakértő is bevonható. A külső szakértő kiválasztásáért a külsőszakértő által közölt ismeretek és az iskolai pedagógiai program összhangjáért az iskola igazgatója a felelős. A külsőszakértő a tanítási órán a kijelölt pedagógus közreműködésével, a tanulási folyamat pedagógiai szempontból történő kontrollja mellett vehet részt a tanítási folyamatban.

Testi és lelki egészség

Az iskolára nagy feladat és felelősség hárul a felnövekvő nemzedékek egészséges életmódra nevelésében. Minden tevékenységével szolgálnia kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. Személyi és tárgyi környezetével az iskola segítse azoknak a **pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak** a kialakulását, amelyek a gyerekek, a fiatalok egészségi állapotát javítják.

Az egészséges életmódra nevelés nemcsak a betegségek megelőzésének módjára tanít, hanem az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értéként való tiszteletére is nevel. A pedagógusok készítsék fel a gyerekeket, a fiatalokat arra, hogy önálló, felnőtt életükben legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani, konfliktusokat megoldani. Fejlesszék a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást. Ismertessék meg a környezet – elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés, veszélyes anyagok – leggyakoribb, egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezőit. Készüljenek fel a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére.

Az iskola feladata az is, hogy felkészítsen az önálló gyalogos közlekedésre, a tömegközlekedési eszközök használatára, az utasbalesetek elkerülésének módjaira. Figyelmet kell fordítani továbbá a veszélyes anyagok, illetve készítmények helyes kezelésére, legfontosabb szabályaira (felismerésére, tárolására). Nyújtsanak támogatást a gyerekeknek – különösen a serdülőknek – a káros függőségekhez vezető szokások (pl. dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, rossz táplálkozás) kialakulásának megelőzésében. Segítsék a krízishelyzetbe jutottakat. Az iskola megkerülhetetlen feladata, hogy foglalkozzon a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel, és figyelmet fordítson a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra történő

felkészítésre. Az egészséges, harmonikus életvitelt megalapozó szokások a tanulók cselekvő, tevékeny részvételével alakíthatók ki. Fontos, hogy az **iskolai környezet** is biztosítsa az egészséges testi, lelki, szociális fejlődést. Ebben a pedagógusok életvitelének is jelentős szerepe van.

Felkészülés a felnőtt lét szerepeire

A felnőtt lét szerepeire való felkészülés egyik fontos eleme a pályaaorientáció. Általános célja, hogy segítse a tanulók további iskola- és pályaválasztását. Összetevői: az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztése; a legfontosabb pályák, foglalkozási ágak tartalmának, követelményeinek és a hozzájuk vezető utaknak, lehetőségeknek, alternatíváknak tevékenységek és tapasztalatok útján történő megismerése; a lehetőségek és a valóság, a vágyak és a realitások összehangolása. Tudatosítanunk kell a tanulóknak, hogy életpályájuk során többször pályamódosításra kényszerülhetnek.

Az iskolának – a tanulók életkorához és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a **munka világról**. Ennek érdekében olyan feltételek, tevékenységek biztosítására van szükség, amelyek elősegíthetik, hogy a tanulók kipróbálhassák képességeiket, elmélyedhessenek az érdeklődéseiknek megfelelő területeken, ezzel is fejlesztve ön- és pályaismereteiket.

A pályaaorientáció csak hosszabb folyamat során és csak akkor lehet eredményes, ha a különböző tantárgyak, órán és iskolán kívüli területek, tevékenységek összehangolásán alapul. A pályaaorientáció területén található kulcskompetenciák közül kiemelt figyelmet igényel **a rugalmasság, az együttműködés és a bizonytalanság kezelésének a képessége** egyéni és társadalmi szinten egyaránt.

A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttéléshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a **szociális és társadalmi kompetenciák** tudatos, pedagógiaileg megtervezett fejlesztése. Olyan szociális motívumrendszer kialakításáról és erősítéséről van szó, amely gazdasági és társadalmi előnyöket egyaránt hordoz magában. A szociális kompetenciák fejlesztésében kiemelt feladat a segíttel, együttműködéssel, vezetéssel és versengéssel kapcsolatos területek erősítése. Ezzel párhuzamosan szükséges a **társadalmi-állampolgári kompetenciák** körét is meghatározni, nevezetesen a jogaitat érvényesítő, a közéletben részt vevő és közreműködő tanulók képzéséről van szó. A szociális és társadalmi kompetenciák fejlesztésének fontos részét képezik a gazdasággal, az öntudatos fogyasztói magatartással, a versenyképesség erősítésével kapcsolatos területek, mint például a vállalkozási, a gazdálkodási és a munkaképesség, szoros összefüggésben az ún. **cselekvési kompetenciák** fejlesztésével.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését mind a tradicionális művészetek nyelvein, illetve a média segítségével, ideértve különösen az irodalmat, a zenét, a táncot, a drámát, a bábjátékot, a vizuális művészeteket, a tárgyak, épületek, terek kultúráját, a modern művészeti kifejezőeszközöket, a fotót és a mozgóképet.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség feltételezi a helyi, a nemzeti, az európai és az egyetemes kulturális örökségnek, valamint az egyénnek, közösségeinek a világban elfoglalt helyének a tudatosítását, a főbb művészeti alkotások értő és beleérző ismeretét, a népszerűkortárs kultúra és kifejezőmódok vonatkozásában is. Idetartozik Európa (az európai országok, nemzetek és kisebbségek) kulturális és nyelvi sokféleségének a megőrzésére irányuló igénynek, a közízlés fejlődésének, valamint az esztétikum mindennapokban betöltött szerepének a megértése.

Olyan képességek tartoznak ide, mint művészi önkifejezés, műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása

A pozitív attitűdök alapját a művészi kifejezés sokfélesége iránti nyitottság és az esztétikai érzék fejlesztésére való hajlandóság képezi. A nyitottság, az érdeklődés, a fogékonyság fejleszti a kreativitást és az arra való készséget, hogy a művészi önkifejezés és a kulturális életben való részvétel révén gazdagítsuk önismeretünket, emberi viszonyainkat, eligazodjunk a világban.

Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállamban a társadalom fejlődésének és az egyén sikerességének, boldogulásának és nem ritkán boldogságának is egyik fontos feltétele az egyén részvétele a civil társadalom, a lakóhelyi, a szakmai, kulturális közösség életében és/vagy a politikai életben. Olyan részvétel, amelyet a megfelelő tudás, a társadalmi együttélés szabályainak kölcsönös betartása, az erőszakmentesség jellemez, és az emberi jogok, a demokrácia értékeinek tisztelete vezérel. A Magyar Köztársaság közoktatási rendszerének tehát egyik alapvető feladata olyan formális, nem formális és informális tanulási lehetőségek biztosítása, amelyek elősegítik a tanulók aktív állampolgárrá válását.

Az aktív állampolgári léthez ismeretek, képességek, megfelelő beállítottság és motiváltság szükséges. A megfelelő ismeretek az Ember és társadalom műveltségi területre koncentrálnak, a képességek, értékorientációk, beállítódások fejlődéséhez az iskolai tanulás teljes folyamata és az iskolai élet teremthet lehetőségeket. Az aktív állampolgári magatartáshoz szükséges részképességek (pl. a társadalmi viszonyrendszerek felismerésének képessége, az egyenlő bánásmódhoz való jog felismerésének képessége, a

konfliktuskezelés, a humanitárius segítségnyújtás, az együttműködés képessége), értékorientációk, beállítódások (pl. felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedés) elsajátítását döntően a tanulók aktív részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások minősége, illetve az iskolai élet demokratikus gyakorlata biztosíthatja.

Gazdasági nevelés

A gazdálkodás és a pénz világára vonatkozó tudás nélkül nem érthetjük meg a bennünket körülvevő világ számunkra fontos folyamatainak jelentős hányadát; e tudás általános műveltségünk részévé vált. A gazdaság alapvető összefüggéseit értő és a javaikkal okosan gazdálkodni képes egyének nélkül nem képzelhető sem működő demokrácia, sem életképes piacgazdaság. Minden olyan országnak, amely anyagi biztonságra törekszik és szeretne helytállni a globális versenytérben, elemi érdeke, hogy állampolgárai nyitottak legyenek a gazdaság világa felé. A társadalom számára is nélkülözhetetlen, hogy tagjaiban pozitív attitűd alakuljon ki az értékteremtő munka, a javakkal való gazdálkodás és a gazdasági ésszerűség iránt. Értsék a fogyasztás gazdaságot mozgató szerepét, saját fogyasztói magatartásuk jelentőségét, felelősségét.

Az iskolai nevelésnek alapvető szerepe van abban, hogy a tanulók tudatos fogyasztókká váljanak, mérlegelni tudják a döntéseikkel járó kockázatokat, a hasznot vagy a költségeket. Ismerjék fel a fenntartható fogyasztás és az egyéni érdekeik kapcsolatát. Hozzájárul annak a képességnek a kialakításához, hogy megtalálják az egyensúlyt a rövidebb és hosszabb távú előnyök között. Elősegíti, hogy képessé váljanak a rendelkezésükre álló erőforrásokkal való gazdálkodásra, beleértve a pénzzel való bánni tudást is. Nemcsak az egyén létérdeke, hogy okos döntéseket tudjon hozni, amikor hitelekről vagy megtakarításokról van szó, hanem a társadalomé is. Ezért is kell az iskolai nevelés során kellőfigyelmet fordítani a gazdálkodással és a pénzügyekkel kapcsolatos képességek fejlesztésére, és a személyiségnevelés fontos részének kell tekinteni az okos gazdálkodás képességének a kialakítását, továbbá azt, hogy tudjanak eligazodni a fogyasztási javak, szolgáltatások, marketinghatások és viselkedésmódok között.

II.2.2. Az iskolai arculatunkkal összefüggő feladataink

Az alapelveinkből, a céljainkból kitűnik, hogy az iskola milyen értékek mentén haladhat. Tanulóink között számottevő azok száma, akik csekély tanulási ambícióval rendelkeznek. Egyre nő a magatartási, beilleszkedési zavarral küzdők száma. Ezért kiemelt feladatunk:

- a tanulók motiválása,
- megtanítani tanulni a gyerekeket,

- a szociális, kulturális hátrányokat csökkentve, eljuttatni tanulóinkat a megfelelő pályaaorientációig,
- az önismeretük, szociális készségeik fejlesztése,
- a felzárkóztatás, a hátrányok csökkentése,
- az agresszió kezelése,
- a folyamatosan keletkező konfliktusok megoldása,
- az esélyegyenlőség biztosítása.

Céljainkat a nevelés különböző területén kívánjuk megvalósítani:

- A magyar nyelv műveltségünk feltétele. Ezért nagyon fontos feladat a nyelvi kommunikációs nevelés, az alapkészségek, az írás, olvasás, a helyes beszéd és nyelvtani ismeretek elsajátítása, folyamatos fejlesztése. Minden tárgy tanításánál nagy gondot kell fordítani a magyar nyelv helyes használatára, a tanultak értelmes kifejezésére, a szabadosság, a trágár beszéd elleni küzdelemre. Az írásbeli munkák javítása és javíttatása minden pedagógus kötelessége. Tudatosan kell alkalmazni az ellenőrzés, értékelés, osztályozás rendszerét.

- A matematikai nevelés területén is az alapkészségek kialakítására kell törekedni.

A matematika tanítás célja a gondolkodási műveletek, az emlékezet, a megfigyelés, a megértés, a következtetés, a logikai ítélőképesség és az absztrakciós képesség fejlesztése. A célok eléréséhez a differenciált csoportok és az egyéni fejlesztés (az érdeklődő tehetséges gyerekeknek a szakkör, a lemaradóknak a korrepetálás) nyújtanak segítséget.

A matematika tanításának célja a felsoroltakon kívül azoknak az alapvető ismereteknek az elsajátítása, amelyekre az életben szükség lesz.

- Nevelő-oktató munkánk során nagyon fontos, hogy a szellemi és testi fejlesztés mellett a tanulóknak minél több praktikus ismeret elsajátítására adjunk lehetőséget. A gyakorlati készségek és ismeretek az általános alpműveltség részeivé váltak. Ezért a háztartási, gazdálkodási, technikai alapismeretek közvetítése, a mindennapi élethez szükséges gyakorlati készségek kialakítása nélkülözhetetlen a személyiség fejlesztésében. Az informatika tanítás célja a gyakorlati ismeretek megszerzése mellett a logikus gondolkodás fejlesztése, rendszerességre, fegyelmezettségre nevelés.

A munkatervben évenkénti aktualizálással minden évfolyam számára kínálunk olyan szabadidős szervezésű programot, amely a testi-lelki- szellemi egészséget és az életben való sikeres eligazodást fejleszti. Egy ilyen lehetőség, ötlet az alábbi összeállítás:

- Az alsós osztályok számára: sport, úszás, természetjárás, egészség- és környezetkultúra, informatika, idegen nyelv, kézművesség, népi játékok, dráma- és színjátszás, kórus, sakk.
- 5. évfolyam számára: tanulás tanulása

- 6. évfolyam számára: egészségvédelem
- 7. évfolyam számára: tánc és etikett oktatás
- 8. évfolyam számára: pályaorientáció- kezdeményezőkéesség és vállalkozási kompetencia fejlesztés

A tehetséggondozás és a hátránykompenzálás jelentőségét fokozza, hogy megnőtt a készség- és a képességfejlesztés iránti igény.

Gondoskodnunk kell a különböző képességű, illetve az eltérő ütemben fejlődő tanulók egyéni fejlesztéséről. A tananyag kiválasztásában, feldolgozásában, a tanórai és az órán kívüli munkában is nélkülözhetetlen módszerként kell a differenciálást alkalmazni.

Pontosabban fogalmazva: előre kell lépni a tanítási-tanulási folyamat individualizálásában, jobban az egyes diákokhoz, illetve csoportjaikhoz kell igazítani a tanítási programot, követelményeket. Mindig helyezzük előtérbe az aktív tanulói részvételt biztosító módszereket, hisz ezek a leghatékonyabbak, így ezek vezetnek a legjobb eredményre is.

Mindezt jó belső légkörben, a tanulót ért kudarcok számát minimálisra csökkentve, velük együttműködve, nyolc osztályos általános iskola keretében kívánjuk elérni.

Iskolánk önkormányzati fenntartású, így világnézetileg nem elkötelezett egyetlen irányban sem.

Követelményrendszer

A tanulókkal és a nevelőkkel szemben támasztott követelményeket a Szervezeti és Működési Szabályzat, valamint az iskola Házirendje tartalmazza. E programban csak azokat emeljük ki, amelyeket a tanulók, szülők és pedagógusok fogalmaztak meg a programkészítés során.

a) A tanulókkal szemben támasztott követelmények:

A tanulók első számú kötelessége a tanulás, ebben a tevékenységben törekedjenek igényességre és az egyre nagyobb önállóságra.

A tanulók a mindennapi együttélésben a társadalmi által elfogadott értékeknek, normáknak megfelelő magatartási szokásokat sajátítanak el. Ezeknek a megismerése és gyakorlása nyomán jussanak el a szabálytudatig, az elfogadásig, a szabályazonosulásig. Ismerjék fel és tudják értelmezni, hogy vannak egyéni és közös érdekek, érdekütközések, de léteznek kompromisszumos megoldások. Ítélik el a testi erővel, a hatalommal, a tekintéllyel való visszaélést. Tudjanak azonosulni az emberszerető, toleráns magatartással.

A család tisztelete, a szülők, nagyszülők megbecsülése, szeretete.

Tantárgytól függetlenül el kell sajátítani a szép és helyes magyar beszédet.

Tudjanak összefüggően beszélni.

Írásbeli munkáik olvashatók legyenek. Füzeik külalakja igényességet tükrözzön.

Tartsák be a Házi rend magatartás, szorgalom és viselkedéskultúrával kapcsolatos kívánalmait. (Egymás megbecsülése, a felnőttek iránti tisztelet, udvariasság, trágárságtól mentes beszéd és társas kapcsolat.)

Öltözködésükben legyenek mértéktartóak.

b) A nevelőtestület számára megfogalmazott követelmények:

Legyenek jártasak a tudományokban és a nevelés művészetében. Igyekezzenek minél több értéket közvetíteni, és egységes követelményrendszert kialakítani.

Tanítsák meg a tanulókat tanulni.

Munkájukban legyenek igényesek, pontosak és fegyelmezettek, az SZMSZ-ben foglaltakat tartsák be. Tartassák be a tanulókkal szemben támasztott követelményeket.

Törekedjenek arra, hogy minőségi munkát végezve tanítványaikat eredményesen szerepeltessék a különböző tanulmányi versenyeken.

Nevelőmunkájukban gyermekközpontúság, tolerancia, egyéni bánásmód, türelem tükröződjék. Okosan szeressék tanítványaikat.

Képessé kell tenni tanítványaikat a változás befogadására, tudatosítani kell bennük az önmegújításra, a folyamatos fejlesztésre való szükségességet.

Működjenek együtt a szülőkkel és az intézmény egész kapcsolatrendszerével.

Törekedjenek a szolgáltató jelleg érvényesítésére. A szülőket partnerként kell kezelni.

Igyekezzenek olyan közösséggé válni, amely összetartó, egymás munkáját segítő és megbecsülő magatartást tanúsít, egységes nevelői eljárások alkalmazásával segítsék a tanulók rendre és fegyelemre szoktatását.

c) Tanórán és iskolán kívüli tevékenységekkel szemben támasztott igények és foglalkozások felsorolása

Ezen foglalkozásoknak az iskola nevelési és oktatási céljai megvalósításának elősegítését kell szolgálnia, lehetőséget kell biztosítani a tehetséges gyermekek magas szintű fejlesztéséhez, és a lemaradók, a lassabban haladók felzárkóztatásához.

Az igénybevétel lehetőségei a tehetséges tanulók száma – szakkörök: magyar, matematika, művészetek, környezetvédő; emelt szintű oktatás: matematika, idegen nyelv.

Sport: 1-8. évfolyamon tömegsport, versenysport.

Az alsó- és felső tagozaton egyaránt szervezünk szükség szerint osztály-, vagy évfolyam szinten korrepetálásokat, felzárkóztató foglalkozásokat. A tanulási időn túl felkészítjük tanulóinkat a különböző versenyekre.

A szaktanár, illetve csoport vezetője, az arra rászoruló tanulónak – a szülővel való egyeztetés után – ajánlja a **korrepetáláson** való részvételt. Kimaradni ezen foglalkozásokról írásbeli szülői kérelem benyújtásával, igazgatói engedély alapján lehetséges.

Szociális szolgáltatások: étkezési lehetőség -térítés ellenében-, tanulói felügyelet, tanulói kísérek, egészségügyi vizsgálatok megszervezése, költségvetés függvényében tankönyv, illetve tanszer.

Könyvtár: állománya folyamatosan bővülő. Nyitva tartása alkalmazkodjék a tanulók tanrendjéhez.

Rendszeres programjaink: tanévnnyitó, tanévvzáró, nemzeti ünnepek, ballagás, tanulmányi kirándulások, szavalóversenyek, házi tantárgyi versenyek, fogadóórás szülői értekezletek, pályaválasztási ankét, hulladékgyűjtés, gyermeknap, sportnap.

II.2.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Azt az elvet valljuk, hogy egy humánus, demokratikus szellemiségű társadalomban olyan személyiségfejlesztő pedagógiára van szükség, amely biztosítja a gyermekek spontán és rendszeres ismeretszerzésében és életfeladataik megoldásában a közvetlen és szabad aktivitást, az önálló véleményalkotást, külső kényszer nélkül a társadalom erkölcsi normáihoz az igazodást, a közösségben – közösségi alapon, egymás tiszteletben tartásával – a termékeny, alkotó együttműködést.

A pedagógia szerint a személyiség egyik legalapvetőbb sajátossága, hogy meghatározott szerkezettel rendelkezik, vagyis nem egyszerűen pszichikus folyamatok, állapotok és képződmények összessége, hanem különböző szintű és funkciójú komponensek struktúrát, dinamikus egysége.

Feladatunk:

- a pedagógiai program alapelveihez, cél-és feladatrendszeréhez igazodó,
- a NAT-ban képviselt értékekre épülő,
- a helyi sajátosságokból adódó,
- a hagyományokat és (társadalmi, egyéni) szükségleteket figyelembe vevő feladatok meghatározása a személyiségfejlesztéssel kapcsolatban.

A feladatokat a nevelés szokásos színtereire értelmezzük:

- tanórai nevelés
- tanórán kívüli nevelés.

A személyiségfejlesztés feladatai:

a) Az értelem kiműveléséhez kapcsolódó feladatok:

A kognitív képességek fejlesztésén túl fontosnak tartjuk a

- megismerési, felfedezési vágy fejlesztését (fejtörést kívánó, nyitott jellegű problémafelvetésekkel)
- a játékszeretet és az alkotásvágy fejlesztését
- a tanulási teljesítményvágy optimalizálását
- a tanulási életprogram fejlődésének segítését.

b) A segítő életmódra nevelés:

A nevelés szociális értékrendek megismerésének, a pozitív értékrend elfogadásának és az e szerinti viselkedés, magatartás elsajátításának, a szociális képességek kiépülésének növekedésének elősegítését jelenti.

1. Szociális kompetencia

Feladat: megfelelő szociális szokások, minták, attitűdök, meggyőződések, készségek és ismeretek elsajátításának elősegítése, hogy a tanulók megismerjék és elsajátítsák a szociális viselkedés alapvető szabályait, megértsék a szabálytudat, a döntési szabadság és felelősség szerepét.

Olyan iskolai légkört kell kialakítani, amely elősegíti, hogy a tanuló folyamatosan megtapasztalhassa az egyének és csoportok kölcsönös megértésének, együttérzésének, segítőkészségének előnyeit, hiányuk káros következményeit. Kiemelt szerepet kell juttatni a közvetett hatásoknak, élményeknek is (élő és történelmi személyek, irodalmi hősök, csoportok, nemzetek kölcsönhatásainak megismerése.)

2. Szociális szokások: hasonló helyzetekben mindig hasonló magatartást, viselkedést váltanak ki.

Feladat: Olyan iskolai életrend kialakítása, amelyben a tanulók biztonságban érzik magukat, mivel a magatartási szabályok átláthatóak, kiszámíthatóak, mindenkitől egyértelműen és következetesen elvártak

3. Szociális minták: mások szociális viselkedésének, magatartásának vizuális leképezései, amelyek mintegy tervrajzként szolgálják a megfelelő viselkedés megvalósulását.

Feladat: élményszerű, pozitív minták feltalálása, személyes példamutatással történelmi személyiségek, irodalmi, drámai hősök tetteinek magatartásának átélési lehetőségeivel, a negatív antiszociális minták pusztító hatásának csökkentése, fékezése.

4. Szociális készségek: olyan tanult pszichikus összetevők, amelyek sajátos célú, tartalmú szociális viselkedés megvalósulásában működnek közre.

Feladat:

- készségfejlesztő gyakorlatok alkalmazása
- minta és modellnyújtás
- megerősítés (dicséret, jutalmazás)
- szerepjáték, dramatizálás

5. Szociális ismeretek: olyan tartalmak, amelyek lehetővé teszik, hogy az újszerű, bonyolult helyzeteket előzetesen gondolati szinten, vagyis a tényleges próbálkozások minimalizálásával oldjuk meg.

Feladat: a lehető legtöbb ismeret cselekvésbe, példákba, esetekbe, esettanulmányokba, de legalább szimulatív esetekben ágyazottan való feldolgozása.

6. Szociális kommunikáció fejlesztése: a non verbális készség fejlesztése (érzelmek kifejezése, imitációs készségfejlesztése).

Feladat: egyrészt a meghatározóan pozitív érzelmi légkör kifejlesztése és fenntartása az osztályokban, a tantestületben, az iskolában, amelyben a pedagógusok és a tanulók is biztonságban jól érzik magukat, amelyben a tanulók érzelmi karaktere, személyisége optimálisan fejlődhet, másrészt a verbális eszközök tárházának fejlesztése, annak érdekében, hogy a tanulók képesek legyenek minél eredményesebben érvényesülni a mai bonyolult, nyitott világban.

7. Szociális érdekérvényesítés fejlesztése: a szociális érdekérvényesítő viselkedés négy alapvető módja a megosztás, osztozkodás, elosztás és a megszerzés.

Feladat:

- a pedagógusok és a tanulók közötti szociális kölcsönhatások optimalizálása
- a tanulók egymás közötti optimális, szociális kölcsönhatásainak elvárása.

8. Segítő képesség fejlesztése:

Feladat: olyan segítő légkört alakítson ki, amelyben a segítség elvárt és elismert viselkedés, tevékenység.

9. Együttműködési képesség fejlesztése: olyan közös érdekeket szolgáló viselkedés, amely önállóan, vagy a vezetéssel, a segítséggel összefonódva érvényesül.

Feladat: a pedagógus rendszeresen él a segítő együttműködés formáival (együtt cselekvés, közös feladatmegoldás)

10. A versengés képességének fejlesztése.

Feladat: A segítő versengés képességének fejlesztése, a tényleges versengési lehetőségek gyarapításával, a szimulatív versengésben rejlő lehetőségek gazdagításával, kihasználásával.

c) Egészséges és kultúrált életmódra nevelés:

Az egészséges életmód olyan aktivitás, amely a szervezet, a pszichikum szükségleteinek optimális kielégítését, működését szolgálja. A kultúrált életmód a személyes szükségletek, vágyak színvonalas kielégítése. Az iskola alapvető feladata a személyes kompetencia fejlődésének segítése.

1. Önkiszolgálási képességek:

a) Testi képességek

Feladat:

- A sportági tevékenységek elsajátításán túl a testi képességek kifejlesztése és folyamatos karbantartása.
- A testnevelési órák, a minél gazdagabb diáksportköri élet, a település sportolási lehetőségeinek optimális kihasználása.
- A kondicionálási és a koordinációs képességek fejlesztése, karbantartása, a különféle táncok tanulásával.
- A kézügyesség fejlesztése különféle tevékenységek során, a tanórákon és a tanórán kívüli tevékenységek során.

b) Önellátási képesség

Feladat: Az önellátó képesség viselkedés tevékenységformáinak megismerése, gyakoroltatása, tudatosítása változatos formákban, az életkori sajátosságoknak megfelelően (egészséges és kultúrált étkezés, öltözködés, tisztálkodás, testápolás, rendszeret, a lakás és az osztályterem berendezéseinek rendben tartási igénye, a háztartási és a ház körüli munkák, a közlekedés, a vásárlás szokásai, mintái készségei).

2. Befogadóképességek

Feladat:

- a zenei befogadóképesség szándékos fejlesztése, a megfontoltan válogatott zeneművek rendszeres hallgatásával valósítható meg.
- A vizuális befogadóképesség fejlesztése érdekében el kell sajátítani a képi-plasztikai kifejezés és a kompozíció jelrendszerének olvasását.

a) Önkifejezési képességek:

Feladat: az önkifejezés megfelelően gazdag és igényes tárházának bemutatása, gyakorlása, tudatosítása (előadói képesség, szövegalkotó képesség, improvizációs képesség és vizuális önkifejező képesség.)

b) Önvédelmi képességek: egészségvédő képességek

Feladat: a mintaszerűen egészséges életmód ismérveinek megismertetése, az alapvető szokások szakadatlan gyakorlása, folyamatosan észlelt minták elsajátítása (sérülés elhárító esések, önvédelmi fogások, balesetvédelmi szokások)

c) Identitásvédő képesség: a lelki egészség fontos feltétele

Feladat: a realitásoknak, a mélyebb, igazabb értékeknek távlatibb érdekeknek megfelelő viselkedésformák erősítése.

3. Önreflexív képességek:

a) Önértékelő képesség

Feladat: a nevelőmunka során a tanulói önértékelés váljon rendszeressé

b) Önmegismerő képesség

Feladat: A tanulók önismeretének folyamatos fejlesztése oly módon, hogy eredményeként az önmegismerő képesség területén egyre nagyobb sikereket érjünk el.

c) Önfejlesztő képesség

Feladat:

- Az önfejlesztő képesség alapozása, a tehetség felismerése.
- Olyan szituációk, helyzetek, előadások, beszélgetések szervezése, amely során a gyermek felfedezheti adottságait, amely alapján kialakulhat mi iránt van hajlamuk, rátermettségük.
- Önfejlesztő életprogramok kialakításának segítése.
- A tehetség kibontakoztatásának segítése

d) A szakmai képzés alapozása

Az alkotóképesség, kreativitás fejlesztése

Feladat:

- Fel kell tárni az alkotó tevékenységre alkalmas tantárgyi tartalmakat.
- Olyan tanórán kívüli szakkörök fenntartása, amelyek tartalma felhasználható az alkotó tevékenység működtetésére.
- Nyelvi, szókincsfejlesztő és verbalizációs készségnövelő játékok.
- Esztétikai érzékenység, élményfejlesztés.

Az iskolán kívüli fórumok minél jobb kihasználása (kiállítások, játszóházak).

II.2.4.. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

"A közösség olyan emberi együttélés, amelyet a közösségi érdek, közös cél közös értékrend és a tudat tart össze." (Hankiss Elemér)

A nevelés szempontjából közösségnek nevezzük az autonóm egyének szerveződését. Mivel a közösség egyénekből áll, az igazi közösség kibontakoztatja, fejleszti az egyéniséget. A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti.

A közösségfejlesztés fő területei az iskolában:

- tanórák (szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák)
- tanórán kívüli foglalkozások (napközi, kirándulások, szakkörök)
- diákönkormányzati munka
- szabadidős tevékenységek

Mind a négy terület tevékenyen hozzájárul:

- a tanuló közösségi magatartásának kialakításához,
- véleményalkotó, véleménynyilvánító képességének fejlődéséhez,
- a közösségi szokások, normák elfogadásához,
- a másság elfogadásához,

- az együttérző magatartás kialakulásához,
- a harmonikus embertársi kapcsolatok fejlesztéséhez.

A közösségfejlesztés során nem csak a pedagógusoknak van feladatuk, hanem az iskolában foglalkoztatott valamennyi dolgozónak, sőt az iskolát segítő szervezetek vezetőinek is, hiszen megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával, társas kapcsolatával az intézmény valamennyi dolgozója példaként áll a diákok előtt.

Közös követelmények:

- A tanulók ismerkedjenek a különböző népek, kulturális-, vallási csoportok szokásaival, életmódjukkal. Legyenek megértőek, nyitottak a különböző szokások, életmódok, kultúrák iránt, s tolerálják, a másságot társaikban is.
- Fejlesszük a beteg, sérült, fogyatékos, kisebbségi népcsoportokhoz tartozó embertársak iránti elfogadó, segítőkész magatartást.
- A tanórán kívüli foglalkozások (szabadidős programok, kirándulások, kiállítások, rendezvények látogatása stb.) segítse megismerni és megbecsülni a különböző kultúrákat, fejleszteni tolerancia készségeiket.
- Iskolánk nemzetközi kapcsolata, annak ápolása a jövőben is jó közösségi nevelési lehetőség.
- Szerezzenek tapasztalatokat tanulóink az együttműködés, a konfliktusok közös megoldása terén.
- Fejlődjön kommunikációs kultúrájuk, a véleményalkotás és kifejezés, érvek kifejtése, megvédése, értelmezése területén.
- Fontos, hogy fiataljaink az egyre gazdagabb információs környezetben is eligazodjanak, illetve azt kritikus módon, szelektíven tudják használni.
- Őrizték, gyarapítsák tanulóink közvetlen környezetük értékeit.
- Fordítsanak gondot magukra, legyenek igényesek önmagukkal szemben is.
- Közvetítsünk helyes értékeket, ismereteket a tágabb környezet óvására, megbecsülésére is.

Tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladatok:

Elsődleges, legfontosabb célunk a spontán, véletlenszerűen alakult csoportokból olyan valódi közösséget formálni, amely a közös cél érdekében képes a közös értékrend elfogadására és a tanórán belül is ennek megfelelően viselkedni.

Ennek érdekében az alábbi feladatokat kell megvalósítanunk.

A tanulás támogatása:

- kölcsönös segítségnyújtással,
- közösségi ellenőrzéssel,
- a tanulmányi és munkaerőköls erősítésével,
- tanulói kezdeményezések segítése,

- közösségi cselekvések kialakítása, fejlesztése,
- a tanulók önállóságának, öntevékenységének fejlesztése,
- olyan nevelőkollektíva kialakítása, erősítése, amely összehangolt követeléseivel és nevelési eljárásaival tevékenységét koordinálni tudja,
- különböző változatos munkaformákkal (csoportmunka, differenciált csoportmunka, kísérlet, verseny stb.) az együvértartozás,
- az egymásért való felelősség érzetének erősítése,
- tanuljanak meg gyermekeink tanulni,
- tudják, hogy életük során többszöri pályamódosításra kényszerülhetnek.

A tananyag elsajátítása:

- járuljon hozzá a közvetlen tapasztalatszerzéshez, amely segítse elő harmonikus kapcsolat kialakítását a természet és társadalmi környezettel,
- biztosítson elegendő lehetőséget közösségi cselekvések segítésére,
- alapozza meg a nemzettudatot, mélyítse el a nemzeti önismeretet, hazaszeretetet,
- ösztönözzön a környezet hagyományainak feltárására, ápolására,
- késztesse a közösségért, szűkebb és tágabb környezetért végzett egyéni és közösségi cselekvésre,
- alakuljon ki a tanulóknál bátorító, vonzó jövőkép, erősödjének a környezet iránti pozitív érzelmek.

Tanórán kívüli foglalkozások közösségfejlesztési feladatai:

A tanórán kívüli foglalkozások már kötetlenebb tevékenységi formái és a közösen átélt kirándulások, túrák, nyelvi és nyári táborok, napközis szabadfoglalkozások érzelemmel teli élményei a közösségfejlesztés kiváló területei.

Feladatok:

- pozitív gyermek-pedagógus kapcsolat kialakítása,
- jó légkör megteremtése,
- együttes pozitív élmények biztosítása,
- a gyermekekkel közösen szervezett tevékenységek,
- közös munkálkodás az együtt megválasztott közeli és távoli célok érdekében, amelyek a szűkebb-tágabb környezet (iskola, lakóhely) szempontjából is értékesek,
- az önállóság lehetővé tétele, a felelősség, az önkormányzó-képesség kialakításának fejlesztése;
- megfelelő szervezettség, rend, fegyelem;
- az együttlét nyugodt biztonságát adó normák, szabályok közös alkotása és azok megtartása, szükség szerinti módosításuk;

- az együttes tevékenységek, a csoport önállóságának és a tagok egyéni munkájának, magatartásának, önállóságának rendszeres értékelése, ezen keresztül a közös és az egyéni értékrend folyamatos formálása,
- az együvé tartozást erősítő hagyományok megteremtése, ápolása és továbbfejlesztése.

A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai

A diákönkormányzatok a tanulók önirányító, önszervező közösségei, melynek keretében a tanulók a pedagógus-irányítóval együtt, saját fejlettségüknek megfelelő szinten önállóan intézik saját ügyeiket.

A diákönkormányzat megalakítása nem kötelező, tagsági viszonya önkéntes, célirányos tevékenységéhez viszont szervezettségre van szüksége. Demokratikus úton választja tisztségviselőit, hozza létre megfelelő szerveit, amelyek a közösség megbízásából hivatottak az ügyek megvitatására, határozathozatalra.

Feladatai általánosan:

- Olyan közös érdekeken alapuló közös és konkrét célok kijelölése, amelyek nem sértik az egyéni érdekeket, azokkal összhangban vannak.
- A kialakított, meglévő vagy hagyományokon alapuló közösségi munkálatok, közösségépítő tevékenységek fejlesztése.
- A régi tevékenységek mellett új hagyományok megteremtése.
- Olyan tevékenységek szervezése, amelyek értékes esztétikai élményeket keltenek a közösség tagjaiban, és ezzel erősödik, fejlődik maga a közösség.
- A közösség iránti felelősségérzet kialakítása, fejlesztése.
- A közösség érdekeit szolgáló, cselekvésre készítő tevékenységek szervezése.
- Olyan közösség kialakítása, fejlesztése, amely büszke saját közösségének sikereire, értékeli más közösségektől megkülönböztető tulajdonságait.

Feladatai konkrétan:

- Az iskolai hagyományok ápolása, továbbfejlesztése, újak teremtése (1., 5. osztályosok avatása).
- Az iskolai szintű állami és nemzeti ünnepek megrendezését, valamint a tavaszi és téli ünnepkörök megemlékezéseit folyamatosan támogatjuk.
- Az iskolai hirdetőtábla segítségével biztosítjuk, hogy az információk az iskola minden tanulójaához eljussanak, a havonta tartott DÖK-megbeszéléseken a diákok javaslatait is megvitatjuk és programjainkba azokat beépítjük. Az aktuális programokról, hírekről, pályázatokról időben értesülhetnek tanulónk. A közösség fejlesztéséhez, mások munkájának pozitív értékeléséhez hozzájárulhat a tanulók színvonalas munkáinak közzététele különböző témákban.

- A DÖK évente egy alkalommal diákközgyűlést hív össze, ahol a vélemények, helyzetelemzések feltárása közben demokratikusan gyakorolja jogait.
- A DÖK évente Diáknapot rendez, melynek programjai a közösségek alakulását, továbbfejlődését segítik elő.
- A DÖK évente kétszer hulladékgyűjtést szervez a helyes környezeti nevelés elősegítésére.
- A DÖK évente segít megrendezni a Rákóczi Gálát.

A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai

A szabadidős tevékenységek olyan örömet adó munkaformák köré szervezett foglalkozások, amelyek kötődnek a tanulók személyes életéhez, társadalmi és egyéni problémáihoz és hatása nem csak a csoporton belül érvényesül, hanem kihat az iskola más területeire is.

A tevékenységeket élményre épülő, problémamegoldást fejlesztő módszerekre kell építeni.

Feladatai általánosan:

- Jó kapcsolat kiépítése az adott korosztállyal, szüleikkel valamint a tevékenységet segítő külső szakemberekkel.
- Olyan közösségek létrehozása, amelyek nem csak befogadják, hanem tevékenységük által elérhetővé élővé teszik kulturális örökségünket.
- A csoporton belüli kapcsolatok erősítése.
- A csoportokban végzett közös munka során az önismeret elmélyítése, az önfegyelem fejlesztése, a társak és a foglalkozásvezetők elfogadása, az együttműködés megalapozása, fejlesztése.
- A tevékenységformákat hassa át a kölcsönösség és az egyéni képességekre, aktivitásra való építés.
- Az egyes tevékenységformák tematikájának kidolgozását határozza meg az elsajátítandó ismeretek készségszintűvé alakítása mellett életkor- és rétegspecifikus jellemzők figyelembevétele és az egyedi személyiséghez alkalmazkodó kapcsolatteremtési mód.
- A tevékenységformák kialakításában törekedni kell arra, hogy a résztvevők adottságára építve érdeklődésük ne alkalmanként, véletlenszerűen érvényesüljön, hanem tartós aktivitásra ösztönözzön.
- Olyan erős érzelmi-értelmi felhívó erővel bíró témák kijelölése, amely során csodálkozva fedezhetik fel önmagukban a másik iránti érdeklődés, részvét, megértés, türelem szándékát és képességét, erősítve ezzel a közösséghez való kötődést.
- Olyan csoportok kialakításának segítése, amelyek az emberi kapcsolatokat pozitív irányú elmélyítése mellett hatnak az egész személyiség fejlesztésére valamint hatással vannak a pozitív töltésű életmód kialakítására.

Feladatai konkrétan:

- Olyan az osztályközösségektől függetlenül működő, a tanulók érdeklődési körét figyelembe vevő diákköröket hozunk létre, melyekben akár különböző korosztályú tanulók vehetnek részt, tehetségüket kibontakoztatva a tantárgyaktól függetlenül.
- Szívesen bekapcsolódunk olyan, akár országos programokba, pályázatokba, amelyek elősegítik, hogy diákjaink megismerhessék kulturális örökségünket.
- Támogatjuk olyan spontán szerveződésű, értelmes célt megfogalmazni tudó csoportok szerveződését, amelyek hozzásegítik diákjainkat közösségi magatartásuk erősítéséhez.
- Olyan nyári táborokat szervezünk, vezetünk, melyek alapoznak a tanulók sokoldalú személyiségfejlődésére, aktivitására erősítve ezzel új közösségekhez való kötődésüket és pozitív életszemléletüket.

II.2.5. A szülő, tanuló, pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei

Az iskola, mint oktató-nevelő intézmény csak akkor működhet eredményesen, ha a tanulói érdeklődésre épít, és figyelembe veszi a tanulók és szüleik érdekeit. A nevelés pedig nem más, mint a személyiségformálás folyamata, melynek középpontjában a gyermeki személyiség strukturális egysége áll. Ezért célunk a tanuló személyiségének harmonikus fejlesztése, melynek feltétele a nevelés alapvető közösségeinek - a család, szülők és az iskola, pedagógusok - koordinált, aktív együttműködése. Ezen együttműködés alapja a gyermek iránt érzett felelősség.

Megvalósítási formái:

- A kölcsönös támogatás
- Koordinált pedagógiai tevékenység

Feltétele:

- A kölcsönös bizalom és tájékoztatás
- Az őszinteség.

Eredménye: a családi és iskolai nevelés egységére való törekvés, és ennek nyomán kedvezően fejlődő gyermeki személyiség.

Az együttműködés formáit a már vázolt pedagógiai feladatokra építve három témakörre bontottuk.

A szülők és az iskola, mint intézmény kapcsolata

Az együttműködés szervezett formája a szülői munkaközösség, amely önszerveződő csoportként a pedagógusok irányító, segítő közreműködésével vesz részt a nevelés folyamatában.

Feladata kiterjedhet:

- A közös problémák megoldására.
- A családi nevelésben jelentkező nehézségek legyőzésére
- A tanulók számára közös élményt nyújtó rendezvények szervezésére.
- Alapítvány működtetése nevelési problémák megoldásának segítésére.
- A tehetséggondozás terén – sportolók, szaktárgyakban kiemelkedő – tanulók jutalmazására.
- Hátrányos helyzetű tanulók támogatására.
- Közös rendezvények szervezésére a szülők és a pedagógusok részvételével: alapítványi bál.

A szülők és a pedagógusok együttműködése

a) A szülők részéről a nevelőmunka segítéséhez folyamatos érdeklődésre számíthat az alábbi közreműködési formákban:

- Aktív részvétel az iskolai rendezvényeken
- Ötletnyújtás az előadások témáihoz.
- Összefoglaló véleménynyilvánítás.
- Együttműködő magatartás.
- Nevelési problémák összefoglaló megbeszélése, közös megoldása.
- Családi nevelésben jelentkező nehézségek közös legyőzése.
- Érdeklődő, segítő hozzáállás.
- Szponzori segítségnyújtás.

b) Iskolánk pedagógusai a tanulók helyes neveléséhez a következő segítségnyújtási, tevékenységi formákat ajánlják:

- Rendszeres és folyamatos tájékoztatás a tanuló előmeneteléről, magatartásáról.
- Előre tervezett szülői értekezletek, fogadóórák.
- Nyílt napok, nyílt órák szervezése az alsó és a felső tagozaton is.
- Leendő első osztályosok tájékoztató szülői értekezlete.
- Rendkívüli szülői értekezletek.
- Előadások, szülők- nevelők találkozó szervezése:
Családsegítő és Pedagógiai Szakszolgálat,
pszichológus,
egészségügyi szakember meghívásával,
bűnmegelőzési előadás.
- Rendszeres ifjúságvédelmi tanácsadás.
- Pályaválasztási tanácsadás, fogadóóra, előadás, adminisztráció lebonyolítása

- Családlátogatás (szükség szerint)
- Egyéni kapcsolattartás

A tanulók és a pedagógusok együttműködése

A tanulók és a pedagógusok együttműködésének formái a tanórán és a tanórán kívüli foglalkozások:

- Tanórán való aktív részvételre ösztönzés.
- Napközi igény szerint.
- A kötelező és a nem kötelező tanítási órán kívüli foglalkozások, ahol tehetséggondozás mellett a tanulók gyakorolhatják a helyes viselkedésmódokat is.
- Előadások szervezése:
szaktárgyi,
egészségügyi,
bűnmegelőzési témakörökben.
- Iskolaválasztási ismeretek bővítése.
- Ünnepi és jeles napi műsorok készítése, sportrendezvények, vetélkedők, karácsony.
- Diák-önkormányzat működése, általa szervezett rendezvényeken való részvétel, diáknapi.
- Tanulmányi, kulturális, sportversenyek felelős felnőtt (pedagógus, edző, szülő kíséretével).
- Tanulmányi kirándulások.
- Erdei iskola.
- Közös átélte túrák, kirándulások, kiállítások, színházlátogatás, múzeumlátogatás

II.2.6. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység

A tehetség kibontakoztatásánál legfontosabb szempontunk az, hogy hová akarjuk eljuttatni a tanulókat. Így ezen a téren legfőbb feladatunknak tekintjük a tehetség, a képesség kibontakoztatását célzó és segítő tevékenységünket. Mindez természetesen nem jelentheti a többi tantárgy háttérbe szorulását, hiszen célunk továbbra is a sokoldalúan képzett, az állandó változásoknak, és a mindenkori kihívásoknak megfelelni tudó emberek nevelése és oktatása. Az Árpád Vezér Gimnázium Tehetséggondozó Decentrumával szorosán együttműködünk.

A Nemzeti Tehetségsegítő Tanács Tehetségpont kialakítását segítő programját 2011-ben megpályázzuk.

Kiemelt feladataink:

- Első osztálytól kezdve a biztos alapok lerakása. Olvasás, írás, matematika.
- A korai felismerés.
- A tehetségek számbavétele.
- A tantárgyi programok követelményeit magasan túlteljesítő diákok számára a fejlesztés színtereinek meghatározása.
- A hiányosságok, gyengeségek okainak felderítése, egyedi segítségnyújtás vagy szakmai irányítás.
- Az esélyegyenlőség megteremtése, a hátrányban szenvedő diák képességeinek fejlesztése.
- Csoportbontás a nyelvi, informatika, technika és matematika órákon.
- A tanulók felkészítése a tanulmányi versenyekre minden meghirdetett tárgyból.
- Pályázatokon való részvétel.
- A tanórákon való differenciált feladatok biztosítása a tehetséges gyerekek részére.
- A tanórán kívüli foglalkozások megszervezése (könyvtár, szakkör, tehetséggondozó műhely, szabadidős foglalkozások...).
- Tanulóink felkészítése a megfelelő információszerzési, tárolási, feldolgozási és átadási technikákra.
- Az önműveléshez szükséges attitűdök, képességek és tanulási technikák megalapozása.
- Lehetőség biztosítása számítógép-kezelői, ECDL bizonyítvány megszerzéséhez.
- Az átlagosnál jobb képességű tanulók menedzselése, sportpályafutásuk irányítása.
- A sportklubokkal egyeztetve közös felkészítésük a versenyekre.
- Nyilvános szereplési, megmérettetési lehetőségek, felszerelés biztosítása.
- Nyelvvizsgára való felkészítés az igények alapján.
- A tanulói kreativitás elősegítése, a tanulói alkotások nyilvános bemutatására való ösztönzés.
- Személyes beszélgetések, biztatás, jutalmazás.

A tehetséggondozás módszereiben a megújuló tanulásszervezési módszerek alkalmazásával tesszük hatékonyabbá a fejlesztő munkát, pl.:

- differenciált tanulásszervezés,
- kooperatív technikák,
- projektmódszer,
- tevékenységközpontú pedagógiák.

II.2.7. Beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézséggel összefüggő pedagógiai tevékenységek

A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézséget kiváltó tényezők, a megoldás stratégiája, a pedagógusokkal szemben megfogalmazott elvárások
A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézséggel küzdő tanulók helyzete oktatásügyünk egyik legégetőbb problémáját képezi.

A problémát kiváltó tényezők fő csoportja:

- Egészségügyi okok (születési rendellenesség, tartós betegség stb.).
- A család szűkös megélhetési háttere.
- A család negatív erkölcsi, etikai miliője.
- Külső környezeti hatások.

A megoldás ill. a tünetek enyhítése érdekében nélkülözhetetlen az elmélyült helyzetelemzés:

- A gyermekkel kapcsolatos információszerzés.
- A feltételezett oki háttér feltárása.
- A tanuló aktuális viselkedésének pontos megfogalmazása.
- Az elérendő cél érdekében alkalmazásra kerülő nevelési módszerek, eszközök, eljárások megtervezése.

A pedagógusokkal szemben a következő elvárások fogalmazhatók meg:

- Ismerje a részképesség-zavar tünetegyüttesét.
- Tudjon differenciáltan oktatni, nevelni
- Semmiféle hátrányos megkülönböztetés, degradáció nem érheti részéről a tanulót.
- Vegye figyelembe a tanulók eltérő képességeit.
- A hátránnyal küzdők fejlődését önmagukhoz képest is nézze.
- A pozitívumokat erősítse, adjon esélyt a kiemelkedésre.
- Nevelje a közösséget a különbözőségekre tolerálására.

Elvárások az osztályfőnökkel szemben:

- A szülővel kiemelten figyelmesen és tapintatosan viselkedjen, törekedjen a hatékony együttműködés kialakítására.
- A tanuló problémáit értesse meg a szaktanárokkal.
- Szükség esetén forduljon szakemberhez.
- Kísérje figyelemmel a tanuló szakellátásának folyamatát, eredményességét.
- Segítse a tanuló megfelelő iskolafokozatba kerülését, pályaválasztását.
- Szükség esetén a tanuló iskolai magatartásáról, teljesítményéről adjon írásbeli véleményt.

A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók helyzetét segítő pedagógiai tevékenységek iskolánkban:

Ha a tanulás feltételei jó minőségűek, az iskolai légkör humánus, gyermekcentrikus, a szabályok egyértelműek és igazságosak, mindezek csökkentik a rendbontást, ellenállást, szembefordulást. Intézményünk pedagógusai a fenti szellemben szervezik és végzik a különleges bánásmódot igénylő tanulókkal kapcsolatos tevékenységüket.

Fontosnak tartjuk a prevenciót ill. a problémák korai felismerését.

- Az első osztályosok beilleszkedését segítő tevékenység az első osztályba történő beíratást megelőző időszakban kezdődik. Az iskola felveszi a kapcsolatot az óvodákkal és részletes tájékoztatással igyekszik megkönnyíteni az iskolaválasztást a leendő első osztályosok és szüleik számára. Nyílt nap keretében betekintést enged az alkalmazott módszerekbe, szülői értekezleten részletes felvilágosítást ad az oktató-nevelő munkáról. A gyermekeknek játszóházat szervez, ahol lehetőség szerint a jövőendő tanítókkal is megismerkedhetnek. A beiratkozás légköre, külsőségei kedvet ébresztenek a kisgyermekben az iskolai élet iránt. A gyermek felvételekor az iskola áttanulmányozza az óvodák által elküldött szakvéleményt. Jelzett probléma esetén a tanuló leendő tanítója felveszi a kapcsolatot a szülővel, óvónővel, lehetőség szerint a gyermekkel foglalkozó egyéb szakemberrel. A gyermekkel kapcsolatos munkát a probléma jellegének megfelelően, az esetleges szakvélemények, ajánlások figyelembevételével tervezi.
- Az alsó tagozatból felső tagozatba kerülő tanulók beilleszkedésének kiemelt fontosságot tulajdonít az iskola. Lehetőség szerint a 4. osztályos tanulók megismerkednek leendő osztályfőnökükkel és szaktanáraikkal. A felső tagozatos osztályfőnök tájékozódik leendő osztályáról, s – főleg 5. osztályban – aktív kapcsolatot tart fenn az alsó tagozatos nevelőkkel.
- A más intézményekből iskolánkba érkező tanulók zökkenőmentes beilleszkedésében is segítséget nyújtanak pedagógusaink. Megfelelően tájékoztatják az intézményben folyó munkáról, szokásokról, a házirendről stb., lehetőleg kapcsolatba lépnek a tanuló előző iskolájával.
- A tanulási nehézségekkel küzdő tanulók felzárkóztatását fejlesztő pedagógusok segítik, akik egyéni foglalkozási terv alapján speciális fejlesztő munkát végeznek.
- A tanulmányi munkát és a szociális hátrányok enyhítését szolgálja az alsó tagozatban az iskolaotthonos osztály. A rászoruló felső tagozatos diákoknak napközit biztosítunk.
- A gyermek- és ifjúságvédelem feladatainak ellátására az iskola gyermek- és ifjúságvédelmi felelős nevelőt bíz meg. A felelős pedagógus figyelemmel kíséri a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekek sorsát, családi, szociális, egészségügyi körülményeit. Segíti a különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel kapcsolatos teendő megszervezését.
- Amennyiben szükséges, az iskola felveszi a kapcsolatot a beilleszkedési, magatartási és tanulási zavarokkal küzdő gyermekek problémáival

foglalkozó intézményekkel, szakemberekkel: nevelési tanácsadó, gyámhatóság, gyermekjóléti szolgálat, önkormányzati ügyosztályok stb.

- A pedagógusok szakirányú továbbképzések keretében szerezhetik meg a különleges bánásmódot igénylő gyermekkel kapcsolatos információkat, módszertani tudást. Az iskolavezetés biztosítja a szakmai fejlődést elősegítő szakkönyveket és a tanulók fejlődését szolgáló taneszközöket, segédanyagokat.
- Nyilvántartás: Az osztályfőnök feljegyzést készít, továbbá a GYIV felelős adatbázisában rögzíteni kell a tanulók nevét és a vele kapcsolatos legfontosabb ismereteket. Szoros együttműködés kell, hogy kialakuljon a problémás tanulók osztályfőnöke, valamint a GYIV felelős között.

Intézményi szinten: rendszeres, folyamatos kell, hogy legyen a kapcsolattartás és az információátadás.

Amennyiben indokolt, igénybe kell vennünk a Nevelési Tanácsadó és a Családsegítő és Pedagógiai Szakszolgálatának szakmai segítségét is.

A kompetencia alapú oktatás segíti a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítását, hangsúlyosan az alábbi tevékenységformák megvalósulásával:

- differenciált tanulásszervezés,
- kooperatív technikák alkalmazása,
- projekt módszer elterjesztése,
- tevékenységközpontú pedagógiák,
- individuális tanulás előtérbe helyezése,
- az alapozó időszak elnyújtása,
- fejlesztő értékelés bevezetése,
- a tapasztalatszerzés lehetőségeinek kitágítása, IKT eszközhasználattal.

Távlati terveinkben szerepel -, amennyiben finanszírozási lehetőség adódik rá,- az iskolai pszichológus alkalmazása.

II.2.8. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

Iskolánk tanulói összetétele (sok a hátrányos és veszélyeztetett tanuló), egyre inkább szükségessé teszi a fokozott törődést, hogy a perifériára szorult tanulók együttthaladása biztosítva legyen. A gyerekek nem egyformák. Meg kell adni a lehetőséget, hogy egyéni tulajdonságaiknak megfelelően érthessék el a képességeiknek megfelelő neveltségi és ismeretszerzési szintet.

- Ki kell szűrni, hogy kik azok a tanulók, akik tanulási kudarcban szenvednek (bukás, évismétlés, alulteljesítés, fejlődésbeli elmaradás, személyiségfejlődés zavarai).
- Családlátogatáson meg kell győződni a tanulás körülményeiről. Milyen feltételek állnak rendelkezésre a tanulónak.
- Fel kell tárni a kudarc okait, mert csak így ismerhetjük meg az egyén tanulási szokásait.
- A feltárás után igénybe kell venni a Nevelési Tanácsadó és Családsegítő Szolgálat, Gyámügy segítségét.
- Egyéni haladási tervet kell kidolgozni.
- Meg kell ismertetni a tanuló problémájával az osztályban tanító, illetve a tanulóval kapcsolatba kerülő pedagógusokat.
- Szükség esetén élni kell a lassítás eszközével az 1. és 2. osztályokban azért, hogy kialakuljanak azok a szokások, magatartási normák és képességek, amelyek birtokában a többi évfolyamot ismétlés nélkül el tudja a tanuló végezni.
- A korrekció, a korrepetálás, a napközi és a tanulószoba a nevelő döntésétől függően kötelező lehet a szülővel történő egyeztetés után.
- A tanítási órán a tanulók eltérő képességeihez alkalmazkodó óravezetést kell tervezni. A megértést, a bevéstést elősegítendő szemléltetőeszközöket kell használni és készíteni.
- Arra kell törekedni, hogy a terhelhetőségnek megfelelő házi feladatot kapjon a tanuló. A hosszú szövegek feladását kerülni kell. Külön ki kell jelölni ezeknek a tanulóknak azt a minimum tananyagot, amelyet a továbbhaladáshoz feltétlen szükséges elsajátítaniuk.
- A tanulók minden erőfeszítését jutalmazni kell, hogy önbizalmuk erősödjék és ösztönözze őket a munkára. Pozitív motiváció fontossága.
- Ajánlani kell olyan tanulási technikákat, amelyek a tanuló számára eredményt hoznak.
- Egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése.
- Továbbtanulás irányítása, segítése.

II.2.9. Sajátos nevelési igényű gyermekekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

A 2007. évi LXXXVII. törvény a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény módosításáról.

20. § (3) A Kt. 121. §-a (1) bekezdésének 29. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E törvény alkalmazásában]

„29. sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a gyermek, tanuló, aki a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján

- a) testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd,
- b) a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd.”

2008. augusztus 31-ig:

„Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a gyermek, tanuló, aki a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján

- a) testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos,
- b) pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (pl. dyslexia, dysgraphia, dyscalculia, mutizmus, kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar.)” /Kt. 121. §. (29.)/

A sajátos nevelési igényű tanulóink iskolánkban integrált oktatásban vesznek részt.

Tennivalóink:

- A szakértői véleményben megfogalmazott javaslatok figyelembevétele.
- A szakértői vélemény alapján hozott igazgatói határozatban megfogalmazottak betartása.
Tantárgyi felmentések, tantárgyrészekből való felmentések, méltányos elbírálás.
- A gyermekvédelmi felelős figyelemmel kíséri a kötelező felülvizsgálatokat.
- A rehabilitációs – rehabilitációs foglalkozások megtartása. Iskolánkban 5 pedagógusnak van fejlesztő pedagógus végzettsége. 3 fő mentorok segítségével a fejlesztő munkában is részt vesz.
A fejlesztő foglalkozások megtartásában a Nevelési Tanácsadó szakemberei, gyógypedagógusok, logopédusok, pszichopedagógusok, oligofrén pedagógusok, gyógytestnevelő vesznek részt.
Iskolánkban 2005. szeptemberétől fejlesztő szoba lett kialakítva. A fejlesztő szobában számítógép, könyvek, játékok, a fejlesztést segítő kézikönyvek, számítógépes szoftverek segítik az egyéni, kiscsoportos foglalkozásokat.
- Egyéni fejlődési lap, fejlesztési terv vezetése.
- Rugalmas tanulásszervezés, méltányos elbírálás, differenciáláson alapuló feladatadás.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrációjában fontos:

A szülők elfogadó magatartása, reális helyzetértékelése, együttműködési készsége a pedagógusokkal, fejlesztő pedagógusokkal.

II.2.10. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Feladatait a Köznevelési (1993. évi LXXIX.) és Gyermekvédelmi (1997. évi XXXI.) törvény, valamint az iskolák működését szabályozó miniszteri rendelet (11/1994. (VI.8.) MKM) határozza meg.

Iskoláztatási támogatás – tankötelezettség mulasztása

A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXIV. törvényt (továbbiakban: Cst.), valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényt a tankötelezettség teljesítésével összefüggésben módosító 2010. évi LXVI. törvény (továbbiakban: törvény) 2010. augusztus 30-ai hatállyal bevezeti az iskoláztatási támogatás jogintézményét. Ennek értelmében „a gyermek nevelésével, iskoláztatásával járó költségekhez az állam havi rendszerességgel járó nevelési ellátást vagy iskoláztatási támogatást (a továbbiakban együtt: családi pótlékot) nyújt”. (Cst. II. fejezet, 6.§. (1) bekezdés)

A törvénynek a tankötelezettség mulasztásával és a családi pótlék természetben történő nyújtásával összefüggő rendelkezései értelmében

„Ha a tanköteles gyermek a köznevelési intézmény kötelező tanórai foglalkozásai tekintetében igazolatlanul mulaszt, a köznevelési intézmény igazgatójának jelzése alapján a gyermek lakó-, vagy tartózkodási helye szerint illetékes települési önkormányzat jegyzője gyámhatósággal eljárva

- a) az adott tanévben igazolatlanul mulasztott tizedik kötelező tanórai foglalkozás után végzéssel felhívja az iskoláztatási támogatás jogosultját a
- b) pontban meghatározott jogkövetkezményekre,
- b) az adott tanévben igazolatlanul mulasztott ötvenedik kötelező tanórai foglalkozás után – amennyiben a védelemben vétel még nem áll fenn – elrendeli a gyermek védelemben vételét, továbbá a teljes összegű iskoláztatási támogatás folyósításának felfüggesztését.”

Az iskoláztatási támogatás felfüggesztése mellett továbbra is megmarad a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása a következő esetekben:

- nem tanköteles gyermek elhanyagolása,
- tanköteles gyermeknek az iskolába nem járáson túli egyéb elhanyagolása (nem megfelelő ruháztatása, étkeztetése, stb.) esetén.

A családi pótlék természetbeni formában történő biztosítását szintén módosította a törvény a következőknek megfelelően:

- nem 1 évre, hanem legfeljebb 6 hónapra lehet elrendelni a természetbeni nyújtást,

- nem a családi pótlék legfeljebb 50 %-át, hanem kötelezően a teljes összegét kell természetben nyújtani.

A gyermek- és ifjúságvédelmi munkát az iskolában az igazgató vezetésével és ellenőrzésével, az ifjúságvédelmi felelős irányítása mellett, a tantestület minden tagja a nevelés legfontosabb területeként kiemelten kezeli és végzi.

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős feladatai

Főbb felelősségei és tevékenységei:

- Segíti és összehangolja az intézmény pedagógusainak gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységét.
- Rendszeresen figyelemmel kíséri a gyermekvédelemmel kapcsolatos jogszabályi változásokat, és ezekre felhívja az igazgató és a pedagógusok figyelmét.
- Gyermekvédelmi munkáját önképzéssel és a szakirodalom tanulmányozásával folyamatosan fejleszti, alkalmi továbbképzéseken vesz részt.
- Az osztályfőnök jelzései alapján nyilvántartja a veszélyeztetett, a hátrányos helyzetű, a beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségekkel küzdő tanulókat.
- Az osztályfőnök jelzései alapján az első tanulói igazolatlan hiányzás után elkészíti és továbbítja a szülő számára a felhívást a rendszeres iskolába járásra. Tíz igazolatlan óra után a jegyző számára a feljelentést készíti és küldi el. Az első igazolatlan hiányzás után „Problémajelző lap”-ot készít az osztályfőnökkel, melyet a Családsegítő és Pedagógiai Szakszolgáltatnak juttat el. Harminc igazolatlan óra után újabb felhívással tájékoztatja a szülőt arról, hogy közeledik a gyermek ötvenedik igazolatlan hiányzása.
- Minden tanév elején írásban tájékoztatja a szülőket és a tanulókat arról, hogy mikor és hol kereshetik fel.
- Tájékoztatja a szülőket és a tanulókat arról, hogy problémáikkal az iskolán kívül milyen gyermekvédelmi feladatokat ellátó intézményeket kereshetnek fel. Az iskolában a tanulók és a szülők által jól látható helyen közzéteszi a gyermekvédelmi feladatot ellátó fontosabb intézmények címét, illetve telefonszámát (pl. Gyermekjóléti Szolgálat, Családsegítő és Pedagógiai Szakszolgálat, drogambulancia, ifjúsági lelkisegély-telefon, stb.).
- A tanulók részére egészségvédő, mentálhigiéniai és szenvedélybetegség megelőző programokat szervez.
- Figyelemmel kíséri a gyermekvédelemmel kapcsolatos pályázatokat és lehetőség szerint részt vesz a pályázatokon.
- Tájékoztatást nyújt a tanulók részére szervezett szabadidős programokról, a szünidő hasznos eltöltéséről (táborok, A Művelődés Háza, pályázatok).

- A gyermekbántalmazás vélelme vagy egyéb pedagógiai eszközökkel meg nem szüntethető veszélyeztető tényező megléte esetén kezdeményezi, hogy az igazgató értesítse a gyermekjóléti szolgálatot.
- Az iskola nevelési programja, gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatai keretében egészségnevelési, ennek részeként kábítószer-ellenes program kidolgozásának segítése, végrehajtásának figyelemmel kísérése; szükség esetén intézkedés megtételének kezdeményezése az iskola igazgatójánál, tájékoztatás nyújtása a tanulóknak, a szülők és a pedagógusok részére.

Különleges felelősségei

1. Személyekért:

A veszélyeztetett, a hátrányos helyzetű, a beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségekkel küzdő tanulókkal kapcsolatos feladatai a következőkre terjednek ki:

- az ilyen jellegű problémákkal küzdő tanulók feltárására, nyilvántartására,
- családlátogatásaikra, a tanulók családi környezetének megismerésére,
- a gyermekvédelemmel foglalkozó szolgálat, hatóság részére e tanulókról az osztályfőnökökkel közösen környezettanulmányt készít,
- figyelemmel kíséri az érintett tanulók iskolai előmenetelét (tanulmányi eredményét), magatartását, mulasztásaikat, napközis és egyéb tevékenységüket és segíti pályaválasztásukat, továbbtanulásukat,
- szükség esetén védő-óvó intézkedéseket javasol, és közreműködik ezek megvalósításában,
- részt vesz ezen tanulók fegyelmi tárgyalásán és eljár érdekükben.

2. Tervezés:

Minden tanév elején az iskolai munkaterv részeként elkészíti az iskola gyermekvédelmi munkatervét.

3. Pénzügyi döntések:

- Az osztályfőnökök javaslatai alapján kezdeményezi a rászoruló tanulók számára pénzbeli támogatás vagy természetbeni juttatás megállapítását (menzai vagy napközis ellátás, rendkívüli szociális segély, rendszeres szociális segély, a rászoruló tanulók, és az évközben érkezők a könyvtárunk tankönyv készletéből kapjanak tankönyvet, stb.).
- A Polgármesteri Hivatal felkérése alapján személyesen is részt vesz ezek elosztásában, a családokhoz történő eljuttatásában.

4. Bizalmas információk:

- Munkája ellátásával kapcsolatban betekinthez az iskola összes tanulókkal kapcsolatos iratába, nyilvántartásába.
- A tudomására jutott bizalmas információkat megőrzi, a tanulókkal kapcsolatban bármilyen információt csak a munkaköri leírásában rögzített körben szolgáltat ki.

- A bizalmas szülői közléseket a pedagógiailag szükséges mértékben tárja a pedagógusok elé.

Ellenőrzés, értékelés:

- Munkájáról (az iskolai gyermekvédelem helyzetéről, az elért eredményekről és az eredménytelenség okairól) minden félév végén írásban összefoglalót készít, és ezt ismerteti a nevelőtestülettel.
- Az igazgató megbízása alapján - a fenntartó kérésére - beszámol az iskola gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységéről, az osztályfőnök segítségével a tanulókról iskolai jellemzést készít.
- Az igazgató kérésére értékeli az osztályfőnökök gyermekvédelmi munkáját.

Kapcsolatai:

- Munkáját az igazgató utasításai alapján végzi. A gyermekvédelemmel kapcsolatos intézkedéseiről rendszeresen tájékoztatja az igazgatót.
- Rendszeres munkakapcsolatban kell állnia az osztályfőnökökkel, az iskolai Diákönkormányzatot vezető tanárral, a Szülői Szervezet képviselőivel, különös tekintettel a nyilvántartott tanulók osztályfőnökeivel.
- Rendszeres kapcsolatban áll az iskolán kívüli gyermekvédelmi intézményekkel, így különösen az Oktatási és Egészségügyi hivatallal, valamint a Gyermekjóléti Szolgálattal, az iskolaorvossal, a védőnővel, a Nevelési Tanácsadóval. Szükség szerint a tanulók pszichológiai vizsgálatára javaslatot tesz.
- Gyermekbántalmazás vélelme, vagy egyéb pedagógiai eszközökkel meg nem szüntethető, veszélyeztető tényező esetén haladéktalanul értesíti a Gyermekjóléti Szolgálatot, és ennek felkérésére részt vesz az esetmegbeszéléseken.

Az osztályokban tanítók ill. osztályfőnökök feladatai:

Az osztályban, a kisebb közösségben megtenni mindent a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekek teljes és egyenletes fejlődésért, a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős munkájához hasonlóan.

Folyamatosan figyelemmel kísérik a tanulók tanórai (igazolt és igazolatlan) mulasztásait, és jelzik a gyermekvédelmi felelősnek.

II.2.11. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

Szociálisan hátrányos helyzetűek azok a tanulók, akiket különböző jellegű tényezők gátolnak adottságaikhoz mért fejlődésükben.

A tanulók segítéséhez először elemeznünk kell azokat a károsan ható tényezőket, amelyek hozzájárulnak a hátrányos helyzet kialakulásához.

Ilyenek:

- A család mikrokörnyezetében adódó problémák.
- A családi házon kívüli környezet hatása.
- Az iskolai környezet okozta hátrányok.
- A csonka családban felnövő gyerekek.
- A munkanélküli szülők gyermekei.
- Áttelepült, beköltözött tanulók (új, vagy külföldről visszaérkezett).
- Tartós betegség miatt hátrányos helyzetbe kerülők.

A hátrányok számbavétele után szükséges az éves szakaszos ütemterv elkészítése, majd annak a meghatározása, hogy:

- A tanulókat milyen tényezők gátolják;
- Mihez viszonyítva, milyen mértékben vannak lemaradva;
- Milyen módon segítheti az iskola a hátrány enyhítésében (tevékenységi formák meghatározása).

A program célja:

Segíteni azon tanulók beilleszkedését az iskolai környezetbe, ismeretsajátítását, egyéni ütemű fejlődését, akik szociális körülményeiket tekintve hátrányos helyzetűek.

A program feladata:

- Beiskolázás megszervezése, pályaválasztás segítése.
- Egészségügyi szűrővizsgálatok.
- A felzárkóztató és tehetséggondozó foglalkozások (korrepetálás, szakkörök) napközis foglalkozások.
- A tanuló szabadidejének szervezése (szabadidős tevékenység, szünidei programok).
- Indulási hátrányok csökkentése (tankönyv és étkezési támogatás, szociális segélyre történő javaslat).
- Személyes, egyéni tanácsadás szülőknek, tanulóknak.
- Szülőkkel való együttműködés, felvilágosítás szociális juttatásokról
- Egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése. Drog- és bűnmegelőzés.
- Kapcsolat a társszervekkel, szakszolgálattal
- Fejlesztési tevékenységek megszervezése.
- Egészségügyi vizsgálatok.

A program távlati ütemterve (éves program):

- Fejlesztési tevékenységek megtervezése a következő tanévre.
- Egészségügyi vizsgálatok (folyamatos).

II.2.12. Az etnikai kisebbség nevelésének sajátos feladatai

Iskolánkban a 2007/2008-as tanévben jelentősen emelkedett az etnikai csoporthoz tartozó tanulók száma, a nevelés területén kiemelten kell velük foglalkoznunk.

Ismerjük szűkebb és tágabb családi környezetüket. Egy részük óriási lemaradással, hátránnyal érkeznek iskolánkba, társaikhoz viszonyítva.

Az ingerszegény környezet, az elemi viselkedési normák hiánya mindenki előtt tudott.

A kisebbségi neveléssel feladataink a következők: a hátrányok csökkentése, az esélylehetőség javítása, a közösségbe történő beilleszkedés segítése, az általánosan elfogadott viselkedési normák megtanítása, az esztétikailag szép észrevétele.

A munka értékrendjének, a tanulás fontosságának, a rendszerességnek a tudatosítása is nagyon fontos feladataink közé tartozik.

Kötelességtudatukat, felelősségérzetüket, a tiszteletadást is fokozatosan fejleszteni kell.

Az egészséges életmódra nevelés, a megelőző tevékenységek, az egészségügyi felvilágosító munka is egyik sajátos feladataink közé kell hogy tartozzon.

Úgy érezzük, ez nem kis feladatot jelent, jóval több odafigyelést, törődést igényel a nevelők részéről.

Mindez csak személyes példamutatással, rendszeres, következetes számonkéréssel, a hibák állandó javításával, s nem utolsósorban a fokozatosság elvének betartásával lehetséges.

Továbbá a család, a szülők meggyőzését, a nevelőmunkába történő bevonását kell megoldanunk. Ennek leghatékonyabb eszköze a rendszeres találkozás, beszélgetés, kapcsolatteremtés (családlátogatás, szülői értekezlet).

A város Cigány Kisebbségi Önkormányzatával igen szoros kapcsolatot tartunk fenn (esetmegbeszélések, látogatások, pályázatok).

A sikeres nevelő-oktató munkánk hatékonysága érdekében a tanórai munkán kívül építeni kell a tanórán kívüli szabadidős tevékenységekre is.

II.2.13. A tanulási esélyegyenlőség segítésének elve

Minden tanköteles tanulónak törvényben biztosított joga, hogy számára megfelelő oktatásban részesüljön. Ennek érvényesítéséhez az iskolának (az iskolafenntartókkal, a családdal, a gondviselőkkel, szakmai és civil szervezetekkel együttműködve) a következő elvek szerint kell biztosítania a nevelő-oktató munka feltételeit:

- kulcskompetenciák megalapozása, megszilárdítása az 1-6. évfolyamon, folyamatos, egyénhez igazodó fejlesztés, a kulcskompetenciák bővítése az iskolázás további szakaszain;
- a tanulók tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése az iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és valamennyi területén;
- a tanulási esélyegyenlőség eredményesítésének egyik alapvető feltétele a tanulók személyiségének megismerése, az ahhoz illeszkedő pedagógiai módszerek alkalmazása;
- a tanulók önmagukhoz és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon és e tevékenység támogatása az iskolánk kívül;
- adaptív tanulásszervezési eljárások alkalmazása;
- egységes, differenciált és egyénre szabott tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása.

II.2.14. A könyvtári tevékenységgel kapcsolatos feladatok

A könyvtár az iskola szervezetébe tartozó, annak oktató-nevelő, tudományos, valamint tanulmányi és közművelődési munkáját segítő szervezeti egység.

Feladatait tekintve korlátozott nyilvánossággal működő, alapfokú oktatási szakkönyvtár.

Folyamatosan együttműködve a pedagógusokkal biztosítja az iskola oktató-nevelő munkájához szükséges könyveket és egyéb információs anyagokat. Tájékoztatást nyújt dokumentumairól, szolgáltatásairól.

Segíti a tanulók olvasóvá nevelését, könyvtári tájékozódását, kutató- és gyűjtő munkáját.

Stúdió működtetésével segíti a hirdetések és jeles napok lebonyolítását.

Előkészíti és technikai segítséget nyújt tantárgyi órákon a video- és DVD lejátszásához.

Könyvtári szakórák tartásával segíti az iskolában folyó munkát.

Helyt ad a házi versenyeknek, bemutató óráknak.

A Szirén könyvtári programmal folyamatban van az állomány számítógépre vitele.

Éves statisztikával és félévenkénti beszámolóval tájékoztatást nyújt a könyvtárban folyó munkáról.

A könyvtár nyitvatartási idő félévente kerül kialakításra, alkalmazkodva az órarendhez. A kölcsönzési idő heti 22 óra, túlnyomórészt a délutáni órákra esik.

Mind a nyitvatartási, mind a kölcsönzési idő ki van függesztve a könyvtár ajtajára.

II.2.15. A Sárospataki Rákóczi Diáksport Egyesülettel kapcsolatos feladatok

2001-ben az iskolák összevonása (Petőfi S. Ált. Iskola – Esze T. Ált. Iskola) után hoztuk létre közhasznú szervezetként a Sárospataki Rákóczi Diáksport Egyesületet. A tagok önállóan beléphetnek és megszüntethetik tagságukat. Tagdíjat fizetnek. Tagjai lehetnek iskolán kívüli tanulók is.

Az egyesület célja: Az iskolai sporttevékenység, versenyeztetés segítése. Az egyesület a II. Rákóczi F. Általános Iskolával együttműködési megállapodást kötött. Az intézmény eszközeit, felszereléseit, termeit használhatja.

Minden évben küldöttgyűlés előtt beszámol a vezetőség az elmúlt évi munkájáról. A vezetőségben és a felügyelő bizottságban 3-3 fő vesz részt, akik iskolánk tanárai és szülők. A vezetőség öt évre kapta megbízatását.

Az alábbi sportcsoportok működnek:

- **Fiú labdarúgás 6-14 éves korig**
- **Leány labdarúgás 10-14 éves korig**
- **Úszás 6-14 éves korig (fiú, leány)**
- **Férfi kosárlabda 10-14 éves korig**
- **Atlétika 7-10 éves korig (fiú, leány)**
- **Íjászat 14 éves korig (fiú, leány)**
- **Sakk 6-14 éves korig (fiú, leány)**

A sportcsoportokat iskolánk nevelői, megbízott szakemberek és szülők vezetik.

II.3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai

A nevelő-oktató munka ismeret- és értékátadó tevékenység, amely csak akkor lehet eredményes, ha módszereiben, eszközeiben, eljárásaiban tekintettel van a tanulócsoporthoz heterogén összetételére, a tanulók életkori sajátosságaira, és kellő teret biztosít a tanulói aktivitásnak az ismeretszerzés folyamatában. Ennek néhány fontos eszköze a pedagógiai gyakorlatból:

- Az oktatás legfontosabb eszköze a tanmenet, amely az aktuális tanévre készül.
- Az eljárásoknak, eszközöknek igazodnia kell a tanulók életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, a képességekhez.
- Szorgalmazni kell a tanulói aktivitást, tág teret kell adni az egyéni munkamódszereknek, és ezzel hozzá kell segíteni a tanulót az egyéni tanulási stratégia kialakításához.
- Az értékelésnek a kapott feladatok megvalósításának módja és színvonala, a problémákra adott válaszok minősége szerint kell történnie.
- A komplex személyiség fejlesztésében fontos szerepet kell kapnia az önismeretnek – az erős és gyenge pontok felismerésének, a fejlett és reális önértékelésnek, az önbizalom erősítésének, a kezdeményező és vállalkozó

készségeknek, az ítélőképességnek, az erkölcsi és esztétikai érzékenységnek, az érzelmi intelligencia kialakításának.

- Fontos:
 - a tanulási technikák és módszerek tanítása, átadása, folyamatos karbantartása,
 - az elektronikus médiumok alkalmazása az oktató-nevelő folyamatban.
- Módszerek:
 - a meggyőzés módszerei (oktatás, példaképállítás, önbírálat, beszélgetés, tudatosítás, stb.),
 - a tevékenység megszervezésének módszerei (követelés, ellenőrzés, érdekes, játékos módszerek, gyakorlás, stb.),
 - a magatartásra ható, ösztönző módszerek (ígéret, biztatás, elismerés, dicséret, stb.).

II.4. Az iskolaotthonos oktatás

- Az alsó tagozaton az iskolaotthonos oktatás úgynevezett „gurulós” formáját alkalmazzuk. A tanulás szempontjából mindenképpen hasznosabb délelőtti órák, a szabadidő eltöltésével kapcsolatban megnövekedett tanulói és szülői igények indokolják ezt a formát.
- A kötelező tanórák többsége délelőttre esik. Néhány készségtárgy és nem kötelező tanítási óra délutánra kerülhet.
- A mindennapos testedzés biztosítása érdekében azokon a napokon, amikor nincs testnevelés óra, játékos egészségfejlesztő testmozgást tartunk a délelőtti szünetek és a délutáni szabadidő egy-egy részében, összességében 45 perc időtartamban.
- A délutáni szabadidős foglalkozásokat a gyerekek és a szülők igényei, az iskola és más intézmények nyújtotta lehetőségek alapján szervezzük meg. Külön foglalkozási tervben rögzítjük, mikor milyen tevékenységre kerül sor. Az aktualításokat szem előtt tartva, el lehet térni a leírtaktól. A gazdag választékban szerepel mozi-, színház-, múzeum-, kiállítás-, hangversenylátogatás, kézműves-, sport-, színjátékszó-, ének-, játékfoglalkozás, séta, kirándulás.
- A délutáni önálló tanulás egy óra időtartamú. Ezalatt végzik el a gyerekek az írásbeli és szóbeli házi feladatot. A pedagógusok ellenőrzik és lehetőség szerint kikérdezik a leckét. Otthoni házi feladat adására nincs szükség, tekintettel arra, hogy az egész napos felkészítés során sajátítják el a tanulók a tananyagot a következő tanítási napokra. A gyermekek hét közben nem viszik haza a felszerelést.

- Minden osztállyal két tanító foglalkozik, akik a tantárgyakat megosztva tanítják és napközis feladatokat is ellátnak. Naponta váltakozva rövid és hosszú műszakban végzik munkájukat.
- Az iskolaotthonos foglalkozás általában 16.30 kor fejeződik be.

II.5. A napközi otthon

Iskolánkban a napköziben folyó nevelés-oktatás célját, tartalmát a hatályban lévő közoktatási törvény rendelkezései, a pedagógiai program, a helyi tanterv határozza meg, kiegészítve az iskola sajátosságaiból adódó feladatokkal. Ezen dokumentumok alapján, együttműködő partnereink (szülők, gyerekek) igényeit figyelembe véve alakítjuk ki a napközi otthon éves munkatervét, melyben havi bontásban meghatározzuk az elvégzendő feladatokat.

A napközis csoportok a felső tagozaton az igénylők számának megfelelően különböző osztályokból alakulnak.

A napközi otthon alapvető feladata, hogy szervezett formában biztosítsa az eredményes, nyugodt tanuláshoz illetve a szabadidő hasznos, változatos eltöltéséhez szükséges feltételeket; tevékenységével járuljon hozzá a tanulók autonóm személyiségének kibontakozásához.

Biztosítson olyan körülményeket, melyek által a gyermekek megtapasztalhatják a közösséghez tartozás élményét.

A legfontosabbnak tartott, **irányadó pedagógiai értékek:**

1. Egészség (testi, lelki épség, az egészséges életmód iránti belső igény)
2. Aktivitás (tevékeny élet, kezdeményezőkészség)
3. Érdeklődés (a valóság, az ember külső-, belső világa megismerése), megértésére való törekvés, a művelődési igények kialakulása
4. Kommunikációs, kooperációs képesség (egyetértésre, megegyezésre, együttműködésre való törekvés)
5. Az életfeladatokra való felkészültség, az életkori követelményekhez, adottságokhoz mérten megfelelő gyakorlatias életvitel képessége
6. Produktivitás (kreativitás és innovációs képesség), az értékteremtésre való képesség és törekvés
7. Átfogó- valóságérzékelés – és értékelés (az egészben, a rendszerben, a hosszú távú folyamatokban való), gondolkodás képessége
8. Autonómia (személyiség önállósága, önálló döntésekre és tettekre való képesség)
9. Igényszint (az ember önmagával szemben támasztott követelményeinek színvonala)
10. Felelősség (a felelősségtudat és a felelősségvállalás egysége)

Célunk a fenti értékekre alapozva, az életkori sajátosságok figyelembevételével mindazon képességek, kompetenciák fejlesztése, melyek a társadalmi és természeti környezetben való tájékozódást, az ismeretek alkalmazását illetve más ismeretekkel való összekapcsolódását segítik elő, melyeknek végső célja az autonóm személyiség kibontakoztatása. A fejlesztés szempontjából lényeges, hogy az érzelmi, motivációs tényezők is szerepet kapjanak.

A következő nevelési területeken segítjük az iskolai célok megvalósulását:

1. Önálló tanulás, információk befogadása, feldolgozása, alkalmazása:

- a tanulók érdeklődésének felkeltése
- a nyugodt tanulás környezeti feltételeinek biztosítása
- a munkaeszközök megfelelő használatának elsajátíttatása
- a tanulás tervezésének tanítása (sorrendiség, idő tervezése)
- a helyes tanulási technikák elsajátíttatása
- az igényes, kitartó munkavégzés szokássá alakítása
- kérdések illetve vélemény kulturált megfogalmazására nevelés, kommunikációs kultúra alakítása
- a tanulók önművelődési igényének fokozatos kialakítása
- az önálló ismeretszerzés lehetőségének biztosítása

2. A szabadidő tartalmas, önálló felhasználására nevelés:

A tanulók életkori sajátosságait, érdeklődési körét figyelembe véve minél változatosabb szabadidős programokat tervezünk. A 2010/2011. tanévtől kísérleti jelleggel „klubnapközit” indítunk be 16.40 és 16.00 között.

- különböző játékok megismertetése (konstrukciós-, szabály-, szerep-, sport-, csapat-, szituációs-, dramatikus-, önismereti- stb. játékok)
- kézműves tevékenysége, manuális foglalkozások
- vetélkedők (műveltségi, játékos, sport, sakk, környezetvédelmi, egészséges életmód)
- kulturális programok (színház-, mozi-, hangverseny-, múzeum-, könyvtárlátogatás)
- művészeti tevékenységek kipróbálása (táncház)
- népszokások megismertetése
- kézimunkázás megismerése
- mesék dramatizálása
- versek tanulása, versmondás
- vers ill. mese illusztrációk készítése
- pályázati munkák készítése (rajz, kézműves)
- jeles napok, Világnapok – megemlékezés (pl.: Magyar Költészet Napja)
- ismerkedés a különböző foglalkozásokkal
- játszóházak (karácsonyi, húsvéti)
- ünnepek

- szakkörök
 - iskolán kívüli programok (városi rendezvények, kiállítások stb.)
3. Társas kapcsolatok, csoportélet, közösségformálás irányítása
- napirend szervezése
 - csoportszabályok kialakítása, betartatása
 - csoportszokások, hagyományok kialakítása
 - megbízatásokkal a csoport iránti felelősség kialakítása
 - csoportrendezvények kezdeményezése, szervezése, lebonyolítása
 - a kulturált kommunikáció tanítása, elvárása a csoportban
 - együttműködésre képes, egymásra figyelő, egymásnak segítséget nyújtó-, a „másság” iránt toleranciát tanúsító közösség kialakítása
 - a közösséghez tartozás élményének biztosítása
4. Egészséges életmódra nevelés
- A napközisek a nevelőjükkel együtt ebédelnek az ebédlőben.
- alapvető higiénés szokások megismertetése, alkalmaztatása
 - általános testápolási és öltözködési szokások elsajátítása
 - a kulturált étkezés szokásainak, illemszabályainak megismertetése, alkalmaztatása
 - az egészséges táplálkozás alapvető elveinek megismertetése
 - mindennapos testmozgási lehetőség biztosítása, a környezet tisztaságának, rendjének megőrzése
 - esztétikus környezet kialakítása
5. Környezeti nevelés
- környezettudatos magatartás elősegítése
 - környezeti károk megelőzése
 - személyes környezeti élmények nyújtásával a természet, az élővilág szépségének, változatosságának felfedeztetése
 - a környezetvédelem fontosságának megismertetése
 - madarak rendszeres etetése, megfigyelése a téli hónapokban, „Madárkarácsony”

Napjainkban egyre inkább nélkülözhetetlenné válik az elektronikus kommunikáció képessége. Iskolánkban a napközis pedagógusok rendelkeznek alapfokú számítógépes, illetve szövegszerkesztési ismeretekkel. A korszerű tanulásszervezési módok közül a kooperatív technikák alkalmazásának új lehetőségeivel a napközis nevelők ismerkednek. A kollégák szerteágazó érdeklődését az elvégzett tanfolyamok sokszínűsége mutatja. Megszerzett ismereteik segítségével változatos délutáni tevékenységeket biztosítanak napközis tanulóink számára, illetve az iskolai élet más területein is hasznosítják megszerzett tudásukat.

A napközis csoportok napirendje:

A csoportok 12 órától folyamatosan ebédelnek az érvényben levő étkezési rend szerint. Az időszávós beosztás lehetővé teszi az étkezés szervezettebb, gyorsabb lebonyolítását, így több időt tölthetnek a gyerekek ebéd után a szabad levegőn. Ilyenkor kötetlen játékkal, beszélgetéssel, szabadon választott mozgásformákkal töltik az időt. Néhányan ez alatt érdeklődésüknek megfelelően foglalkozásokon vagy a könyvtárban tevékenykednek.

14.30-tól – 15.30-ig az önálló tanulás, a házi feladatok megoldása, szorgalmi feladatok végzése, gyakorlás, olvasás, szükség esetén egyéni segítségnyújtás. A házi feladatok mennyiségi és minőségi ellenőrzésével zárul a foglalkozás.

15.30-tól a gyerekek elfogyasztják az uzsonnát, majd 15.40-től-16.30-ig ismét lehetőségük nyílik érdeklődési körüknek megfelelő témákban elmélyedni. (pl.: tánc, sakk, sport, kézimunka, gyöngyfűzés, stb.).

A napközis nevelők és a szülők kapcsolattartása, együttműködése:

- fogadóórák
- szülői értekezletek
- egyéni kapcsolatfelvétel (mindkét oldalról)
- nyílt napok
- ünnepi rendezvények szülők részére (osztálykeretben: Anyák Napja, Karácsony)

A nevelő-oktató munka eredményessége érdekében jó munkakapcsolatot alakítunk ki az ***osztályfőnökökkel, együttműködésünk a szaktanárokkal.***

Jelentkezés és részvétel

- A napközibe a diák a szülő aláírásával jelentkezhet az iskola által adott jelentkezési lapon az előző tanév május 31-ig, illetve az adott tanév szeptember 1-ig. Szükség esetén a tanév közben is – a hónap elején – igényelheti a diák a napközis ellátást.
- A napközis foglalkozások esetén – a törvény rendelkezései alapján – minden igényt teljesíteni kell, amennyiben a kérelmet olyan kiskorúra nyújtották be, akinek a napközbeni ellátását meg kell oldani.
- Az elbíráló elveinél érvényesítjük az egyenlő bánásmód követelményét.
- A napközis csoport munkáját hátráltató, a közösségnek szándékosan ártó, nevelőivel és társaival szemben tiszteletlen, udvariatlan, fegyelmezetlen, durván beszélő és verekedő tanuló kizárható a napköziből.

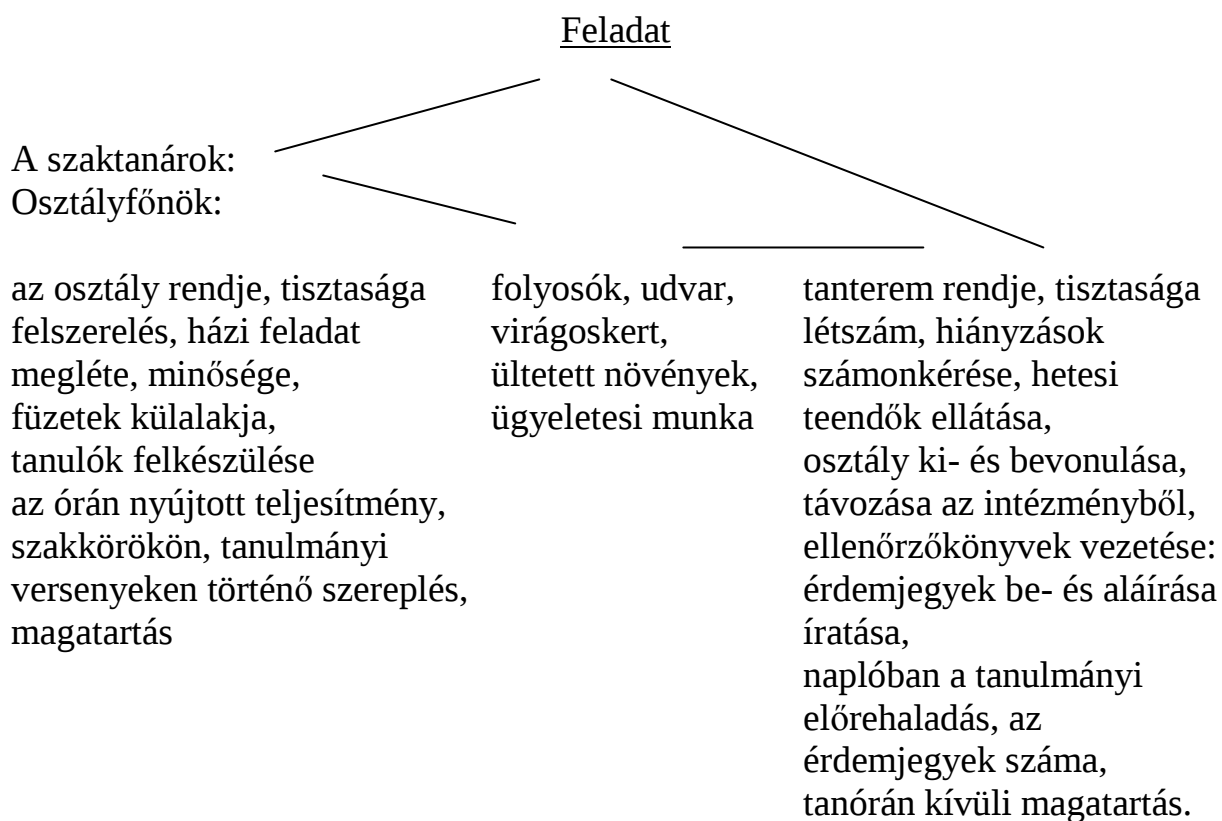
II.6. A nevelő-oktató munka ellenőrzési, mérési, értékelési és minőségfejlesztési rendszere

Ellenőrzés: folyamatos és rendszeres legyen.

Az iskolavezetés ellenőrző munkája az SZMSZ-ben leírtak szerint, éves bontásban a munkaterv alapján történik.

Iskolai szinten ellenőrzést kötelesek végezni: a pedagógusok esetében: az igazgató és az igazgatóhelyettes. Jogosult az ellenőrzésre a pedagógusok esetében: a munkaközösség-vezető, az igazgatóval vagy helyettessel történő egyeztetés után, valamint külső szakértők.

A tanítási órákon történő ellenőrzés minden pedagógusnak joga is és kötelessége is. Az iskolavezetés igényelheti a szaktanácsadók vagy szakértők segítségét is a tanulók ellenőrzéséhez.

Eszközök:

megfigyelés
beszélgetés

számonkérés: szóban, írásban
beszámoltatás – információgyűjtés

A pedagógiai munka ellenőrzése elsősorban az alábbi területekre terjed ki:

a) A pedagógusok nevelő-oktató munkáján belül:

- A tanár-diák kapcsolatra, a tanulói személyiség tiszteltben tartására.

- A szülőkkel való kapcsolattartásra.
- A nevelő és oktató munka színvonalára a tanítási órákon. Ezen belül különösen fontos ellenőrzési területek:
 - A nevelő előzetes felkészülése és tervező munkája.
 - A tanítási óra felépítése és szervezése.
 - A tanítási órán alkalmazott módszerek.
 - A tanulók ellenőrzése, értékelése.
 - A tanulók munkája és magatartás, valamint a pedagógus egyénisége, magatartása a tanítási órán.
 - Az óra eredményessége, a helyi tanterv követelményeinek teljesítése.
 - A felzárkóztatás és a tehetséggondozás.
- Az iskolai tanulóközösség tevékenységének segítésére.
- A tanórán és az iskolán kívüli foglalkozások szervezésére, az ezeken való részvételre.
- A gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátására.
- A tanulók továbbtanulásának segítésére, irányítására.
- A pedagógusra bízott tanterem rendezettségére, dekorációjára.

b) A tanulók iskolai munkáján belül:

- A tanulók értékválasztására, jellemvonásaira.
- A helyi tantervben előírt követelmények teljesítésének szintjére, az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményre.
- Az iskolai és az osztályközösségben végzett tevékenységre.
- A tanuló magatartására, viselkedésére, fegyelmezettségére.

Mérés: tervszerűség és tudatosság jellemezze.

Célja:

- ⇒ Tanulói teljesítmény mérése
- ⇒ Eredmények számbavétele
- ⇒ Vizsgaszituáció kipróbálása
- ⇒ Tanulók motiválása
- ⇒ Tanulók és tanárok önértékelésének fejlesztés

Értékelés (reális és fejlesztő):

A nevelő-oktató munka intézményi szintű értékelésének szempontjai:

- Az iskola működését jellemző legfontosabb adatok (tanulólétszám, tanulócsoportok, pedagógusok és más dolgozók létszáma, beiskolázás adatai).
- A nevelő és oktató munka feltételeinek alakulása (az intézményi költségvetés legfontosabb mutatói, tárgyi feltételek: épületek, helyiségek, berendezések, tantárgyi szakmai anyagok).

- A tanítási-tanulási folyamat eredményessége (tanulmányi átlageredmények, a felzárkóztatás és a tehetséggondozás területei és eredményei, bukások száma, versenyeredmények, a továbbtanulás alakulása).
- A személyiségfejlesztéssel, közösségfejlesztéssel kapcsolatos nevelő tevékenység eredményessége (a tanulóközösség és az osztályközösségek fejlődése, szabadidős tevékenységek, magatartási és viselkedési rendellenességek, gyermek- és ifjúságvédelem, veszélyeztetett tanulók).
- A pedagógusok nevelő és oktató munkája (tanítási módszerek, program- és tantervfejlesztés, továbbképzések, személyes példamutatás, tanórán kívüli nevelési feladatok vállalása).
- Az iskola és a helyi társadalom kapcsolata (külső kapcsolatok, részvétel a helyi közéletben, az iskola a helyi médiában, a középiskolák visszajelzése, az iskola és a tantestület hírneve).

A pedagógusok nevelő és oktató munkájának értékelését a következő szempontok alapján az iskola igazgatója, igazgatóhelyettese és a munkaközösségek vezetői folyamatosan végzik az intézményi teljesítményértékelés szerint.

A tanítási órák megfigyelésének és értékelésének szempontjai:

- a) Az óra célja és tartalma.
- b) Az óra felépítése és szervezése.
- c) Az órán alkalmazott módszerek.
- d) A tanulók munkája és magatartása.
- e) A nevelő munkája, egyénisége, magatartása.
- f) Az óra eredményessége.

A pedagógusok munkájának értékelése:

- a) A tanulók tanórán kívüli foglalkoztatása.
- b) A felzárkóztatásra szoruló tanulók gondozása, eredményes fejlesztése.
- c) Folyamatos, aktív részvétel a nevelőtestület és a szakmai munkaközösség tevékenységében.
- d) Munkaköri kötelezettségeken túli feladatvállalások.
- e) Az iskola képviselete.
- f) Tanulásirányítás, a tanórai oktató-nevelő munka színvonala.
- g) A tanórán kívüli nevelői munka, az osztályfőnöki munka eredményei, közösségformálás.
- h) A nevelő különböző megbízásainak eredményes, jó színvonalú teljesítése.
- i) A nevelő szakmai, pedagógiai kapcsolatai a nevelőtestület tagjaival.
- j) Személyes példamutatás.
- k) Munkafegyelem, a munkához való viszony.
- l) Részvétel a nevelőtestület szakmai életében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában.
- m) A vezetői feladatok ellátása.

- n) Megfelelő kapcsolat a tanulókkal, a szülőkkel és kollegákkal.
- o) A tanulók ismereteinek, képességeinek fejlődése.
- p) Szakmai felkészültség, továbbképzéseken való részvétel, permanens önképzés.
- r) Tehetséggondozás, a tehetséges tanulók eredményes fejlesztése.
- s) A tanuló továbbtanulásának, középiskolai jelentkezésének eredményei.

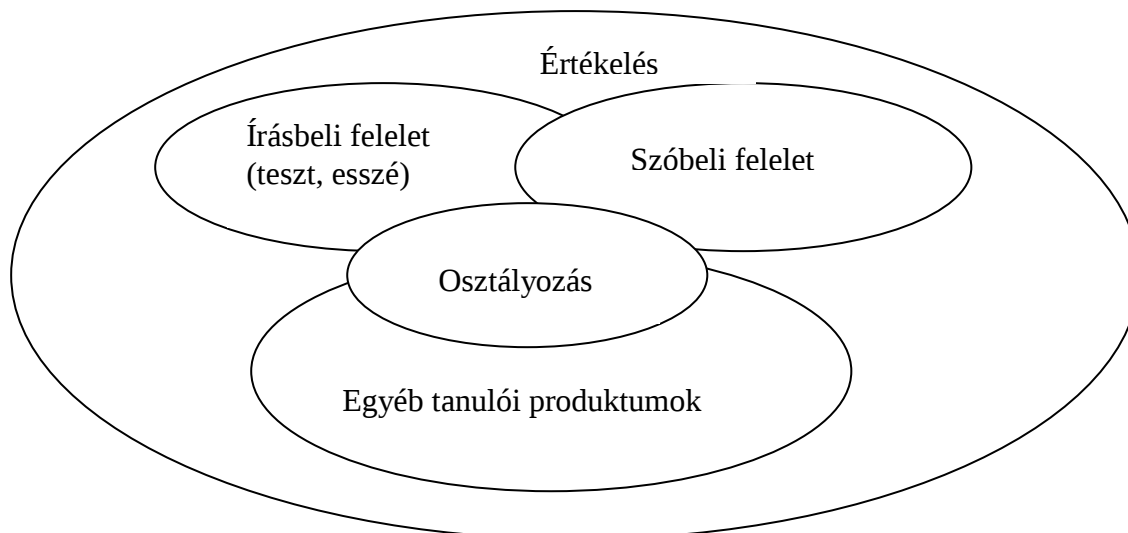
A tanulói közösségek (osztályközösségek) tevékenységét, fejlődését az osztályfőnökök a tanév során folyamatosan értékeli.

A tanulói közösségek (osztályközösségek) tevékenységének, fejlődésének értékelési szempontjai:

- a) Az osztályközösség életét jellemző legfontosabb adatok (létszám, fiúk-lányok aránya, új tanulók, távozók).
- b) Az osztály szociális összetétele (a családok szociális helyzete, a családok kulturális elvárásai, gyermek- és ifjúságvédelmi munka).
- c) A tanulási teljesítmény (tanulmányi átlageredmények, tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, a bukások, a tehetséges tanulók eredményei).
- d) Az osztályközösség társas szerkezete, a közösségi struktúra (szociometria, a közösség rétegződése).
- e) A közösségi tevékenység (önkormányzás szintje, közös programok és rendezvények, tanórán kívüli foglalkozásokon való részvétel).
- f) A szülői házzal való kapcsolat (a családlátogatások és a szülői értekezletek tapasztalatai, a szülők nevelési elvei, a szülők kapcsolata az iskolával).
- g) Minden felsorolt területen belül meg kell határozni az alapvető pedagógiai feladatokat:
 - Milyen változások történtek?
 - Milyen új problémák jelentkeztek?
 - Milyen beavatkozás látszik célszerűnek?

A tanulók személyiségfejlődését, magatartásuk és viselkedésük jellemzőit az osztályfőnökök folyamatosan szóban értékeli.

A tanulói tevékenységek értékelésének struktúrája

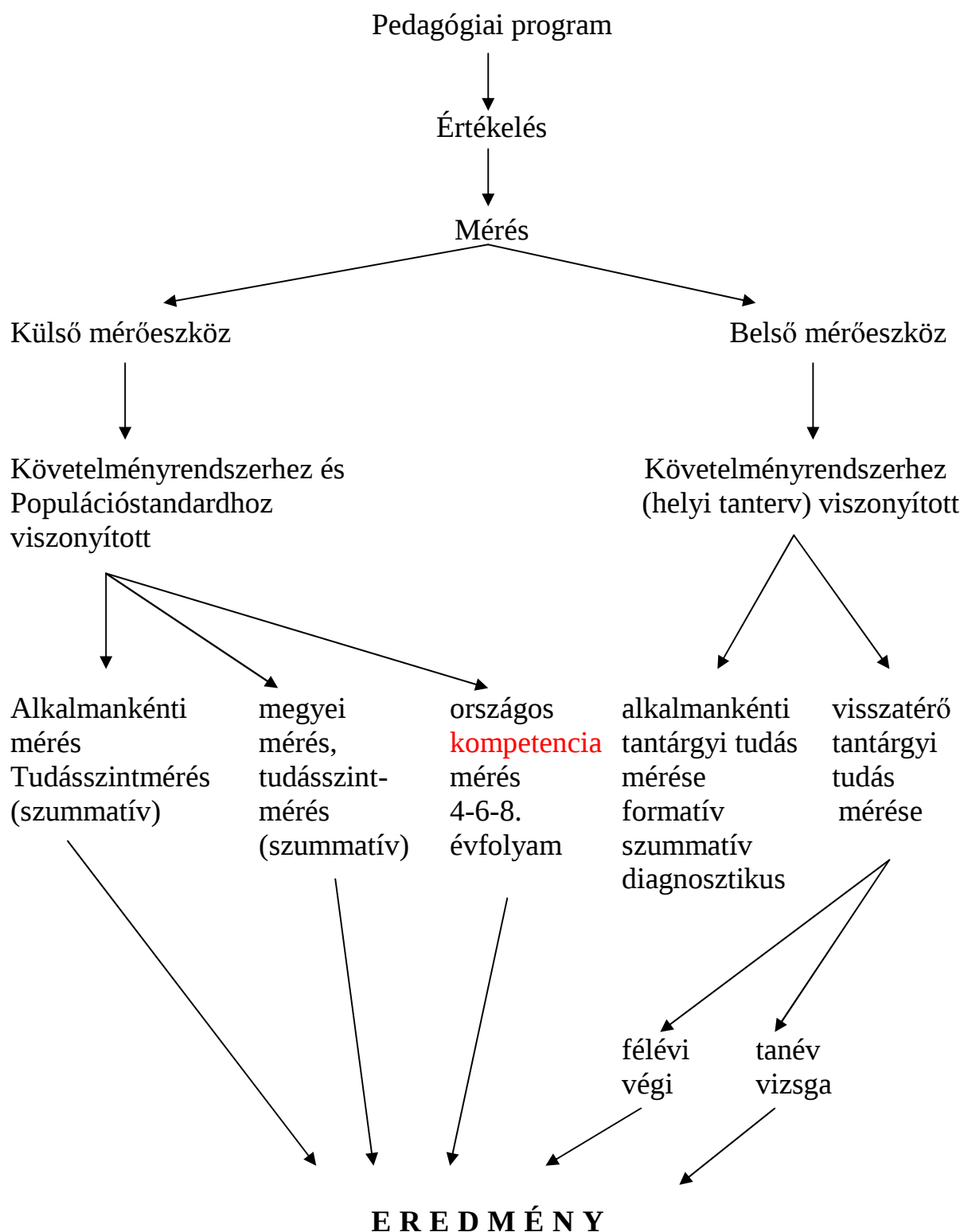

A tanulók tanulmányi munkájával kapcsolatos értékelési feladatokat az iskola helyi tanterve tartalmazza.

Az értékelés nem egyenlő az osztályozással. A szóbeli feleltetés célja a tanulók tudásának mérésén túl, fejleszteni a tanulók kommunikációs képességét is. Meg kell tanítani a tanulókat az adott tantárgy specifikumának megfelelően felelni. Ennek első lépése, hogy a tanulókat képessé kell tenni a lényeg kiemelésére. Időt kell adni a felkészülésre: írhasson vázlatot, gondolhassa át a mondanivalóját. Minden esetben célszerű a tanulóval értékelteni a saját feleletét.

Az írásbeli értékelést tanmenetben tervezni kell. Kerüljük az akciószerű röpdolgozatok írását. A feladatokat lehetőség szerint pontozással értékeljük. Az érdemjegyeket a munkaközösségek által egységesített %-határok alapján állapítjuk meg.

Az oktatási-nevelési eredmények iskolaszintű követésének rendszere

A kompetenciamérés eredményeként évente kiértékeljük a FIT szoftver segítségével, az eredmények tükrében célokat és feladatokat fogalmazunk meg, melyeket az éves munkatervben realizálunk.

Az intézmény minőségfejlesztési rendszere

Célja: A partnerközpontú működés feltételeinek kialakítása, ráhangolódás a minőségirányításra, a helyi minőségfogalom kialakítása a Comenius 2000 Közoktatási Minőségfejlesztési Program I. Intézményi modelljének követelményei alapján.

A minőségirányítási programmal 2004. október 29. óta rendelkezünk.

A minőségfejlesztési program a minőségirányítási programban mellékelve.

II.7. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A tanulók túlterheltségének elkerülése érdekében iskolánk a szóbeli és írásbeli házi feladatok kijelölésénél a következő szempontokat veszi figyelembe:

- Már az órarend készítésénél figyelünk arra, hogy a "nehéz" és a "könnyebb" tantárgyak eloszlása egyenletes legyen a hét folyamán.
- A házi feladatok kijelölése differenciáltan történhet, ha ezt a tananyag jellege lehetővé illetve szükségessé teszi.
- Az írásbeli házi feladat elkészítése átlagos képességű tanulónál nem haladhatja meg tantárgyanként a napi negyed órát. Kivételt képezhet az esetenként feladott fogalmazás elkészítése irodalom órákra, illetve az esetenként elkészítendő házi dolgozatok egyéb tanórákra.
- Hétvégi pihenőnapokra adható házi feladat, de amennyiben ez péntekről hétfőre történik, s a tanuló ezt elutazás/családi ok miatt teljesíteni nem tudja, s erről a szülő ellenőrzőn keresztül tájékoztatja a pedagógust, úgy a pedagógus eltekint a hiányosságot követő elmarasztalástól.
- Amennyiben a házi feladat elkészítése okvetlenül szükséges a továbbhaladás biztosításához, úgy a pedagógus kérheti annak későbbi időpontban történő bemutatását.
- Szorgalmi időben biztosított szünetekre (őszi, téli, tavaszi) házi feladatot nem adunk, csak szorgalmi feladat jelölhető ki. A szorgalmi feladatok elkészíthetőségének időbeli korlátai nincsenek.
- Betegség miatt történt mulasztás esetén a tanuló számára javasolt a házi feladatok és az órai munka pótlása a zavartalan továbbhaladás érdekében.
- A sajátos nevelési igényű tanulók feladatait a szakértői véleményt figyelembe véve, differenciáltan adjuk.

Házi feladat nem megléte esetén a pedagógus a következő eszközökkel élhet:

- pótlásra kötelez,
- pótlásra kötelez és egyéb feladatot is kijelöl,

- szóban/ írásban figyelmezteti a tanulót,
- a hiányt (melynek oka nem a 4. pontban megjelölt) a naplóban bekarikázott elégtelennel jelzi, mely nem tantárgyi érdemjegy, hanem ahogyan a jegylezárásnál a többletmunka (bekarikázott ötös) a kétes jegyet felfelé húzza, a hozzáállást negatívan jelző "hiányjegy" pedig lefelé.

II.8. A tanulók írásbeli beszámoltatásának formái, rendje, korlátai, értékelésében betöltött szerepük, súlyuk

Írásbeli felelet

- egy vagy több rövidebb tananyagrészt után,
- egyenértékű egy szóbeli felelettel,
- elméleti illetve gyakorlati elsajátítandók ellenőrzése egyaránt történhet e formában,
- egy adott tanítási napon nincs számbeli korlátja.

Témazáró dolgozat

- tantárgyanként évente maximum 4-5,
- több anyagrészt foglalhat magában,
- időpontját és témáját a pedagógus köteles egy héttel a megíratását megelőzően közölni a tanulókkal és azt a naplóban jelezni,
- egy napon maximum 2 témazáró írattható,
- témazáróra kapott osztályzat nagyobb súllyal számít a félévi illetve év végi érdemjegy kialakításánál.

A témazáró dolgozatok értékelése

Teljesítmény	Érdemjegy
91-100%	Jeles (5)
75-90%	Jó (4)
50-74%	Közepes (3)
30-49%	Elégséges (2)
0-29%	Elégtelen (1)

II.9. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

Tankönyvek, taneszközök

Az iskolai tanítást és tanulást segítő könyvektől meg kell követelni:

- a nyelvi helyességet,

- a gyermekek korának megfelelő stílust,
- a gyermeklélektani és pedagógiai szempontok érvényesülését.

A tankönyvek, taneszközök:

- ne legyenek ellentétesek az alkotmány és a törvények szellemével,
- ne tartalmazzanak tudományos tévedéseket.

Az általános értelemben vett tankönyv fogalmán belül több kategóriát különböztetünk meg:

- a) *Tankönyv*: a megtanulandó anyagot tartalmazza, kerüli a felesleges részleteket, a tananyag hosszas fejtegetését,
- b) *Olvasókönyv*: a tananyaghoz szorosan kapcsolódó, az illusztráló vagy elmélyítő irodalmi igényű mű, válogatás, szöveggyűjtemény, a tantárgy vagy a tudomány történetét bemutató kiadvány.
- c) *Feladattár*: a gyakorlást közvetlenül segítő könyv.
- d) *Segédkönyv*: az önálló ismeretszerzés és a tehetséggondozás eszköze (pl. szótárak, enciklopédiák).
- e) *Jegyzet*: tankönyvpótlóként szerepelhet, ha a tankönyv még nem készült, vagy ha a tantárgy szakmódszertana még nem kristályosodott ki.
- f) *A tanulói, tanári segédletek*: ezekhez tartozhatnak a szakköri füzetek, az iskolai tehetséggondozást segítő ismeretterjesztő kiadványok, valamint a tanári segédkönyvek.
- g) *Nem nyomtatott ismerethordozók*: pl. hanglemez, dia, videokazetta, számítógéppel olvasható ismerethordozók.
- h) *Feladatlap, munkafüzet*.

Az iskolai nevelő-oktató munkát, szemléltetést és foglalkoztatást szolgáló alapfelszerelések és eszközök az osztálytermekben és szaktantermekben

Alapfelszerelések:

- írásvetítő,
- diavetítő,
- fali vetítővászon,
- videomagnó,
- a tanterem funkciójától függően CD-lejátszó,
- a szemléltetést és a tanulást segítő informatikai eszközök (hardver, szoftver),
- informatikai, számítástechnikai eszközök.

Az iskolai oktató-nevelő munkát, szemléltetést és foglalkoztatást központilag (iskolai szinten) támogató eszközök

Eszközök, felszerelések:

- könyvtár:
 - o kötelező és ajánlott olvasmányok,
 - o oktatási segédletek,

- o kézikönyvek (lexikonok, kronológiák, enciklopédiák),
- o pedagógiai-módszertani szakkönyvek,
- o a közismereti és szakmai tantárgyakhoz kapcsolódó szakirodalom,
- o a tananyagot kiegészítő ismeretterjesztő művek,
- o tanári kézikönyvek,
- o tankönyvek,
- o periodikák,
- o elektronikus ismerethordozók (CD, DVD, pendrive),
- o internet-hozzáférés,
- fénymásoló,
- projektor,
- laptop,
- interaktív tábla,
- tornaterem,
- konditerem,
- sportudvar, stb.

II.10. Az iskola egészségnevelési programja

Mellékelve

II.11. Az iskola környezeti nevelési programja

Mellékelve

II.12. Az iskola kommunikációs adatbázisa (2010.12.01. frissítés szerint)

	<i>Partner megnevezése</i>	<i>A kapcsolattartás módja</i>
<i>Közvetlen partnerek</i>	Diákok	Folyamatos napi együttműködés
	Szülők	Szülői értekezlet, nyílt nap, fogadó óra, családlátogatás, rendezvények, kirándulások
	Pedagógusok	Értekezletek, napi folyamatos kapcsolat, megbeszélések
	Technikai dolgozók	Értekezletek, napi folyamatos kapcsolat, megbeszélések
	Fenntartó	Értekezletek, beszámolók, személyes megbeszélés
	Óvoda és tagintézményei	Nyílt napok, egymás rendezvényeinek látogatása, közös szülői értekezlet, munkaközösségek együttműködése
	Erdélyi J. Általános Iskola és Kollégium	Megbeszélés, továbbképzés
	Alapítvány: Az Oktatás Korszerűsítéséért	Megbeszélés, telefon
	Sárospataki Rákóczi Diáksport Egyesület	Versenye, szabadidős programok
	Középiskolák (Sárospatak): • Árpád Vezér Gimn. és Kollégium • Sárospataki Ref. Koll. Gimnáziuma • Vay M. Szakképző Iskola	Nyílt napok, egymás rendezvényeinek látogatása, közös szülői értekezlet, munkaközösségek együttműködése
	Rendszergazda	Javítás, hibaelhárítás, fejlesztés
<i>Közvetett partnerek</i>	Családsegítő és Pedagógiai Szakszolgálat	Családlátogatás, esetmegbeszélés, beszámoló, vizsgálat
	Rendőrkapitányság	Bűnmegelőzési órák
	Védőnők	Egészségnevelési órák; kötelező védőoltások, szűrések
	Hercegkúti Általános Iskola	Leendő 5. osztályos osztályfőnökök
	Kistérségi Társulás	Versenye, továbbképzés, szakmai nap
	A Művelődés Háza és Könyvtára	Közös városi rendezvények, mozilátogatás, rendhagyó irodalomóra, EU-s előadás
	Egyházak • görög katolikus • római katolikus • református	Hitoktatás
	Farkas Ferenc Művészeti Iskola	Betanítás (mazzorett, színjátszó), egymás rendezvényeinek látogatása
	ART-ÉRT Művészeti Magániskola	Egymás rendezvényeinek látogatása
	Sárospataki Táncművészeti Iskola	Egymás rendezvényeinek látogatása
	Beszterczey Művészeti Iskola	Egymás rendezvényeinek látogatása
	Nagykaposi és rozsnói testvériskola	Közös kulturális és sport rendezvények, nemzetközi pályázatok
	Gyermekorvosok	Kötelező szűrések, védőoltások

Gyámügyi Osztály	Veszélyeztetett tanulók gyámügyi felügyelete
Comenius Tanítóképző Főiskola hallgatói	Hallgatói hospitálások, tanítások
Egyéb tanárképző főiskolák (Eger, Nyíregyháza) hallgatói	Hallgatói hospitálások, tanítások
Heves megyei, B-A-Z. megyei és Miskolc Város Pedagógiai Intézet konzorciuma (TÁMOP 3.2.2. pályázat)	Referenciaintézményi szerepkör
EDUCATIO Kht.	Referenciaintézményi szerepkör
Sárospataki Torna Club (STC)	Versenyek, rendezvények
SUSI	Versenyek, rendezvények
Térségi ÁNTSZ	Versenyek
Magyar Vöröskereszt Sárospataki Szervez.	Véradás (március-április)
Mentőállomás	Vöröskeresztes versenyre való felkészítés
Erdészet	Iskola támogatása
Véradóállomás	Véradás
Rákóczi Vár	Várlátogatás, rendhagyó történelemóra
Cserkészzet	Ifjú cserkészek munkájának bemutatása
Városi Uszoda	Úszás órák, úszóversenyek, edzések
Polgármesteri Hivatal, Tolcsva	Tanulók szállítása a tolcsvai busszal
MÁV	Tanulmányi kirándulások szervezésénél
Hild téri könyvesbolt	Év eleji, év közbeni tankönyvellátás
Tankönyvkiadók	Év eleji, év közbeni tankönyvellátás
Polgárvédelem	Versenyre való felkészítés
Tűzoltóság	Versenyre való felkészítés
Megyei Pedagógiai Intézet	Továbbképzések, versenyek
BAZ. Megyei MÁK	Dolgozók bér- és munkaügyi adminisztrációja
Szociális Otthon	Műsor adása jeles napokon
Nagykönyvtár	Anyaggyűjtés
Munkaügyi Központ Kirendeltsége	Toborzás, kiválasztás

III. AZ ISKOLA HELYI TANTERVÉNEK ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓI

III.1. Az iskola helyi tanterve

Az iskola a törvényi előírásoknak megfelelően, a kompetencialapú oktatás elvárásai szerint átdolgozta a helyi tantervet. Mivel minimális volt ehhez a munkához a központi, ill. kiadói segédanyag, és az ígéretek szerint tavaszra az OM elkészül a kompetenciaalapú kerettantervekkel, fenntartjuk magunknak azt a jogot, hogy amennyiben valamelyik tantárgyhoz jobban illeszkedő kerettanterv jelenik meg, a jelenlegit lecseréljük, jelölve ezt a tényt a helyi tantervben.

Az iskola helyi tanterve az egyes évfolyamokon tanítandó tárgyakat, a tanítás időkereteit (heti és éves óraszámok), a tanítandó tananyag tantárgyankénti és évfolyamonkénti bontását, az ehhez kapcsolódó alapkövetelményeket, tevékenységformákat, és a tanulók értékelésének módjait, a tantárgyak (eszközzükségeit) tartalmazza. A nevelők feladata, hogy a fentiek alapján mikro-tanterveiket elkészítsék.

A hetes óratervek a közoktatási törvény vonatkozó órakereteit tartalmazzák. Az óratervben kifejezésre jutnak azok a prioritások, melyeket a használók és a tantestület elvárásként megjelöltek. Az időkeret felhasználásánál a helyi igényeket figyelembe véve a tantestület dönt.

Célok és eszközök az intézmény kompetencia alapú oktatási folyamatában

Intézményünk helyi tanterve – az óraszámok változatlanul hagyása mellett – előírja a természettudományok súlyának növelését. Az említett műveltségi területnek különös figyelmet adunk az oktatási folyamatban, és a vonatkozó kompetenciákat a többi tantárgyhoz kapcsolódó tevékenységek során is fejlesztjük. A kidolgozandó tanmenetekben átjárókat és kapcsolódási pontokat keresünk a többi tantárgyhoz.

Tantervünk fontos pedagógiai célnak tekinti a játékosság fokozását a bevezető és kezdő szakaszban. Pedagógiai módszereinket és tanmeneteinket olyan irányban módosítjuk, hogy a tanulók iskolai motivációját ezzel az eszközzel is növelhessük. Szükségesnek tartjuk ennek a játékosságnak a révén megkönnyíteni az átmenetet az óvoda és az iskola között, és a tanulás okozta nehézségek oldására is figyelmet kívánunk fordítani ebben az érzékeny és meghatározó életkorban.

Tantervünk elengedhetetlen pedagógiai követelménynek tekinti a terhelésnek a képességekhez való igazítását. Tantervünk - az oktatási folyamatot irányító

dokumentumként – előírja az egyéni képességek figyelembe vételét, és a differenciálás révén megvalósítható egyéni terhelés követelményét, gyakorlatát. Az oktatásirányítás és az iskola saját kezdeményezésére sorra kerülő diagnosztikai méréseket elengedhetetlennek tartjuk az egyéni fejlesztés útján. A mérések rendszeressé tételéhez azzal is biztosítani kívánjuk a technikai feltételeket, hogy rögzítjük: a mérések napján tanulóinknak felmentést adunk – a testnevelés és a szabadon választott órák kivételével – a többi tanórán való kötelező részvétel alól.

Intézményünk fontosnak tarja, hogy fokozza a lemaradó vagy gyengébb képességű tanulók állandó és rendszerszerű felzárkóztatását. Ennek érdekében a nem szakrendszerű képzés keretében, a többi kompetenciafejlesztő szakaszaiban, a méréseknek megfelelő egyéni teljesítményszintekhez igazodva, differenciált oktatás keretében valósítjuk meg a felzárkóztatást.

A kulcskompetenciák fejlesztése

Az iskolai műveltség tartalmát a társadalmi műveltségről alkotott közfelfogás, a gazdaság, a versenyképesség és a globalizáció kihívásai is alakítják. Az Európai Unió országaiban a kulcskompetenciák fogalmi hálójába rendezték be azokat a tudásokat és képességeket, amelyek birtoklása alkalmassá teheti az unió valamennyi polgárát egyrészt a gyors és hatékony alkalmazkodásra a változásokkal átszőtt, modern világhoz, másrészt aktív szerepvállalásra e változások irányának és a tartalmának a befolyásolásához. Ezért lett az iskolai műveltség tartalmának irányadó kánonja a kulcskompetenciák meghatározott rendszere.

Az oktatásnak - mind társadalmi, mind gazdasági funkciója miatt - alapvető szerepe van abban, hogy az európai polgárok megszerezzék azokat a kulcskompetenciákat, amelyek elengedhetetlenek a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz, a változások befolyásolásához, saját sorsuk alakításához.

A kulcskompetenciák azok a kompetenciák, amelyekre minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári léthez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához.

Mindegyik egyformán fontos, mivel mindegyik hozzájárulhat a sikeres élethez egy tudás alapú társadalomban. Felértékelődik az egyén tanulási kompetenciájának fejlesztése, mert az emberi cselekvőképesség az egész életen át tartó tanulás folyamatában formálódik.

Sok kompetencia részben fedi egymást, és egymásba fonódik: az egyikhez szükséges elemek támogatják a másik terület kompetenciáit. Hasonló egymásra építettség jellemzi a kulcskompetenciák és a kiemelt fejlesztési feladatok viszonyát. A műveltségterületek fejlesztési feladatai a kulcskompetenciákat összetett rendszerben jelenítik meg. Számos olyan fejlesztési terület van, amely mindegyik kompetencia részét képezi: például a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőképeség, a problémamegoldás, a kockázatértékelés, a döntéshozatal, az érzelmek kezelése.

A kulcskompetenciák

Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot a társadalmi és kulturális tevékenységek során, az oktatásban és képzésben, a munkában, a családi életben és a szabadidős tevékenységekben.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

Az anyanyelvi kommunikáció az anyanyelv elsajátításának eredménye, amely természeténél fogva kapcsolódik az egyén kognitív képességének fejlődéséhez. Az anyanyelvi kommunikáció feltétele a megfelelő szókincs, valamint a nyelvtan és az egyes nyelvi funkciók ismerete. Ez a tudásanyag felöleli a szóbeli kapcsolattartás fő típusainak, az irodalmi és nem irodalmi szövegek egész sorának, a különféle nyelvi stílusok fősajátosságainak, valamint a nyelv és a kommunikáció változásainak ismeretét különféle helyzetekben.

Az egyén rendelkezik azzal a képességgel, hogy különféle kommunikációs helyzetekben, szóban és írásban kommunikálni tud, kommunikációját figyelemmel kíséri és a helyzetnek megfelelően alakítja. Képes megkülönböztetni és felhasználni különféle típusú szövegeket, megkeresni, összegyűjteni és feldolgozni információkat, képes különböző segédeszközöket használni, saját szóbeli és írásbeli érveit a helyzetnek megfelelő módon meggyőzően megfogalmazni és kifejezni.

A pozitív attitűd magában foglalja a kritikus és építő jellegű párbeszédre való törekvést, az esztétikai minőség tisztelőt és mások megismerésének az igényét. Ehhez ismernünk kell a nyelv másokra gyakorolt hatását, a társadalmilag felelős nyelvhasználat jelentőségét.

Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül - oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek -, az egyén szükségleteinek megfelelően. Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességeket is igényel, mint például a közvetítés, más kultúrák megértése. Az egyén nyelvtudásának szintje változhat a négy dimenzió (hallott szöveg értése, beszédkésztség, olvasott szöveg értése és íráskésztség), az egyes nyelvek és az egyén társadalmi-kulturális háttere, környezete és igényei/érdeklődése szerint.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

Az idegen nyelvi kommunikáció feltételezi a szókincsnek és a funkcionális nyelvtannak, valamint a szóbeli interakciók főbb típusainak és a nyelvi stílusoknak az ismeretét. Fontos a társadalmi hagyományoknak, valamint a nyelvek kulturális vonatkozásainak és változatosságának az ismerete is.

Az idegen nyelvi kommunikációhoz szükséges képességek felölelik a szóbeli üzenetek megértését, beszélgetések kezdeményezését, folytatását és lezárását, valamint a szövegolvasást-, értést- és alkotást az egyéni igényeknek megfelelően. Továbbá az egyénnek képesnek kell lennie a segédeszközök megfelelő használatára és az egész életen át tartó tanulás részeként a nyelv nem formális keretekben történő elsajátítására is.

A pozitív attitűd magában foglalja a kulturális sokféleség tiszteletben tartását és a nyelvek, kultúrák közötti kommunikáció iránti érdeklődést és kíváncsiságot.

Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. A kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia - eltérő mértékben - felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, struktúrák, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést ezek alkalmazására.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A matematika terén szükséges ismeretek magukban foglalják a számok, mértékek és struktúrák, az alpműveletek és alapvető matematikai reprezentációk fejlődő ismeretét, a matematikai fogalmak, összefüggések és koncepciók és azon kérdések megértését, amelyekre a matematika választ adhat.

A matematikai kompetencia birtokában az egyén rendelkezik azzal a képességgel, hogy alkalmazni tudja az alapvető matematikai elveket és folyamatokat az ismeretszerzésben és a problémák megoldásában, a mindennapokban, otthon és a munkahelyen. Követni és értékelni tudja az érvek láncolatát, matematikai úton képes indokolni az eredményeket, megérti a matematikai bizonyítást, a matematika nyelvén kommunikál, valamint alkalmazza a megfelelő segédeszközöket.

A matematika terén a pozitív attitűd az igazság tiszteletén és azon a törekvésen alapszik, hogy a dolgok logikus okát és érvényességét keressük.

Természettudományos kompetencia

A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselekvéseinket. Ennek a tudásnak az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében való alkalmazását nevezzük műszaki kompetenciának. E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásaért viselt egyéni és közösségi felelősséget.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A természettudományok esetében elengedhetetlen a természeti világ alapelveinek, az alapvető tudományos fogalmaknak, módszereknek, a technológiai folyamatoknak, valamint a mindezek emberi alkalmazása során kifejtett tevékenységek természetre gyakorolt hatásának az ismerete. Ezeknek az ismereteknek a birtokában az egyén megérti a tudományos elméletek szerepét a társadalmi folyamatok formálódásában, az alkalmazások és a technológiák előnyeit, korlátait és kockázatait a társadalom egészében (a döntéshozattal, értékekkel, erkölcsi kérdésekkel, kultúrával stb. kapcsolatosan).

A természettudományos kompetencia birtokában az egyén képes mozgósítani természettudományos és műszaki műveltségét, a munkájában és a hétköznapi életben felmerülő problémák megoldása során. Gyakorlatias módon tudja a tudását alkalmazni új technológiák, berendezések megismerésében és működtetésében, a tudományos eredmények alkalmazása során, problémamegoldásaiban, egyéni és közösségi célok elérésében, valamint a természettudományos és műszaki műveltséget igénylő döntések meghozatalában. Kritikus az áltudományos, az egyoldalúan tudomány- és technikaellenes megnyilvánulásokkal szemben. Képes és akar cselekedni a fenntartható fejlődés feltételeinek biztosítása érdekében lokálisan, és globális vonatkozásokban egyaránt.

A természettudományos kompetencia kritikus és kíváncsi attitűdöt, az etikai kérdések iránti érdeklődést, valamint a biztonság és a fenntarthatóság tiszteletét egyaránt magában foglalja - különösen a tudományos és technológiai fejlődés saját magunkra, családjunkra, közösségünkre és az egész Földre gyakorolt hatásával kapcsolatban.

Digitális kompetencia

A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak (Information Society Technology, a továbbiakban: IST) magabiztos és kritikus

használatát a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén. Ez a következőkéységeken, tevékenységeken alapul: információ felismerése, visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítása, bemutatása és cseréje; továbbá kommunikáció és hálózati együttműködés az interneten keresztül.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A digitális kompetencia a természetnek, az IST szerepének és lehetőségeinek értését, alapos ismeretét jelenti a személyes és társadalmi életben, valamint a munkában. Magában foglalja a főbb számítógépes alkalmazásokat - szövegszerkesztés, adattáblázatok, adatbázisok, információtárolás-kezelés, az internet által kínált lehetőségek és az elektronikus média útján történő kommunikáció (e-mail, hálózati eszközök) - a szabadidő, az információ megosztás, az együttműködő hálózatépítés, a tanulás és a kutatás terén. Az egyénnek értenie kell, miként segíti az IST a kreativitást és az innovációt, ismernie kell az elérhető információ hitelessége és megbízhatósága körüli problémákat, valamint az IST interaktív használatához kapcsolódó etikai elveket.

A szükséges képességek felölelik az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a kritikus alkalmazást, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését. Idetartozik a komplex információ előállítását, bemutatását és megértését elősegítő eszközök használata, valamint az internet alapú szolgáltatások elérése, a velük való kutatás, az IST alkalmazása a kritikai gondolkodás, a kreativitás és az innováció területén.

Az IST használata kritikus és megfontolt attitűdöket igényel az elérhető információ és az interaktív média felelősségteljes használata érdekében. A kompetencia fejlődését segítheti továbbá a kulturális, társadalmi és/vagy szakmai célokat szolgáló közösségekben és hálózatokban való részvétel.

A hatékony, önálló tanulás

A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. Ez egyrészt új ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt. A motiváció és a magabiztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A munka- vagy karriercélok teljesítését szolgáló tanuláshoz az egyénnek

megfelelő ismeretekkel kell rendelkeznie a szükséges kompetenciákról, tudástartalmakról, képességekről és szakképesítésekről. A hatékony és önálló tanulás feltétele, hogy az egyén ismerje és értse saját tanulási stratégiáit, készségeinek és szaktudásának erős és gyenge pontjait, valamint képes legyen megtalálni a számára elérhető oktatási és képzési lehetőségeket, útmutatást/támogatást.

A hatékony és önálló tanulás olyan alapvető képességek meglétét igényli, mint az írás, olvasás, számolás, valamint az IKT-eszközök használata. Ezekre épül az új ismeretek, elsajátítása, feldolgozása és beépítése. A hatékony és önálló tanulás további feltétele a saját tanulási stratégia kialakítása, a motiváció folyamatos fenntartása, a figyelem összpontosítása, valamint a tanulás szándékának és céljának kritikus mérlegelése. Az egyénnek képesnek kell lennie a közös munkára és tudásának másokkal való megosztására saját munkája értékelésére és szükség esetén tanács, információ és támogatás kérésére.

A pozitív attitűd, tanulási iránti motivációt feltételez, folyamatos fenntartásához elengedhetetlen, hogy korábbi tanulási és élettapasztalatainkat felhasználjuk, új tanulási lehetőségeket kutassunk fel, és a tanultakat az élet minden területén széles körben alkalmazzuk.

Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékorientációs, interperszonális, interkulturális, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység, felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A személyes és szociális jólét megköveteli, hogy az egyén rendelkezzen saját fizikai és mentális egészségére vonatkozó ismeretekkel, megértse az egészséges életvitelnek ebben játszott meghatározó szerepét. A sikeres kapcsolatok és társadalmi részvétel érdekében elengedhetetlen a normatudat, a viselkedési és az általánosan elfogadott magatartási szabályok megértése. Fontos az egyénnel, a csoporttal, a munkaszervezettel, a nemek közti egyenlőséggel, a megkülönböztetés-mentességgel, a társadalommal és a kultúrával kapcsolatos alapvető koncepciók ismerete. Kíváncsú a tájékozódás az európai társadalmak multikulturális és társadalmi-gazdasági dimenzióiban, továbbá a nemzeti kulturális identitás és az európai identitás kapcsolatának a megértése.

E kompetencia alapja az a képesség, hogy különféle területeken hatékonyan

tudjunk kommunikálni, figyelembe vesszük és megértjük a különböző nézőpontokat, tárgyalópartnereinkben bizalmat keltünk, és empátikusak vagyunk. Idetartozik még a stressz és a frusztráció kezelése, a változások iránti fogékonyság. Az attitűdök vonatkozásában az együttműködés, a magabiztosság és az integritás a legfontosabb. Idetartozik még a társadalmi-gazdasági fejlődés, az interkulturális kommunikáció iránti érdeklődés, a sokféleség elismerése. Fontos része ennek az attitűdnek a személyes előítéletek leküzdésére és a kompromisszumra való törekvés.

Az állampolgári kompetencia a demokrácia, az állampolgárság fogalmának és az állampolgári jogoknak az ismeretén alapul, ahogyan ezek az Európai Unió Alapjogi Chartájában és a nemzetközi nyilatkozatokban szerepelnek, és ahogyan ezeket helyi, regionális, nemzeti, európai és nemzetközi szinten alkalmazzák. A kompetencia magában foglalja az aktuális események, valamint a nemzeti, az európai és a világtörténelem főeseményeinek és tendenciáinak, továbbá a társadalmi és politikai mozgalmak céljainak, értékeinek és politikáinak az ismeretét. Idetartozik az európai integráció és az EU struktúráinak, főbb célkitűzéseinek és értékeinek az ismerete, valamint az európai sokféleség és a kulturális identitás tudatosítása is.

Az állampolgári kompetencia olyan képességeket igényel, mint a közügyekben való hatékony együttműködés, a helyi és a tágabb közösséget érintő problémák megoldása iránti szolidaritás és érdeklődés. Magában foglalja a közösségi tevékenységek és a különböző szinteken - a helyi szinttől a nemzeti és európai szintig - hozott döntések kritikus és kreatív elemzését, a döntéshozatalban való részvételt, elsősorban szavazás útján.

A pozitív attitűdök az emberi jogok teljes körű tiszteletén alapulnak, ideértve az egyenlőség és a demokrácia tiszteletét, a vallási és etnikai csoportok kulturális sokszínűségének megértését. Magában foglalja a településhez, az országhoz, az EU-hoz és általában az Európához való tartozást, a részvétel iránti nyitottságot a demokratikus döntéshozatal valamennyi szintjén, valamint a felelősségérzetnek és a közösségi összetartást megalapozó közös értékek elfogadásának és tiszteletben tartásának a kinyilvánítását (pl. a demokratikus elvek tiszteletben tartása). Az alkotó részvétel az állampolgári tevékenységeket, a társadalmi sokféleség és kohézió, valamint a fenntartható fejlődés támogatását és mások értékeinek, magánéletének a tiszteletét is jelenti.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben - a munkahelyén is abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálgató lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a

gazdasági tevékenységek során van szükség.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A szükséges ismeretek egyrészt az egyén személyes, szakmai és/vagy üzleti tevékenységeihez illeszthető lehetőségek, kihívások felismerését, értelmezését, másrészt a gazdaság működésének átfogóbb megértését, a pénz világában való tájékozódást foglalják magukban. Az egyénnek tudatában kell lennie a vállalkozások pénzügyi és jogi feltételeivel is.

Olyan készségek, képességek tartoznak ide, mint tervezés, szervezés, irányítás, vezetés, delegálás, az elemzés, a kommunikálás, a tapasztalatok értékelése, kockázatfelmérés és vállalás, egyéni és csapatmunkában történő munkavégzés.

A pozitív attitűdöt a függetlenség, a kreativitás és az innováció jellemzi a személyes és társadalmi életben, valamint a munkában egyaránt. Feltételezi a célok elérését segítő motivációt és elhatározottságot, legyenek azok személyes, másokkal közös és/vagy munkával kapcsolatos célok vagy törekvések.

A kompetencia alapú oktatást támogató fejlesztési alapelvek

A tantervi fejlesztések elsősorban a gyerekek fejlődésének érdekét szolgálják, így minden tevékenységet annak kell alárendelni, azt kell figyelembe venni, hogy azok miként hatnak a tanulókra, gyermekekre. Ennek a szemléletnek az érvényesülése meghatározza a tananyag-kiválasztást és elrendezést is.

Gyakorlatközpontúság és alkalmazható tudás

A pedagógiai munka során prioritást kap az a szemlélet, hogy a tanulók a tanulási folyamat során minél önállóbban és a lehetőségek szerint a valós környezetben szerezzék meg a mindennapi életben a közvetlen természeti és társadalmi környezetben megismerhető tudáselemeket. A hasznosítható, folyton változó társadalmi környezet igényeinek megfelelő ismereteket kell a műveltségi területnek közvetítenie, az azzal kapcsolatos tudást kell átadnia. Ehhez szükséges, hogy a műveltségterületek ismeretanyag bizonyos szintig tantárgyi bontás nélküli oktatás keretében sajátítsák el a tanulók. A műveltségterületek meghatározása a helyi tantervben történik.

A tanulás- és képességfejlesztés helyes arányának megtalálása

Képességet fejleszteni ismeretek nélkül nem lehet, ezért a műveltségterületi fejlesztésben mindkettőnek megfelelő teret kell biztosítani. A tudásfejlesztésnek nagyobb hagyományai vannak, módszertani kidolgozottabb.

A képességfejlesztésre kiemelt figyelmet kell fordítani. A tantervi programok, modulok kidolgozásakor arra kell törekedni, hogy a képességfejlesztési módszereket a hozzájuk kapcsolódó tartalmi lehetőségekkel együtt kerüljenek alkalmazásra a kompetencia alapú oktatási gyakorlat kiterjesztése során is.

(Országos kompetenciamérések, helyi mérések trendvizsgálata, intézményi és egyéni fejlesztési terv készítése.)

Képesség- és személyiségfejlesztés

A programfejlesztés során az értelmi képességek fejlesztése mellett kiemelt fontosságúként kezeljük a tanulói személyiség egészének fejlődését szolgáló tevékenységterületeket: a szociális és társadalmi kompetenciák fejlesztését, a társadalmi érzékenység, a nyitott, befogadó és empátikus személyiség kialakítását, a társas aktivitást.

Új típusú tanári attitűd

Olyan tanulási programokat vezetünk be és dolgozunk ki, amelyek nem előadó tanárt igényelnek, hanem a tanulási folyamatot irányító, segítő, támogató és innovatív pedagógust.

Tevékenységek központú tanítási-tanulási gyakorlat megvalósítása

Olyan tanulási programokat kell alkalmazni, amelyen során – az életkori sajátosságoknak megfelelő szinten – élményszerű helyzetek teremtésével a tanulók tapasztalatokat szereznek, maguk fedezik fel a környezeti elemek közötti kapcsolatokat és összefüggéseket, azokból következtetéseket vonnak le, korábbi tapasztalataikat, ismereteiket és készségeiket alkalmazzák.

Lehetőséget kell teremteni arra, hogy a tanulók megfogalmazzák egyéni és csoportosan kialakított véleményeiket, azokat meg tudják vitatni, érvekkel alátámasztani és meg tudják védeni.

Differenciált fejlesztés és esélyegyenlőség

Differenciált tanulásszervezési módszercsomagokat a kompetencia programterv alapján szükséges adaptálni és alkalmazni, amelyek lehetővé teszik a tanulók személyi szükségleteinek, tudásának, képességeinek, érdeklődésének és érdekeltségének megfelelő fejlesztést.

Alkalmazni szükséges a heterogén összetételű csoportok együttes kezelésének módszereit. Ugyanakkor törekedni kell arra, hogy a tanulóknak kialakuljon az igény arra, hogy – egyéni képességeik, lehetőségeik figyelembevételével – egész életük során képezzék magukat, bővítsék ismereteiket.

Fokozatosság és folyamatosság

Előnyben részesülnek azok a programok, modulrendszerek, amelyek egymásra épülnek, amely a folyamatosságot, a folytonosságot teremti meg az oktatásban és nevelésben. A www.sulinovadatbank.hu oldalon elérhető programtantervek adaptálásakor előnyben részesítjük azokat, amelyek a tanulók különböző ütemű képességfejlődésével, az egyes képesség- és kompetenciaterületek éveken át tartó fejlődési folyamatával az intézmény tanulói összetétele alapján számolnak.

Valóságos tanulási környezet

Az ismeretszerzés a hagyományosnál nagyobb mértékben épül a valóságra, annak közvetlen és közvetett megtapasztalására, megfigyelésére és vizsgálatára (fejlesztési innovációs tevékenységek, önálló intézményi innováció).

A tanulás hozzásegíti a tanulókat ahhoz, hogy kedvező kapcsolatuk alakuljon ki a környezettel. A tartalmakat és a megközelítéseket úgy kell megválasztani, hogy a tanulási helyzeteket az iskolán kívüli munkán is megtapasztalják.

A kompetenciafejlesztés fókuszai iskolában

- Személyes kompetencia: önismeret, önfejlődés igénye, önreflexió, szabálykövető képesség, információ kezelésének képessége.
- Kognitív kompetencia: logikus gondolkodás, összehasonlítás, megkülönböztetés, észlelés, szókincs, kreativitás, fantázia, szövegértés, lényegkiemelés.
- Szociális kompetencia: empátia, egymásra figyelés, együttműködés, tolerancia, utánpótlás, alkalmazkodó képesség, kommunikáció.

A kulcskompetenciák jelentést segítő módszertani elemek

- óvoda – iskola átmenet segítése
- hatékony tanuló megismerési és segítő technikák, pedagógiai diagnosztizálás
- rehabilitációs és rehabilitációs tevékenység
- az inkluzív nevelés
- attitűdváltást segítő programok pedagógusoknak
- multikulturális tartalmak
- tanórai differenciálás (heterogén csoport)
- kooperatív tanulás
- a drámapedagógia eszközei
- tevékenységközpontú pedagógiák eszközei
- projektmunka (egyéni és csoportos)
- témanap, témahét
- prezentációs technikák
- tanulói értékelési formák gazdagítása
- módszerek a korai iskolaelhagyás megelőzésére.

A tanulásszervezés módszerei

Alapmódszerek:

- tanári magyarázat (frontális tanítás): beszélgetés, kérdezve kifejtés, előadás, szemléltetés
- munkáltatás (egyéni, de nem önálló): variációs módszer, házi feladata
- individuális (egyéni és önálló tanulás): egyéni feladatok.

Motiváló módszerek:

- páros munka
- csoportmunka
- játék
- szerepjáték (drámapedagógia)
- vita
- kutató-felfedező módszer
- kooperatív módszerek
- projektmódszer.

A tanulásszervezés alapelvei

- differenciálás
 - tanítási tartalom, tanítási idő rugalmas kezelése
- szociális készségek fejlettsége – szociális kompetencia
 - divergens gondolkodás, problémamegoldó képesség, kreativitás, kommunikációs készségek (metakommunikáció), önismeret, önkifejezés, társismeret
- motiváló módszerek alkalmazása – pl. kooperatív-, projektmódszer, drámapedagógia

A digitális pedagógia elterjesztésével kapcsolatos tevékenységek, célkitűzések**A digitális pedagógiai módszertan 3-as célú kompetenciafejlesztés**

- Tantárgyi ismeretek bővítése, rendszerezése
- IKT eszközök készségszintű alkalmazásának fejlesztése
- A konstruktív munkaformák alkalmazásával a szociális kompetenciák fejlesztése

Az IKT által támogatott tanulásszervezési módok

- Pármunka – tanuló pár
- Egyénre szabott munka
- Részben egyénre szabott munka
- Önálló munka
- Csoportmunka

A digitális pedagógiai módszertan többszintű differenciálásra is lehetőséget biztosít, amelynek a következők a megvalósulási formái:

- Mennyiségi differenciálás
- Minőségi differenciálás
- Tanulási követelmények differenciálása

Ajánlott óratípusok

- Új ismeretanyag feldolgozása
- Alkalmazás – gyakorlás
- Összefoglalás, ellenőrzés – diagnosztikus mérés

Alkalmazásra szánt feladattípusok:

- Problémamegoldó csoportfeladatok
- Alkotó feladatok
- Felfedező, kutató feladatok
- Érvelésre, vitára alkalmas feladatok
- Ellenőrzés, értékelés

Digitális tartalmak:

- Az adott intézmény (pl. iskola) saját belső hálóján tárolt digitális oktatási anyagok,
- Multimédiás tartalmak (pl. képek, mozgóképes állományok, animáció, hangállományok),
- Multimédia: CD-k, DVD-k, egyéb tömegtároló eszközök,
- eTanulás rendszerekkel kezelhető, módosítható tartalmak, tananyagok
- tanulást segítő weboldalak:

www.gyakorolj.hu

www.varazsbetu.hu

www.sulinet.hu

www.sulihalo.hu

www.logikaijatekok.jatekok.hu

www.szelektiv.hu

www.energiakaland.hu

www.humusz.hu

www.educatio.kosar.hu

stb.

- az iskola saját honlapja diákoknak, szülőknek, tanároknak szóló információkkal.

III.2. Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

A tankönyvek megrendeléséről az iskola gondoskodik. A tankönyvrendelés szabályait az iskola Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza.

A kiválasztás elvei:

- A tananyag feldolgozásához olyan tankönyveket használunk, amelyet az oktatási miniszter azzá nyilvánított.
- Előnyben részesítendők a megfelelő minőségű, több tanéven keresztül használható tankönyvek (továbbhaladási lehetőség!).
- A választott tankönyv legyen jól strukturált, emelje ki a lényeget.
- Legyen a diák számára könnyen érthető, érdeklődésfelkeltő.
- Legyenek benne differenciálásra alkalmas feladatok.
- Lehetőleg minél jobban szolgálja ki a pedagógus igényeit is. (Legyen hozzá segítséget nyújtó kézikönyv.)
- Előnyben részesítendők – a szemléltetés segítéséhez – azon tankönyvek, amelyekhez megfelelő hang-, illetve képanyag tartozik.
- Átlagosan elfogadható ára legyen.
- Új tankönyvek használatára való áttérést jelezni kell az iskola igazgatójának. A tankönyvváltásra csak akkor van mód, ha a tantárgy tanítását újra kezdi a nevelő, a kimenet után. Törekedni kell a több éven keresztül használható tankönyvek alkalmazására.
- Az összesítést és a megrendelést az iskola tankönyvfelelőse végzi. Fontosnak tartjuk a tankönyvek tanulhatóságát, stílusát, a korosztálynak megfelelő fogalomrendszerét és nyelvezetét.
- A tanév végén a könyvtár tulajdonát képező tankönyveket össze kell gyűjteni, illetve tartalék céljából az önként felajánlott tankönyveket be kell szedni.

(Az alkalmazott tankönyveket a tantárgyak tanmeneteiben a tanító, szaktanár évente feltünteti.)

Mellékletben jelölve a taneszközök használódása, a minőségi fejlesztés igénye miatt a taneszköz-készletet a szakmai munkaközösségek tantárgyanként évente felülvizsgálják, újak beszerzésére javaslatot készítenek.

A nevelőtestület az éves költségvetés elkészülte előtt a szakmai munkaközösségek javaslatát – a munkaközösség-vezető ismertetése után – megbeszéli, s megrendelését – a takarékos gazdálkodás betartásával, a szükségességi sorrendet figyelembe véve – jóváhagyja.

III.3. Az írásbeli beszámoltatások szabályozása

Törekednünk kell, hogy a szóbeli és írásbeli beszámoltatások megfelelő egyensúlyban legyenek. Egy napon kettőnél több írásbeli dolgozatot nem lehet íratni a tanulókkal.

A témazáró dolgozatok, a félévi, az év végi felmérések, és az év végi vizsgák a tanulók osztályzatának eldöntésekor hangsúlyos szerepet kapjanak.

III.4. Az otthoni (napközis) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és

A szóbeli és írásbeli házi feladatok naponta egy átlagos felkészültségű tanuló esetén:

- 1. és 2. évfolyamon 30 perc,
- 3. és 4. évfolyamon 45-60 perc,
- 5. és 6. évfolyamon 60-90 perc,
- 7. és 8. évfolyamon 90-120 percet nem haladhatja meg.

Ennek megfelelően kell kialakítani a napközis foglalkozásokat, illetve ennyi lehet az otthoni felkészülés időtartama.

A heti pihenőnapokon, a tanítási szünetekben a kötelező olvasmányokon és gyűjtőmunkán kívül nem szabad megterhelni a tanulókat.

Alsó tagozatban az írásbeli feladatok terjedelme a következő lehet:

	1. és 2. évfolyam	3. és 4. évfolyam
Matematika	10-15 számfeladat	20 számfeladat
Magyar írás	½ oldal írásbeli munka	½ oldal írásbeli munka
Magyar nyelvtan	1 feladat	1 feladat, melynek terjedelme kb. 1 oldal
Magyar fogalmazás	-	
Idegen nyelv	-	½ oldal írásbeli munka

Differenciáltan adunk házi feladatot, ha szükséges.

III.5. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges

A közoktatásról szóló törvény 41. §. (5) kimondja, hogy „... az általános iskolában, évente két alkalommal”, ősszel és tavasszal gondoskodni kell a tanulók fizikai állapotának méréséről. Az általános fizikai teherbíró képesség mérése során feltérképezhetők az egyes képességek területén mutatkozó hiányosságok. E hiányosságok feltárása, a tanulók életmódjának ismerete kiindulási alapul szolgál mind az egyéni, mind a közösségi fejlesztő, felzárkóztató programok elkészítéséhez, lehetőséget biztosítva az egészségileg hátrányos helyzet megszüntetésére, az általános fizikai teherbíró képesség fokozatos fejlesztésére, a szükséges szint elérésére, megtartására.

A próbarendszerrel nevelési eszköznek tekintjük, amelyek lehetővé teszik a tanulók fejlődése során az alapvető fizikai tulajdonságok mérését. A tesztek nem képezik a tantervek tartalmát, és hogy a mérés célja megvalósuljon, nem szabad azokat betanítani és gyakoroltatni.

Iskolánk az 1+4-es Hungarofit programot választotta, amely a Cooper-tesztből és négy motorikus próbából áll:

- helyből távolugrás
- hanyattfekvésből felülés
- karhajlítás és nyújtás
- hason fekvésből törzsemelés és leengedés.

A tanév elején és végén meg kell mérni a fizikai állapot minősítéséhez szükséges motorikus próbákban elért teljesítményt, és a mért eredmények, pontértékei alapján kell az értékelést és a minősítést elvégezni.

Az adatokat nyilván kell tartani 1-4, illetve 5-8. osztályban.

Fel kell tárni az egészség szempontjából leglényegesebb kondicionális képességek területén mutatkozó esetleges hiányosságokat, és képesség szerinti differenciált terheléssel törekedni kell azok mielőbb felszámolására.

III.6. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

Az egész éves folyamatos tanórai ellenőrzés nagy jelentőségű. A tanár, tanuló, szülő így látja a folyamatos előrehaladást, a nehézségeket.

Az értékelés serkentő, előremutató legyen.

Az értékelés célja:

- a) *a tanulók minősítése,*
- b) *visszajelzés a szülőnek, az iskolának a tanuló tudásáról, az esetleges hiányosságokról.*

Módja: a Köznevelési törvény 70. §-a alapján.

Az oktató-nevelő munka hatékonyságának ellenőrzésére szükség szerint igénybe vesszük a Megyei Pedagógiai Intézet pedagógiai, szakmai szolgáltatásait.

Az iskola megőrzi a hagyományos értékelési kategóriákat. **Az 1. évfolyamon és a 2. évfolyam félévkor szövegesen értékeljük a tanulókat, a 2. évfolyam évvégétől az 5 fokozatú skálát alkalmazzuk.** Az értékelés közlésére az OM által rendszeresített nyomtatványokat használjuk.

A pedagógus köteles ismertetni a szülőkkel minden tanév első szülői értekezletén a tantárgy követelményrendszerét. Az értékelések, rendszerek általában a tantárgy egyes szakaszataihoz igazodnak.

Tanulóinkat félévente legalább 3 érdemjegy alapján értékeljük osztályzattal.

Az érdemjegyszerzés módjai:

- Szóbeli feleletek
- Írásbeli munka
- Témazáró dolgozat

- Önálló kiselőadás
- Óraközi munka
- Csoportteljesítmény
- **Gyakorlati feladat**
- Részvétel versenyeken, pályázatokon, iskolán kívüli keretekben is.

Az írásbeli munkák ellenőrzésekor piros színt használunk, a minőségi javítást a tanár kézjegyével látja el, a mennyiségi ellenőrzés alkalmával csak láttamoz. A napköziben és a tanulószobán ugyanezen a módon, de zöld színnel jelezzük az ellenőrzést a felső tagozaton.

Az osztályzatok közül kiemelt szerepük van az ún. nagydolgozatoknak és a témazáró dolgozatoknak. A tanév végén az egész éves teljesítményt értékeljük. A rendszeres szóbeli számonkérés alapkövetelmény. Minden pedagógus követelje meg a hangos, közérthető, összefüggő magyar beszédet.

A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt a tárgyat tanító nevelő értesíti a tájékoztató füzetten keresztül. A tájékoztató füzet bejegyzéseit az osztályfőnök havonta ellenőrzi, az esetleges elmaradt érdemjegyek beírását pótolja.

Azoknak a tanulóknak a szüleit – akiknek teljesítménye elégtelent mutat, november végén és április elején a tájékoztató füzetten keresztül értesíteni kell.

Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti és a pedagógus, illetve az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

Abban az esetben, ha az év végi osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, az igazgató vagy igazgatóhelyettes és a munkaközösség-vezető felhívja az érdekelt pedagógus figyelmét, hogy adjon tájékoztatást ennek okáról és indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését és a nevelőtestület ennek indokaival nem ért egyet, az osztályzatokat az évközi érdemjegyeke lapján a tanuló javára módosíthatja (a közoktatásról szóló törvény 70. §. 4. pontja szerint).

III.7. A szorgalmat és a magatartást minősítő osztályzat tartalma, az adott érdemjegyek feltétele

A tanult tantárgyakon kívül a magatartást és a szorgalmat is minősítjük az alsó és a felső tagozaton egyaránt. A Köznevelési Törvény 70. §. 2. b), c) pontja szerint 4 fokozatú osztályzat skálát alkalmazunk a magatartás és szorgalom értékelésére. Havonta, félévkor és év végén értékeljük a tanulókat.

Magántanuló magatartását és szorgalmát nem kell értékelni.

A szorgalmat minősítő osztályzat tartalma:**Példás**

1. Tanulmányi munkában:

Figyelembe kell venni a tanulmányi munka tényezőit:

- Életkörülmények helyzetét
- Képességek szintjét.

Igényli tudása bővítését, céltudatosan és ésszerűen szervezi meg munkáját.

Munkavégzése pontos, megbízható.

Minden tárgyban elvégzi feladatait.

2. Önállóság szintje:

Önálló a munkában, önellenőrzése rendes.

3. Kötelességtudata: magas fokú, munkatempója állandó, lankadatlan, mindig felkészült, figyel, érdeklődik.

4. Érdeklődése: az iskolán kívüli ismeretanyagra is kiterjed. Egyes iskolai tárgyakban a tananyagon felül produkál.

Jó

1. Figyel az órákon, házi feladatait lelkiismeretesen elvégzi. Az órákra lelkiismeretesen készül fel. Rendszeresen és megbízhatóan dolgozik.

2. Ösztönző hatásokra rendszeresen dolgozik és ellenőrzi önmagát. Tudja, hogy mihez kell segítséget kérnie.

3. Általában felkészül, de különösebb érdeklődést nem árul el.

4. Érdeklődése megmarad az iskolai tananyag keretein belül.

Változó

1. Munkája ingadozó, időszakonként dolgozik, máskor figyelmetlen, pontatlan.

2. Önállótlán, csak utasításra kezd munkához, nem ellenőrzi önmagát.

3. Munkája változékony jellegű.

4. Szétszórtság jellemzi, ritkán figyel valamire.

Hanyag

1. Figyelmetlenül dolgozik, megbízhatatlan, feladatait nem végzi el.

2. Nem hajlandó munkavégzésre.

3. Nem törődik kötelességeivel.

4. Érdéktelenség, teljes közöny jellemzi.

Megjegyzés: a 2., 3. és 4. szempontnál figyelembe kell venni az életkori sajátosságokat.

Szorgalom érdemjegy

	Szorgalom	Példás (5)	Jó (4)	Változó (3)	Hanyag (2)
1.	Tanulmányi munkája	Igényes	Figyelmes	Ingadozó	Hanyag
2.	Munkavégzése	Kitartó, pontos, megbízható	Rendszeres	Rendszertelen	Megbízhatatlan

3.	Ált. tantárgyi munkavégzés Önálló munkavégzés	Mindent elvégez	Ösztönzésre dolgozik	Önállótlan	Feladatait nem végzi el
4.	Többféle feladatot vállal-e?	Igen	Keveset	Ritkán	Nem
5.	Munkabeosztás: • önellenőrzés • önálló munkavégzés	Igen jó	Jó	Közepes	Gyenge, vagy nincs
6.	Tanórán kívüli információk felhasználása	Igen sokszor rendszeresen	Előfordul	Ritkán	Egyáltalán nem

Magatartásból adott érdemjegyek feltételei

Példás érdemjegyet kap az a tanuló, aki:

- A közösség alakítását, fejlődését munkájával, jó kezdeményezéseivel, véleményének megfelelő nyilvánításával, valamint példás viselkedésével elősegíti és társait is erre ösztönzi.
- Szereti a közösségi életet, szívesen tevékenykedik érte és benne.
- A házirendet megtartja, társait is erre ösztönzi.
- Nevelőivel, társaival, szüleivel szemben tisztelettudó, udvarias.
- Fegyelmezett, megbízható, pontos, segítőkész.

Jó érdemjegyet kap az a tanuló, aki:

- Részt vesz a közösségi életben, a rábízott feladatokat elvégzi, iskolai és iskolán kívüli viselkedése ellen általában nincs kifogás.
- A házirendet és az iskolai együttélés szabályait megtartja.
- Nevelőivel, társaival, szüleivel szemben tisztelettudó, udvarias,
- Fegyelmezett, segítőkész, általában megbízható, pontos.

Változó érdemjegyet kap az a tanuló, aki:

- A közösségi munkában csak vonakodva vesz részt, alakítására nincs befolyással, viselkedésével szemben kifogás merül fel, de igyekszik javulni.
- A házirendet és egyéb szabályzatokat gyakran nem, vagy ismételt állandó figyelmeztetéssel tartja be.
- Nevelőivel, társaival, szüleivel szemben nem tud udvariasan viselkedni, nem tisztelettudó.
- Társai viselkedését közömbösen nézi, nem segít.
- Fegyelme ingadozó, munkája pontatlan.

Rossz érdemjegyet kap az a tanuló, aki:

- Munkájával a közösség fejlődését hátráltatja, iskolai és iskolán kívüli viselkedésével rossz példát mutat társainak, hibáit nem látja be.
- Közösségi munkát nem végez, másokat is visszatart, szándékosan árt a közösségnek.
- A házirendet nem tartja meg ismételt figyelmeztetések ellenére sem.
- Nevelőivel, társaival, szüleivel szemben tiszteletlen, udvariatlan, nyegle.
- Fegyelmezetlen, durván beszél, verekszik.

Magatartás érdemjegy

	Magatartás	Példás (5)	Jó (4)	Változó (3)	Rossz (2)
1.	Aktivitás, példamutatás	Igen jó, nagyfokú	Közepes	Gyenge	Negatív vagy romboló
2.	A közösségi célokkal azonosulás – érdekeinek figyelembevétele – munkában való részvétel	Igen	Ellene nem vét	Ingadozó	Szemben áll
		Élen jár	Aktívan részt vesz	Közömbös	Érdektelen
3.	Hatása a közösségre	Pozitív	Befolyást nem gyakorol	Nem árt	Negatív
4.	Törődés társaival	Gondos, segítőkész	Segítőkész	Ingadozó	Közömbös, gátló
5.	Házirend betartása	Betartja, arra ösztönöz	Betartja	Részben tartja be	Sokat vét ellene
6.	Viselkedése, hangneme	Kifogástalan	Kívánnivalót hagy maga után	Még alakítható	Durva, goromba
7.	Fegyelmezetttség	Nagyfokú	Megfelelő	Udvariatlan, nyegle	Elégtelen, kifogásolható

III.8. A tanulók értékelésének és minősítésének formái – szöveges értékelés

A megváltozott szöveges értékelés törvényi háttere:

A 2010/11-es tanévtől a 2. évfolyamon év végén és a 3-8. évfolyamon félévkor és év végén osztályzattal értékeljük a tanulókat.

A **2010-ben** módosított **KT 70. §-nak** első három bekezdése foglalkozik az általános iskolába járó tanulók értékelésének kérdéseivel.

- **Az (1) bekezdés pontosan meghatározza, hogy az általános iskolában a tanév során érdemjegyekkel, félévkor és év végén osztályzattal kell értékelni a tanulókat. Kivételt képeznek ez alól az 1. évfolyam tanulói és a 2. osztályosok az első félévben.**

- A (2) bekezdés **felsorolja** és megnevezi azokat az érdemjegyeket, **osztályzatokat**, amelyeket a magatartás és szorgalom, illetve a tantárgyak tanulásával kapcsolatos teljesítmények értékelésére használhat az iskola az (1) bekezdésben meghatározott tanulók körében.
- A (3) bekezdés előírja, az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul. Ez utóbbi esetben azonban a szülőt arról is tájékoztatni kell, hogy milyen jellegűek a lemaradások, és a felzárkóztatáshoz milyen segítséget nyújt az iskola a tanulónak. A nevelőtestület határozata: a tanulók tanév közbeni értékelése érdemjeggyel történik a 2. évfolyamtól.
 - Év végén 1. évfolyamon a tantárgyak felsorolása után csak a következő minősítések kerülnek: kiváló, jó, megfelelt, felzárkóztatásra szorul.
 - 2. évfolyamtól év végén a tantárgyak értékelése osztályzattal történik a KT 70. §. (2) bekezdése alapján.

A törvény értelmében az iskola az alsó tagozatban is a magatartás és szorgalom értékelésénél az eddig megszokott értékelési formát használhatja, tehát:

Magatartás: példás, jó, változó, rossz

Szorgalom: példás, jó, változó, hanyag

A tantárgyi értékelésnél a (3) bekezdés az irányadó.

Tantárgyak szöveges értékelése:

Kiváló (5) (jeles)

Jó (4) (jó)

Megfelelt (3) (közepes)

Felzárkóztatásra szorul (2, 1) (elégséges, elégtelen)

A tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél a következő 5 fokozatú skálát használjuk:

Jeles (5)

Jó (4)

Közepes (3)

Elégséges (2)

Elégtelen (1)

- A készségtárgyaknál (ének-zene, rajz és vizuális kultúra, technika és életvitel, testnevelés és sport) nincs „felzárkóztatásra szorul” minősítés.
- A negyedik évfolyamon idegen nyelv tantárgyból elért teljesítmény miatt a tanuló javítóvizsgára, évfolyamismétlésre utasítható.

TANTÁRGYAK ÉS ÉRTÉKELÉSÜK

Magyar nyelv és irodalom 1. osztály

Kiváló: Bátran, érthetően beszél. Választékosan fejezi ki magát. Szókincse gazdag. A betűket hibátlanul felismeri. A szavakat, mondatokat betűcsere, betűkihagyás, betűtévesztés nélkül pontosan olvassa. Az olvasottakat érti, ezt feladatok megoldásával bizonyítja. Betűalakítása, kapcsolása szabályos. Az írott és nyomtatott szavakat, mondatokat hibátlanul, betűkihagyás és betűcsere nélkül írja. Az írásképet tetszetős.

Jó: Érthetően, jó kiejtéssel beszél. Röviden fejezi ki magát. Betűalakítása, kapcsolása során néhány esetben vét a szabályosság ellen. Írott és nyomtatott szövegről kevés hibával másol. Írása nem minden esetben tiszta. Néhányszor betűt hagy ki és betűt téveszt. Hibáit önállóan javítja.

Megfelelt: Érthetően beszél. Rövid mondatokkal, kevés szóval fejezi ki magát. Szókincse szegényes. A betűket gyakran téveszti. Szóolvasásban betűcsere, betűkihagyás és betűtévesztés gyakran fordul elő. Mondatolvasásra nem képes. Hibáit csak tanári segítséggel tudja javítani, szövegértési feladatokat csak segítséggel old meg. Gyakran vét a szabályos alakítás és kapcsolás ellen. Írott szövegről is több hibával másol. Írásképe nem tiszta. Gyakori a betűkihagyás és tévesztés. Elhibázza a betűarányokat és szóközöket. Hibáit tanári segítséggel tudja javítani.

Felzárkóztatásra szorul: Szókincse nagyon szegényes. Szavakban fejezi ki magát. Válaszai, kérdései pontatlanok. A tanult betűket nem ismeri fel. Gyakori a betűcsere és betűtévesztés. A betűkihagyás következtében mást olvas, ezért nem érti az olvasottakat. Sok írástechnikai hibát vét. Hibás a betűalakítása és kapcsolása. Írott szövegről is sok hibával másol. Gyakori a betűkihagyás és tévesztés, emiatt írása sokszor olvashatatlan. Írásképe nem tiszta. Tempója lassú.

Magyar nyelv 2. osztály

Kiváló: Szabályos betűalakítással és kapcsolással lendületesen ír. Írásképe tetszetős. Hibátlanul másol. A nyelvi szabályokat önállóan felismeri, megnevezi, alkalmazza. Önellenőrzésre képes, munkáját önállóan javítja.

Jó: Írása tiszta, kevés írástechnikai hibát ejt. A nyelvi szabályokat felismeri, megnevezi, kevés hibával alkalmazza. A helyesírási hibáit javítja.

Megfelelt: Írástempója lassú. Több írástechnikai hibát ejt. A nyelvi szabályokat csak tanítói segítséggel alkalmazza. Sok helyesírási hibát vét, azokat nevelői segítséggel javítja.

Felzárkóztatásra szorul: Sok írástechnikai hibát vét. Írástempója lassú. Írásképe nem esztétikus. Anyanyelvi ismeretei nagyon hiányosak. A szabályokat nem ismeri fel, önállóan nem tudja alkalmazni. Sok helyesírási hibát vét, azok javításában is hiba van.

Magyar irodalom 2. osztály

Kiváló: Érthetően, választékosan beszél helyes ejtéssel és mondatdallammal. Önállóan alkot összefüggő mondatokat. Verseket, prózákat szöveghűen adja elő. A helyes hangsúlyozásnak és hanglejtésnek megfelelően folyamatosan, pontosan olvas. A némán olvasott szöveget értelmezni tudja. Szókincse gazdag. A szövegek tartalmát önállóan mondja el.

Jó: Érhető, jó kiejtéssel beszél. Segítséggel alkot összefüggő mondatokat. A verseket, prózai műveket kevés hibával adja elő. Folyamatosan, megfelelő hanglejtéssel, kevés hibával olvas. A némán olvasott szöveg értelmezésében kevés hibát ejt. Szókincse gazdag. A szövegek tartalmát kevés segítséggel el tudja mondani.

Megfelelt: Érthetően beszél, de kevés szóval fejezi ki magát. A verseket, prózai műveket csak segítséggel tudja előadni. Olvasástempója lassú, nem olvas folyamatosan, újra kezdi a szavakat, hibákat ejt. Néma olvasásnál csak segítséggel tudja elmondani a tartalmat. Szókincse szegényes.

Felzárkóztatásra szorul: Szavakban fejezi ki magát. Beszéde nehezen érthető. Verset, prózai szöveget sok hibával, csak segítséggel tudja előadni. Sokat tévesztve, akadozva beszél. A némán olvasott szöveget nem tudja értelmezni. Szókincse nagyon szegényes.

Matematika 1. osztály

Kiváló: Biztos szám- és műveletfogalom a 20-as számkörben. Számsorozatok képzése, folytatása hibátlan. A szöveges feladatokat is hibátlanul értelmezi és megoldja. A tanult mértékegységeket felismeri, jól alkalmazza.

Jó: A tantárgyi követelményeket jól teljesítette. A szám- és műveletfogalom a 20-as körben kevés segítséget igényel. Szöveges feladatokat kevés segítséggel megold. Sorozatokat jól képez és kevés hibával folytatja. A mértékegységeket jól ismeri, kevés hibával folytatja.

Megfelelt: Szám- és műveletfogalma a 20-as számkörben megfelelő, de az alkalmazásban több nevelői segítséget igényel. Szöveges feladatokat nehezen értelmez, megoldása segítséggel történik. Mértékegységes feladatokat kevés hibával, több segítséggel oldja meg.

Felzárkóztatásra szorul: A 20-as számkörben csak nevelői segítséggel tud feladatokat megoldani. Számok írása, olvasása pontatlan, a szöveges feladatokat nem értelmezi, nem tudja megoldani. Sorozatokat csak nevelői segítséggel folytat. A tantervi követelményeket hiányosan teljesítette.

2. osztály

Kiváló: A 100-as számkörben biztos számfogalommal rendelkezik. Hibátlanul ismeri a számok helyiértékét. A tanult műveleteket érti és alkalmazza, szöveges

feladatmegoldása hibátlan. Biztos tudással rendelkezik a szorzó- és bennfoglaló táblákban, sorozatok képzésében és folytatásában, a nyitott mondatok megoldásában. A tanult mértékegységeket ismeri, átváltja és hibátlanul alkalmazza. A tantervi követelményeket kiválóan teljesítette.

Jó: Biztos a számfogalma a 100-as számkörben. Tudja és alkalmazza a tanult műveleteket. Szöveges feladatok megoldásában jártas, néha segítséget igényel. A szorzó- és bennfoglaló táblát tudja, sorozatokat kevés segítséggel folytat. A nyitott mondatokat jól értelmezi, de kevés hibával teszi igazzá. A tanult mértékegységeket ismeri, átváltásban néha hibázik. A tantervi követelményeket jól teljesítette.

Megfelelt: A 100-as számkörben a számfogalom ismerete kevés segítséget igényel. A számok írásában, olvasásában, műveletek végzésében előfordulnak tévesztések. Nehezen ismeri fel a műveletek tulajdonságait, a sorozatokat tanítói segítséggel folytatja. A szorzó- és bennfoglaló táblák ismereténél kevés hiányosságok mutatkoznak. A nyitott mondatokat nevelői segítséggel oldja meg. A mértékegységeket is csak tanítói segítséggel alkalmazza. A tantervi követelményeket megfelelően teljesítette.

Felzárkóztatásra szorul: A 100-as számkörbeli ismeretei hiányosak és pontatlanok. A számok írásában és olvasásában hibázik, a tanult műveletek megoldásában több hibával dolgozik. A szorzó- és bennfoglaló táblát nehézkesen, több hibával oldja meg. Mértékegység ismerete gyenge, helytelenül alkalmazza azokat. A tantervi követelményeket hiányosan teljesítette.

Környezetismeret

1. osztály

Kiváló: Megfigyeléseiről pontosan be tud számolni, csoportosítani, a feladatértékeket különböző módon bizonyítja. Tudja az időjárás összetevőit és évszakonkénti változásait, az évszakokhoz tartozó hónapokat. Ismeri a víz megjelenési formáit. Ismeri a gyakori növényeket, azok részeit, tudja azokat gondozni. A közvetlen környezetben előforduló állatokat megnevezi, tudja, hogy gondozni kell azokat. Tisztában van a test fő részeivel, azok neveivel. Ismeri a gyalogos közlekedés legfontosabb szabályait. Érdeklődő, szókinccse gazdag.

Jó: Megfigyeléseiről beszámol, tud csoportosítani különböző szempontok szerint. Ismeri az időjárás elemeit, változásait, de 1-2 hiba előfordul munkáiban. Nem pontos az évszakokhoz tartozó hónapok felsorolásában. Ismeri a víz megjelenési formáit. Ismeri a közvetlen környezetéhez tartozó növényeket és állatokat, megnevezi azokat, de feladatai során kevés hibát vét. Tudja és megnevezi a test fő részeit, ismeri a gyalogos közlekedés szabályait. Érdeklődő, jó szókinccsel rendelkezik.

Megfelelt: Megfigyeléseiről hiányosan számol be, feladatvégzéseiben több hiba előfordul. Hiányosan tudja az időjárás összetevőit, az évszakokhoz tartozó

hónapok felsorolásában nevelői segítséget igényel. A közvetlen környezetéhez tartozó állatokat és növényeket felismeri, de ismeretei gondozásuk tekintetében hiányosak. A test részeit és elnevezéseit nevelői segítséggel tudja, a gyalogos közlekedés szabályait hibásan ismeri. Kifejező készsége és szókincse megfelelő. **Felzárkóztatásra szorul:** Megfigyeléseiről nem tud beszámolni. Az időjárás összetevőit nem ismeri, nem tudja felsorolni a hónapokat. A környezetében előforduló állatokat és növényeket megnevezi, de gondozásukra képtelen. A test részeit megnevezi. A gyalogos közlekedés szabályait nem ismeri. Nem érdeklődő, szókincse szegényes, a tapasztaltakat elmondani még nevelői segítséggel sem tudja.

2. osztály

Kiváló: A megfigyeléseit el tudja mondani, a látottakat indokolni tudja. A mértékeket jól alkalmazza. Helyesen alkalmazza a napszakok nevét, tudjon, időben tájékozódni. Tudja az évszakokat, az azokhoz tartozó hónapokat és az időjárás változásait. Ismerje a különböző élőhelyeket, az azokhoz tartozó növényeket és állatokat. Ismerje az élő és élettelen közötti különbséget, indokolja azokat. Tudja mi a különbség a vadon élő és tenyésztett élőlények között, ezeket csoportosítsa. Legyen tisztában a testünk működésével, a helyes táplálkozással, testápolással. Ismerje lakóhelye fő nevezetességeit, hagyományait. A tanultakról gazdag szókincssel ad számot.

Jó: Megfigyeléseit el tudja mondani, ebben kevés nevelői segítséget igényel. A mértékeket alkalmazza, tudja a napszakok, évszakok és a hozzájuk tartozó hónapok neveit. Ismeri az időjárás változásait kevés nevelői segítséggel indokolja azokat. Tudja az élőhelyeket, az azokhoz tartozó növény- és állatvilággal kapcsolatos ismereteket 1-2 segítséggel elmondja. Ismerje az élő és élettelen közötti különbséget, kevés segítséggel sorolja fel ezeket. Csoportosítsa a vadon élő és tenyésztett állatokat, növényeket. Kevés segítséggel mondja el testünk működését, ismerje az egészséges táplálkozást. Ismerje lakóhelye néhány nevezetességét és hagyományát. A tanultakról összefüggő mondatokban tud beszámolni.

Megfelelt: Megfigyeléseit nevelői segítséggel tudja elmondani. A mértékegységeket is nevelői segítséggel tudja alkalmazni. A napszakok neveit keveri, ismeri az időjárás összetevőit és a hónapokat, de felsorolásukban hiba előfordul. Megnevezi az élőhelyeket, de a hozzájuk tartozó növény- és állatvilág tulajdonságait keveri. A tenyésztett és vadon élő élőlényeket és azok tulajdonságait téveszti, nevelői segítséggel tudja elmondani. A testünk részeinek funkcióit keveri, az egészséges táplálkozás elmondásában is nevelői segítségre szorul. A tanultakról nevelői kérdések segítségével számol be.

Felzárkóztatásra szorul: Megfigyeléseiről kérdések alapján számol be, ismeretei hiányosak. Mértékeket nevelői segítséggel tud. Ismeri az évszakokat és hónapokat, de évszakokhoz rendelve nem tudja elmondani. Segítséggel felsorolja az élőhelyeket, a hozzájuk tartozó növény- és állatvilágot nem ismeri.

Ismeretei a tanultak terén nagyon hiányosak. Nevelői kérdésekre is csak szavakkal válaszol.

Ének-zene

1. osztály

Kiváló:

- A tanult dalokat emlékezetből pontosan énekli.
- A tanult ritmusértékeket felismeri, megszólaltatja.

Jó:

- A tanult dalokat emlékezetből kevés hibával énekli.
- A tanult ritmusértékeket kevés hibával felismeri, megszólaltatja.

Megfelelt:

- A tanult dalokat nevelői segítséggel énekli.
- A tanult ritmusértékeket nevelői segítséggel felismeri, megszólaltatja.

2. osztály

Kiváló:

- A tanult dalokat emlékezetből pontosan énekli.
- A tanult ritmusértékeket felismeri, megszólaltatja és hibátlanul lejegyzí.

Jó:

- A tanult dalokat emlékezetből kevés hibával énekli.
- A tanult ritmusértékeket kevés hibával felismeri, megszólaltatja és lejegyzí.

Megfelelt:

- A tanult dalokat nevelői segítséggel énekli.
- A tanult ritmusértékeket nevelői segítséggel felismeri, megszólaltatja, lejegyzí.

Rajz és vizuális kultúra

1-2. osztály

Kiváló:

- Színeket biztosan felismeri.
- Téri látásmódja fejlett.
- Munkái pontosak, szépek, tiszták.
- Vannak egyéni ötletei, fantáziája gazdag.

Jó:

- Színeket biztosan felismeri.
- Téri látásmódja átlagos.
- Munkái jók.
- Fantáziája jó.

Megfelelt:

- Színeket felismeri.
- Téri látásmódja egyszerű.

- Munkája pontatlan.
- Fantáziája szegényes.

Technika és életvitel **1-2. osztály**

Kiváló:

- Kézügyessége kiemelkedő.
- Anyagismerete biztos.
- Eszközhasználata jó.
- Munkadarabjai szépek, pontosak.

Jó:

- Kézügyessége jó.
- Anyagismerete megfelelő.
- Eszközhasználata megfelelő.
- Munkadarabjai jók.

Megfelelt:

- Kézügyessége bizonytalan.
- Anyagismerete hiányos.
- Munkadarabjai pontatlanok.

Testnevelés és sport **1-2. osztály**

Kiváló:

- Mozdulása harmonikus, rendezett.
- Feladatvégzése kimagasló, gyors, ügyes.
- A szabályokat pontosan betartja.

Jó:

- Mozdulása jó.
- Feladatvégzése jó.
- Az órákon aktív és igyekszik betartani a szabályokat.

Megfelelt:

- Mozdáskoordinációja fejlesztésre szorul.
- Feladatvégzése pontatlan.
- Sokat ront, hibázik.
- Sok feladatnál segítségre szorul.

TANTÁRGYAK SZÖVEGES ÉRTÉKELÉSE FÉLÉVKOR

Minősítések: „kiváló, jó, megfelelt, felzárkóztatásra szorul” kifejezések kerülnek a tantárgyak és azon belül néhány fontos szempont után.

Magyar nyelv és irodalom

1. osztály

- Kommunikációja
- Tanult betűk felismerése
- Szövegértése
- Írásbeli munkája

2. osztály

- Kommunikációja
- Olvasási készsége
- Szövegértése
- Írásbeli munkája
- Nyelvtani ismerete
- Helyesírása

Matematika

1. osztály

- Számfogalma a 10-es számkörben
- Műveletvégzése
- Összefüggések, kapcsolatok felismerése, alkalmazása

2. osztály

- Számfogalma a 100-as számkörben
- Műveletvégzése
- Szöveges feladatok értelmezése, megoldása

Környezetismeret

1. osztály

- Ismeretek elsajátítása, tájékozottsága
- Ismeretek alkalmazása

2. osztály

- Ismeretek elsajátítása, tájékozottsága
- Ismeretek alkalmazása
- Környezetvédelem

Ének-zene

1-2. osztály

- A tanult dalok éneklése emlékezetből
- A tanult ritmusértékek felismerése és megszólaltatása

Rajz és vizuális kultúra

1-2. osztály

- Színismereti jártassága
- Téri látásmódja – térlátása
- Munkavégzése

Technika és életvitel

1-2. osztály

- Kézügyessége
- Anyagismerete
- Az elkészített munkadarabja

Testnevelés és sport

1-2. osztály

- Feladatvégzése
- Szabálytartása
- Hozzáállása

Félévi értékelés

_____ 1. ____ osztály

Magatartás:

Szorgalom:

Magyar nyelv és irodalom:

Kommunikációja:

A tanult betűk felismerése:

Szövegértése:

Írásbeli munkája:

Matematika:

Számfogalma a 10-es számkörben:

Műveletvégzése:

Összefüggések, kapcsolatok felismerése, alkalmazása:

Környezetismeret:

Ismeretek elsajátítása, tájékozottsága:

Ismeretek alkalmazása:

Ének-zene:

A tanult dalok éneklése emlékezetből:

A tanult ritmusértékek felismerése és megszólaltatása:

Rajz és vizuális kultúra:

Színismereti jártassága:

Téri látásmódja-térletlátása:

Munkavégzése:

Technika és életvitel:

Kézügyessége:

Anyagismerete:

Az elkészített munkadarabja:

Testnevelés és sport:

Feladatvégzése:

Szabálytartása:

Hozzáállása:

Sárospatak, 2010. _____

osztályfőnök

Félévi értékelés

_____ 2. ____osztály

Magatartás:

Szorgalom:

Magyar nyelv:

Írásbeli munkája:

Nyelvtani ismeretei:

Helyesírása:

Magyar irodalom:

Kommunikációja:

Olvasási készsége:

Szövegértése:

Matematika:

Számfogalma a 100-as számkörben:

Műveletvégzése:

Szöveges feladatok értelmezése és megoldása:

Környezetismeret:

Ismeretek elsajátítása, tájékozottság:

Ismeretek alkalmazása:

Környezetvédelem:

Ének-zene:

A tanult dalok éneklése emlékezetből:

A tanult ritmusértékek felismerése és megszólaltatása:

Rajz és vizuális kultúra:

Színismereti jártassága:

Téri látásmódja-térlátása:

Munkavégzése:

Technika és életvitel:

Kézügyessége:

Anyagismerete:

Az elkészített munkadarabja:

Testnevelés és sport:

Feladatvégzése:

Szabálytartása:

Hozzáállása:

Sárospatak, 2010 _____

osztályfőnök

III.9. Értékelés

III.9.1. Értékelés az alsó tagozaton

Az alsó tagozat értékelési rendszere (tantárgyi)

	Az értékelés módja					
	1. évfolyam		2. évfolyam		3. évfolyam	4. évfolyam
	I. félév	II. félév	I. félév	II. félév		
Magyar nyelv	szöveges értékelés	szöveges értékelés	szöveges értékelés	5 fokozatú érdemjegy	5 fokozatú érdemjegy	5 fokozatú érdemjegy
Magyar irodalom				5 fokozatú érdemjegy	5 fokozatú érdemjegy	5 fokozatú érdemjegy
Idegen nyelv	-	-	-	-	-	5 fokozatú érdemjegy
Matematika	szöveges értékelés	szöveges értékelés	szöveges értékelés	5 fokozatú érdemjegy	5 fokozatú érdemjegy	5 fokozatú érdemjegy
Informatika	-	-	-	-	-	5 fokozatú érdemjegy
Környezetismeret	szöveges értékelés	szöveges értékelés	szöveges értékelés	5 fokozatú érdemjegy	5 fokozatú érdemjegy	5 fokozatú érdemjegy
Ének-zene	szöveges értékelés	szöveges értékelés	szöveges értékelés	5 fokozatú érdemjegy	5 fokozatú érdemjegy	5 fokozatú érdemjegy
Rajz	szöveges értékelés	szöveges értékelés	szöveges értékelés	5 fokozatú érdemjegy	5 fokozatú érdemjegy	5 fokozatú érdemjegy
Technika	szöveges értékelés	szöveges értékelés	szöveges értékelés	5 fokozatú érdemjegy	5 fokozatú érdemjegy	5 fokozatú érdemjegy
Testnevelés	szöveges értékelés	szöveges értékelés	szöveges értékelés	5 fokozatú érdemjegy	5 fokozatú érdemjegy	5 fokozatú érdemjegy

III.9.2. Értékelés a felső tagozaton

A felső tagozat értékelési rendszere (tantárgyi és modul)

		Az értékelés módja			
		5. évfolyam	6. évfolyam	7. évfolyam	8. évfolyam
Tantárgyak	Magyar nyelv	5 fokozatú érdemjegy	5 fokozatú érdemjegy	5 fokozatú érdemjegy	5 fokozatú érdemjegy
	Magyar irodalom	5 fokozatú érdemjegy	5 fokozatú érdemjegy	5 fokozatú érdemjegy	5 fokozatú érdemjegy
	Történelem és áll. i.	5 fokozatú érdemjegy	5 fokozatú érdemjegy	5 fokozatú érdemjegy	5 fokozatú érdemjegy
	Idegen nyelv	5 fokozatú érdemjegy	5 fokozatú érdemjegy	5 fokozatú érdemjegy	5 fokozatú érdemjegy
	Matematika	5 fokozatú érdemjegy	5 fokozatú érdemjegy	5 fokozatú érdemjegy	5 fokozatú érdemjegy
	Informatika	5 fokozatú érdemjegy	5 fokozatú érdemjegy	5 fokozatú érdemjegy	5 fokozatú érdemjegy
	Természetismeret	5 fokozatú érdemjegy	5 fokozatú érdemjegy	-----	-----
	Fizika	-----	-----	5 fokozatú érdemjegy	5 fokozatú érdemjegy
	Biológia	-----	-----	5 fokozatú érdemjegy	5 fokozatú érdemjegy
	Kémia	-----	-----	5 fokozatú érdemjegy	5 fokozatú érdemjegy
	Földrajz	-----	-----	5 fokozatú érdemjegy	5 fokozatú érdemjegy
	Ének zene	5 fokozatú érdemjegy	5 fokozatú érdemjegy	5 fokozatú érdemjegy	5 fokozatú érdemjegy
	Rajz és viz. kultúra	5 fokozatú érdemjegy	5 fokozatú érdemjegy	5 fokozatú érdemjegy	5 fokozatú érdemjegy
	Technika és életvit.	5 fokozatú érdemjegy	5 fokozatú érdemjegy	5 fokozatú érdemjegy	5 fokozatú érdemjegy
	Testnevelés és sport	5 fokozatú érdemjegy	5 fokozatú érdemjegy	5 fokozatú érdemjegy	5 fokozatú érdemjegy
	Osztályfőnöki	nincs	nincs	nincs	nincs
Modulok	Tánc és dráma	Részt vett/ nem vett részt	Részt vett/ nem vett részt	-----	-----
	Hon- és népismeret	Részt vett/ nem vett részt	Részt vett/ nem vett részt	-----	-----
	Informatika	-----	Szakrendszerével együtt	-----	-----
	Etika	-----	-----	Részt vett/ nem vett részt	-----
	Mozgókép- és médiaismeret	-----	-----	-----	Részt vett/ nem vett részt
	Egészségtan	-----	Részt vett/ nem vett részt	-----	Biológiával együtt

III.10. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei, a tanuló teljesítménye értékelésének, minősítésének követelményei, formája

Alapul szolgáló jogszabályok, rendelkezések:

- a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény, és módosítása, az 1999. évi LXVIII. törvény illetve a 2003-as, **2010-es** módosítás
- a művelődési és közoktatási miniszter 11/1994. (VI.8.) MKM rendelete a nevelési- oktatási intézmények működéséről, valamint módosításai a 16/1998. (IV.8.) és az oktatási miniszter 8/2000. (V.24.) OM rendelete
- Kt. 70. § (1)-(2)a - (3-4) - (7-10); 71. § (1-5); 72. § (1-2) R. 21. § (1) - (3) - (7-8); 23. § (1) - (3-4); 24. § (1) - (3) - (5); 25. § (1); 27. § (1-2); 27/A §
- Az 1. évfolyamon és a 2. évfolyamon félévkor a szöveges értékelés szempontja az órai munkában való részvételen alapuló megfigyelés.
- Az érdemjegyekkel való értékelés a III. 6-7. pont szerint történik.
- A tanuló az 1. évfolyamon csak abban az esetben utasítható évfolyamismétlésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni. (Kt. 71.§.(1).
- Az első évfolyamra felvett tanulót, ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi – jogszabályban meghatározott munkamegosztás szerint, a szakértői és rehabilitációs bizottság vagy a nevelési tanácsadó szakértői véleménye alapján – az igazgató mentesíti az értékelés és minősítés alól, vagy részére az egyéni adottságához, fejlettségéhez igazodó továbbhaladást (továbbiakban: egyéni továbbhaladás) engedélyez. (Kt. 70.§. (7))
- Ha a tanulót mentesítették az értékelés és minősítés alól, az első évfolyamot a többi tanulóval azonos osztályban előkészítő évfolyamként végzi és fejezi be. Az előkészítő évfolyam során a tanuló játékos felkészítés keretében készül az iskolai követelmények teljesítésére. Az előkészítő évfolyam megszervezhető a délelőtti napközis foglalkozások keretében is. Előkészítő évfolyamra a tanuló csak egy tanéven keresztül járhat, és csak abban az esetben, ha tanulmányait legkésőbb a hetedik életévében megkezdte. (Kt. 70.§. (8))
- Egyéni továbbhaladás esetén – a (7) bekezdésben meghatározott szakértői vélemény alapján – az engedélyben meg kell határozni, melyik tárgyból, melyik évfolyam utolsó tanítási napjáig kell a tanulónak utolérnie a többiekét. Az egyéni továbbhaladás – valamennyi vagy egyes tantárgyakból – különböző évfolyamokig, de legkésőbb a negyedik évfolyam végéig tarthat. (Kt. 70.§. (9)).
- Az előkészítő év – a (7) bekezdésben meghatározott szakértői vélemény alapján – az első félévet követő hónap utolsó tanítási napjáig átváltoztatható egyéni továbbhaladásra. (Kt. 70.§. (10)).

- A tanuló – az első évfolyam kivételével – az iskola magasabb évfolyamába csak akkor léphet, ha a helyi tantervben előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette.
- A tanuló az iskola igazgatójának engedélyével az iskola két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelményeket egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesítheti. (Kt. 71.§ (3)).
- A tanuló részére engedélyezhető az iskola évfolyamának megismétlése abban az esetben is, ha egyébként felsőbb évfolyamra léphetne. Az engedély megadásáról a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő kérésére az iskola igazgatója dönt. A szülő kérésére az első-negyedik évfolyamon engedélyezni kell az évfolyam megismétlését. (Kt. 71.§. (7)).
- A tanulók egyéni szóbeli, írásbeli feleletre érdemjegyet kapnak.
- Érdemjeggyel lehet értékelni az órai aktivitást is.
- A tantárgyakból a témaköröket összefoglalás, illetve előkészítés után témazáró dolgozattal, felméréssel kell lezárni.
Az értékelést, a felmérés tapasztalatait a tanulókkal meg kell beszélni.
Témazáró dolgozatot helyettesítő pedagógus csak kivételes esetben írathat az iskolavezetéssel való előzetes egyeztetés szerint.
Egyéb tudnivalók a dolgozat/felmérés íratásról az iskola Házi rendjében megtalálható.
- A továbbhaladás feltétele a tantárgyankénti követelményszint elégséges teljesítése.
- A tanuló évfolyamismétléssel folytathatja tanulmányait,
 - ha mulasztásai miatt a tanítási év végén nem osztályozható, és a nevelőtestület nem engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen;
 - **ha a javítóvizsga vagy osztályozóvizsga sikertelen.**

A 250 óránál többet mulasztott tanulók és a magántanulók esetén az osztályozó vizsga tantárgyai a következők:

- 1-4. évfolyam: magyar nyelv és irodalom, matematika, környezetismeret.
- 5-6. évfolyam: magyar irodalom, magyar nyelvtan, történelem, matematika, természetismeret.
- 7-8. évfolyam: magyar irodalom, magyar nyelvtan, történelem, matematika, fizika, biológia, kémia, földrajz.

Vizsgatantárgyak

<i>Évfolyam</i> <i>Vizsga módja</i>	<i>Írásbeli vizsga</i>	<i>Szóbeli vizsga</i>
1-4. évfolyam	matematika, magyar nyelv és irodalom	magyar irodalom, környezetismeret
5-6. évfolyam	matematika, magyar nyelv és irodalom	magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika, természetismeret
7-8. évfolyam	matematika, magyar nyelv és irodalom	magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika, fizika, biológia, kémia, földrajz

Vizsgarend (A 41/2007.(XII.22.) OKM rendelet alapján)

- Ha a tanuló tanév végén a tantárgyak számától függetlenül elégtelen osztályzatot kapott, javítóvizsgát tehet.
- A vizsgabizottságnak elnökét és tagjait az igazgató, a független vizsgabizottság elnökét pedig a vizsgáztatásra kijelölt intézmény vezetője bízza meg.
- A vizsgabizottság elnökének feladatai:
 - vezeti a szóbeli vizsgákat és vizsgabizottság értekezleteit,
 - átvizsgálja a vizsgával kapcsolatos iratokat,
 - véleményeltérés esetén szavazást rendel el,
- A kérdező tanár csak a vizsga tárgya szerinti megfelelő végzettségű pedagógus lehet.
- Az igazgató feladata: írásban kiadja az előírt megbízásokat, szükség esetén gondoskodik a helyettesítésről.
- A vizsga reggel 8 óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb 18 óráig tarthat.

Az írásbeli vizsga menete:

- A vizsgázónak a feladat elkészítéséhez útbaigazítás, segítség nem adható.
- A vizsgát szervező iskola bélyegzőjével ellátott lapon lehet csak dolgozni, az írásbeli munkát – a rajzot kivéve – tintával kell elkészíteni.
- Az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló idő vizsgatárgyanként maximális 45 perc, magyar nyelv és irodalom esetén 60 perc.
- Lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja a tanuló.

- Engedélyezni kell, hogy az írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen.
- Egy vizsganapon egy vizsgázó legfeljebb 2 írásbeli vizsgát tehet.
- Ha a vizsgáztató tanár az írásbeli vizsgán szabálytalanságot észlel, elveszi a vizsgázó feladatlapját, ráírja, hogy milyen szabálytalanságot észlelt és visszaadja a vizsgázónak, aki folytathatja az írásbeli vizsgát.
- A vizsgáztató tanár a szabálytalanság tényét és a megtett intézkedést írásban jelenti az igazgatónak, aki haladéktanul kivizsgálja a szabálytalanságot.
- Ha a vizsgázó az írásbeli vizsgáról fel nem róható okból elkésik, távol marad, biztosítani kell a pótvizsga lehetőségét.
- Ha a vizsgázó az írásbeli vizsgáról felróható okból elkésik, távol marad vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik, javító vizsgát tehet az igazgató által meghatározott időben.
- Az írásbeli vizsga feladatlapjait a vizsgáztató tanár haladéktanul kijavítja, jól megkülönböztethető tintával megjelöli, röviden értékeli a megoldásokat.
- A szabálytalansággal összefüggésben hozott döntést és annak indokait határozatba kell foglalni.

A szóbeli vizsga menete

- Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három tárgyból szervezhető szóbeli vizsga.
- A vizsgázónak legalább 10 perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén, mint amilyen időpontban a vizsgát beosztották.
- A vizsgateremben egy időben legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat.
- A szóbeli vizsgán a vizsgázó húz tételt vagy kifejtendő feladatokat és kiválasztja a tétel kifejtéséhez szükséges segédeszközt. Az egyes tantárgyak szóbeli vizsgáihoz szükséges segédeszközökről a vizsgáztató tanár gondoskodik.
- A vizsgázó útbaigazítás és támogatás nélkül önállóan felel, de ha elakad, a vizsgabizottság tagjaitól vagy a vizsgáztató tanártól kaphat segítséget.
- Egy-egy vizsgatárgyból a feleltetés időtartama 10 percnél nem lehet több.
- Ha a vizsgázó a húzott tétel anyagából teljes tájékozatlanságot árul el, az elnök egy alkalommal póttételt húzat vagy pótfeladatot biztosít részére.
- A következő vizsgatárgyból történő tételhúzás előtt legalább 30 perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely idő alatt a vizsgahelyiséget elhagyhatja.
- A vizsgázó kérésére engedélyezni kell, hogy a szóbeli vizsga helyett írásbeli vizsgát tegyen.
- Ha a vizsgázó a szóbeli vizsga helyett írásbeli vizsgát tesz, a dolgozat elkészítésére 30 percet kell biztosítani.
- **A tantárgyak szóbeli tételeit a tantestület minden tanév december 31-ig elkészíti, és azt az iskola pánccélszekrényében őrzi.**

Első évfolyamba lépés feltétele

- Megfelelő életkor
- Óvodai szakvélemény

Az első osztályba való felvételtől az intézmény igazgatója dönt.

A tanulók teljesítményének értékelése

Célja: diagnosztikus visszajelzés biztosítása a tanár és a tanuló számára.

Feladata:

- A tanulócsoport eredményének viszonyítása az országos standardizált értékhez.
- Következtetés a tanítás és a tanulás hatékonyságára.
- A követelmény teljesítésének szintje alapján a korrekció és a további gyakorlás témáinak kijelölése.
- A tanulók egyéni eredményeinek viszonyítása korábbi teljesítményükhöz.

A tanulók tantervi követelményekhez viszonyított tényleges teljesítményének minősítése.

Módjai:

- Szóbeli felelet: az előző tanítási órákon feldolgozott ismeretek rendszeres ellenőrzése, önálló feleletek és kérdésekre adott válaszok alapján.
- Írásbeli: a számítási feladatok megoldásában, ábrázolásában és tanult anyagban elért gyakorlottság, jártasság ellenőrzése.
- Gyakorlati: kísérletek, mérések elvégzésében elért gyakorlottság mérése azokban a témakörökben, amelyekben a tanulóknak megfelelő lehetősége volt a gyakorlásra.

Helye: A tanítás – tanulás folyamatában:

- rendszeres szóbeli visszajelzés a tanítási órán
- rendszeres szóbeli feleltetés az előző órák anyagából
- írásbeli ellenőrzés olyan tananyagrészek feldolgozása után, amelyekkel kapcsolatosan alapvető követelmény a számítási feladatok megoldása
- témazáró feladatlapok megoldása témakörönként a tananyag feldolgozása és rendszerezése után.

Súlypontjai:

- A továbbhaladáshoz szükséges legfontosabb jelenségek, fogalmak, összefüggések, törvények ismerete, értelmezése.
- Az ismeretek alkalmazásában elért jártasság, gyakorlottság ellenőrzése.
- Az oktatás eredményeként kialakult képességek ellenőrzése.
- A továbbhaladás feltétele a minimum követelmények teljesítése.

A tanulói teljesítmények értékelésének alapja a különféle méréseken elért eredmény. Az írásbeli számonkérés mellett kiemelt szerepe van a tanulók szóbeli feleleteinek, az órákon végzett munkának, az egyes tanulmányi versenyeken való részvételnek. A teljesítmények rendszeres szóbeli értékelése minden pedagógus, nevelő-oktató munkájába folyamatosan beépül. Az osztályozás és írásbeli értékelés rendszere évfolyamtól, tantárgytól függően változhat.

III.11. A tanulók jutalmazásának elvei, az elmarasztalás fokozatai

A tanulók jutalmazásának elvei:

A tanulmányi, magatartási és szorgalmi követelményeket kiemelkedően teljesítő, az iskola hírnevét, tanulmányi, sport, kulturális, diákmozgalmi tevékenységgel erősítő tanulókat jutalomban részesítjük.

Jutalmazás lehet:

- szaktanári dicséret (szóbeli, írásbeli)
- osztályfőnöki dicséret
- igazgatói dicséret
- tantestületi dicséret
- Rákóczi Emlékérem
- kimagasló eredmény esetén igazgatói dicséret és jutalomkönyv a tanév végén a tanulók, nevelők és szülők közössége előtt
- végig kitűnő (1-8. osztályig): díszoklevél, jutalomkönyv, esetleg pénzjutalom (takaréklevél)
- jó tanuló – jó sportoló cím meghirdetése.

Az elmarasztalás fokozatai:

- szaktanári figyelmeztetés, megrovás
- osztályfőnöki figyelmeztetés, megrovás
- igazgatói figyelmeztetés, megrovás
- tantestületi figyelmeztetés, megrovás
- a tanuló másik osztályba, tanulócsoportba vagy iskolába való áthelyezése a KT 76. §-ának 2/d pontja szerint.

Ha a tanuló a kötelességeit vétkeesen és súlyosan megszegi, az elmarasztalási és fegyelmi felelősség a Köznevelési Törvény 76. §-a alapján történik.

III.12. A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésének és oktatásának elvei

Az integráció a fogyatékos, akadályozott, azaz speciális nevelési szükségletű gyermekeknek a nem fogyatékosok közé való beilleszkedésére vonatkozik. A nevelés-oktatásban megvalósuló integráció tehát a speciális nevelési szükségletű gyermekek beilleszkedését jelenti a többségi nevelési-oktatási intézményt látogató gyermekek közé. Szoros összefüggésben áll az esélyegyenlőség biztosításával abban az értelemben, hogy mindenki számára nyitottá teszi a nevelési-oktatási intézményeket, tekintet nélkül egyesek akadályozottságára s az

esetleg tapasztalható nagyon eltérő képességeire a kiemelkedően tehetségestől a gyenge adottságáig.

A hangsúly nem a pusztán együttléten, hanem az együttes tevékenykedésen, a közös játékon, közös tanuláson, a kölcsönös kommunikáción van. A legmagasabb és tulajdonképpen az együttnevelés igazi célja a teljes integráció, melynek keretében a fogyatékos gyermek a teljes időt a többségi iskolában tölti.

Az integrált oktatás-nevelés feltételei:

- a gyógyászati segédeszközök nélkülözhetetlenek a mozgáskorlátozott és az érzékszervi fogyatékos gyermekek esetében (hallókészülék, kerekesszék, szabványostól eltérő iskolapad... stb.) speciális taneszközök és az osztálylétszám is ide tartozik.
- az épület akadálymentességét biztosítani kell a mozgásban akadályozott gyermek részére. Az iskola átalakítása, felújítása során figyelembe kell venni az akadálymentes használhatóságot. (rámpa, mosdóhelyiségek kiképzése... stb.).

Személyi feltételek biztosítása:

A befogadó pedagógus szakmai és érzelmi felkészítése (jártassága a differenciált pedagógiában, rendelkeznie kell az adott fogyatékosági típussal kapcsolatos integrációs teendőkkel vonatkozó főbb ismeretekkel.).

Speciális pedagógus (gyógy pedagógus biztosítása (szoros kapcsolatot tart a pedagógussal, tájékoztatást ad a gyermekről, nyomon követi a gyermek fejlődését, tájékoztat a maga segítő szerepéről... stb.).

Körültekintő előkészületi folyamatok, melyek érintik:

- A sérült gyermeket,
- a befogadó pedagógust,
- a befogadó közösséget,
- a befogadó közösség szüleit,
- a sérült gyermek szüleit.

A feladatok megvalósításához hosszabb időszávok, keretek megjelölése ott, ahol erre szükség van:

- szükség esetén sajátos, a fogyatékoságnak megfelelő tartalmak, követelmények kialakítása és teljesítése
- az iskola segítő megkülönböztetéssel, differenciáltan, egyénileg is segítse, ezeket a tanulókat, elsősorban önmagukhoz viszonyított fejlődésüket értékelve;
- a speciális nevelési szükségletű gyermekek szociális képességeinek fejlesztése, társaikkal való együttes tanulásra való ösztönzés (pármunka, csoportmunka);

- a tanterv hozzáférhetősége, a tananyag, a tanulóktól elvárt reakciók és az értékelés felőli megközelítés útján. Elemei: változtatás (pl. számítógépbe írt felelet a szóbeli helyett), kiváltós (pl. Braille az írott anyag helyett), elhagyás (gyengébb képességű gyermekeknél meghatározott anyagrészek elhagyása), kompenzálás (pl. önellenőrzési feladatok, munkára felkészítés lexikális anyagrészek helyett);
- a gyermek önkiszolgálásra, önálló tanulásra ösztönzése, szoktatása - a különböző vizsgákon (pl. osztályozó, javító) alkalmazkodni kell a sajátos nevelési igényű tanulók speciális szükségleteihez, mint pl.: hosszabb felkészülési idő biztosítása, írásbeli beszámoló helyett szóbeli és fordítva, az iskolai tanulmányok során használt segédeszközök használatának engedélyezése;
- teljesítményszintek széles sávjának elfogadása;
- a tanulásban akadályozott tanulóknak számonkérésnél és feladatvégzésnél több idő biztosítása, a szóbeli számonkérés előnyben részesítése, méltányos elbírálása.

III.13. A különböző tantervek alkalmazása

III.13.1. A 2003-ban felülvizsgált és módosított NAT alapján kerettantervek felhasználásával elkészített 2007. szeptemberétől érvényes helyi tanterv

2007/2008. tanévtől

Az 1-4. évfolyamon tanított tantárgyak heti óraterve

Tantárgyak	1. évfolyam			2. évfolyam			3. évfolyam			4. évfolyam		
	K	Szt	Nk	K	Szt	Nk	K	Szt	Nk	K	Szt	Nk
Magyar	8	-	-	8	-	-	8	-	-	7	-	-
Idegen nyelv	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-
Matematika	5	-	-	5	-	-	5	-	-	4	-	-
Informatika	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Körny. ism.	1	0,5	-	1	0,5	-	1,5	-	-	2	-	-
Ének	1	-	-	1	-	-	1,5	-	-	1	-	0,5
Rajz	1,5	-	0,5	1,5	-	0,5	1	-	0,5	1,5	-	-
Technika	1	-	0,5	1	-	0,5	1	-	0,5	1	-	0,5
Testnevelés	2	-	1	2	-	1	2	-	1	2	-	1
Szt.	-	0,5	-	-	0,5	-	-	-	-	-	-	-
Nem köt.	-	-	2	-	-	2	-	-	2	-	-	2

K = kötelező

Szt = szabadon tervezhető

Nk = nem kötelező

Az 5-8. évfolyamon tanított tantárgyak heti óraterve

Tantárgyak	5. évfolyam				6. évfolyam				7. évfolyam				8. évfolyam			
	K	Szt	M	N K	K	Szt	M	N K	K	Szt	M	N K	K	Szt	M	N K
Magyar ny. és ir.	3,5		0,5		3,5		0,5		4				3,5		0,5	
Idegen nyelv	3				3				3				3			
Matematika	4				3,5	0,5			3,5	0,5			3	0,5		
Történelem	1,5		0,5		1,5		0,5		1,5		0,5		2			
Természetism.	2				2				-				-			
Biológia	-				-				1,5				1,5		0,5	
Földrajz	-				-				1,5	0,5			1,5			
Fizika	-				-				1,5				1,5	0,5		
Kémia	-				-				1,5				1,5			
Ének-zene	1				1				1				1			

Rajz	1				1				1				0,5		0,5	
Informatika	0,5	0,5			-		0,5	0,5	1				1			
Technika	1				1				1				1			
Testnevelés	2,5				2			0,5	2			0,5	2			0,5
Osztályfőnöki	1				0,5		0,5		0,5		0,5		1			
Szabadon t.		0,5				0,5				1				1		
Modul			1				2				1				1,5	
Nem kötelező				0				1				0,5				0,5

K = kötelező

M = modul

Szt = szabadon tervezhető

NK = nem kötelező

Választható tantárgy, óraszám

Tantárgy	5. évfolyam	6. évfolyam	7. évfolyam	8. évfolyam
Matematika emelt szintű	2	2	2	2
Angol emelt szintű	2	2	2	2

A tanulók az emelt szint közül csak egyet választhatnak

5. évfolyam:*Szabadon tervezhető:*

- Informatika tantárgy: 0,5 óra

Modul:

- Tánc és dráma – Magyar nyelv és irodalom 0,5 óra
- Hon- és népismeret – Történelem tantárgy 0,5 óra

6. évfolyam:*Szabadon tervezhető:*

- Matematika tantárgy: 0,5 óra

Modul:

- Tánc és dráma – Magyar nyelv és irodalom 0,5 óra
- Hon- és népismeret – Történelem tantárgy 0,5 óra
- Informatika tantárgy 0,5 óra
- Egészségtan – Osztályfőnöki tantárgy 0,5 óra

Nem kötelező:

- Informatika tantárgy 0,5 óra
- Testnevelés tantárgy 0,5 óra

7. évfolyam:*Szabadon tervezhető:*

- Matematika tantárgy: 0,5 óra
- Földrajz tantárgy: 0,5 óra

Modul:

- Etika – Történelem tantárgy 0,5 óra
- Etika – Osztályfőnöki tantárgy 0,5 óra

Nem kötelező:

- Testnevelés tantárgy 0,5 óra

8. évfolyam:**Szabadon tervezhető:**

- Matematika tantárgy: 0,5 óra
- Fizika tantárgy: 0,5 óra

Modul:

- Mozgókép- és médiaismeret – Magyar nyelv és irodalom tantárgy 0,5 óra
- Mozgókép- és médiaismeret – Rajz tantárgy 0,5 óra
- Biológia tantárgy: 0,5 óra

Nem kötelező:

- Testnevelés tantárgy 0,5 óra

A tantervek alkalmazása iskolánkban

Tanév	1.évf.	2.évf.	3.évf.	4.évf.	5.évf.	6.évf.	7.évf.	8.évf.
2007/2008	NAT	NAT	NAT	NAT	CS	CS	CS	CS
2008/2009	NAT*	NAT*	NAT*	NAT*	NAT*	CS	CS	CS
2009/2010	NAT*	NAT*	NAT*	NAT*	NAT*	NAT*	CS	CS
2010/2011	NAT*	NAT*	NAT*	NAT*	NAT*	NAT*	NAT*	CS
2011/2012	NAT*	NAT*	NAT*	NAT*	NAT*	NAT*	NAT*	NAT*
2012/2013	NAT*	NAT*	NAT*	NAT*	NAT*	NAT*	NAT*	NAT*
2013/2014	NAT*	NAT*	NAT*	NAT*	NAT*	NAT*	NAT*	NAT*
2014/2015	NAT*	NAT*	NAT*	NAT*	NAT*	NAT*	NAT*	NAT*
2015/2016	NAT*	NAT*	NAT*	NAT*	NAT*	NAT*	NAT*	NAT*

K: a kerettantervnek megfelelően 2001-ben felülvizsgált helyi tanterv

CS. a 2003. évi költségvetési törvény 103.§. (4) bekezdésében előírt óraszám- és tananyagcsökkentés alapján felülvizsgált helyi tanterv

NAT= a 2003. évi törvénymódosítás és a NAT 2003 alapján felülvizsgált helyi tanterv

NAT *2007: a 202/2007. K.r. alapján módosított Nemzeti Alaptanterv

III.13.2. A nem szakrendszerű oktatás (5-6. évfolyam)**III.13.2.1. A 2008/2010-es tanévek tapasztalatai a nem szakrendszerű oktatásról**

A nem szakrendszerű oktatás 5-6. osztályos bevezetése, gyakorlatban való megszervezése után elemeztük az eredményeket (kompetenciamérés eredményei, tanulók tanulmányi munkája, tanulmányi eredményei), amelyek alapján a következőket állapítottuk meg:

- A nem szakrendszerű oktatás csoportbontás nélkül, csak az osztályon belüli differenciálással nehezen oldható meg, nem hozta a várt eredményt.
- A gyengébb tanulók esetében szükség volt – a tanítási órákon kívül – további korrepetálásra, felzárkóztatásra.
- A nem szakrendszerű oktatással járó lassúbb haladási ütem a jobb tanulókat nem motiválta.
- Az 5-6. osztályos tanulók a kompetenciafejlesztése a szakrendszerű órákon is ugyanilyen hatékonysággal megoldható differenciált óraszervezéssel, amelyet kiegészít a tanórán kívüli fejlesztés és korrepetálás.
- A kompetenciamérés eredményeink nem indokolják a nem szakrendszerű oktatás fenntartását.

Összegezve a tapasztalatokat úgy döntöttünk, hogy élve az Oktatási Törvényi módosítás által adott lehetőséggel (2010. évi LXXI. törvény), a nem szakrendszerű oktatást az 5-6. osztályban a 2011/2012-es tanévtől, felmenő rendszerben megszüntetjük.

III.13.2.2. A nem szakrendszerű oktatás felmenő rendszerben történő megszüntetése

A megszüntetés folyamata:

- A 2010-2011-es tanévben az 5-6. osztályban az előző két tanévhez hasonlóan nem szakrendszerű oktatás folyik heti 7 órában (25 %).
- Átmeneti évként – a 2011/2012-es tanévben – csak a 6. évfolyamon folytatjuk a nem szakrendszerű oktatást.
- A 2012/2013-as tanévtől a nem szakrendszerű oktatás a felső tagozaton megszűnik.
- A változásokat a helyi tanterv nem szakrendszerű képzésbe bevont tantárgyainál átvezetjük.

A nem szakrendszerű oktatás megszüntetésénél ügyelnünk kell arra, hogy nem maradhat el:

- A kulcskompetenciák folyamatos fejlesztése

- A jobb képességű tanulók és a lemaradók folyamatos differenciált foglalkoztatása

Ennek módjai:

- A kulcskompetenciák folyamatos fejlesztése minden tanítási órán
- Differenciált óraszervezés
- Korrepetálás
- Fejlesztő pedagógusok foglalkozásain egyéni fejlesztés
- Tanulmányi versenyek

III.13.2.3. A nem szakrendszerű oktatás az 5. és a 6. évfolyamon (a 2007-ben történő helyi tanterv módosítás alapján)

1. A nem szakrendszerű oktatás %-os vállalása

Az alsós munkaközösség 18 pedagógusa úgy nyilvánított véleményt, hogy a nem szakszerű oktatás 25 %-os bevezetését javasolja, 3 fő az 50%-os arányt szavazta. A 4 felsős munkaközösség összesen 21 nevelője a 25%-os bevezetést látja reálisnak.

Az iskola a 25%-os bevezetést választotta. Ez heti 7 órát jelent az 5. és a 6. évfolyam heti órakeretéből.

2. A nem szakrendszerű képzésbe bevont tantárgyak köre

2.1. A kiválasztás módszere

A tantárgyak kiválasztásánál figyelembe vettük azt, hogy mely tantárgyakban tudjuk az alapkészségeket, az oktatás nevelésben kiemelt figyelmet érdemlő területeket és a kulcskompetenciákat a legelőnyösebben fejleszteni.

Alapkészségek (OM módszertani ajánlása szerint)

- olvasáskészség szerint
- íráskészség
- elemi számolási készség
- elemi rendszerező képesség

Az oktatás szervezésében kiemelt figyelmet érdemlő területek (OM módszertani ajánlása alapján)

- az önálló tanulás, jegyzetelési technikák tanítása

- az információszerzés- és feldolgozás (forrásból tájékozódás, szelektálás, rendszerezés, felhasználás, új kontextusban alkalmazása) képességeinek fejlesztése
- a kommunikációs képességek (pl. műfajok ismertetése, értése, nyelvhelyessége, helyesírása, alkotása hétköznapi helyzetekben) erősítése
- a szociális kompetenciák fejlesztése
- a térbeli, időbeli mennyiségi viszonyokban való pontosabb tájékozódás

Kulcskompetenciák (NAT 243/2003. (XII.17.) kormányrendelet módosítása alapján)

- anyanyelvi kommunikáció
- idegen nyelvi kommunikáció
- matematikai kompetencia
- természettudományos kompetencia
- digitális kompetencia
- a hatékony önálló tanulás
- szociális és állampolgári kompetencia
- kezdeményezőkészség és vállalkozói kompetencia
- esztétikai- művészeti tudatosság és kifejezőképesség

2.2 Tantárgyi rendszer

Évfolyam	Tantárgy			Heti óraszám összesen
	neve	heti óraszám	értékelés	
5.	Matematika	2	érdemjegy	7
	Magyar nyelv és irodalom	2	érdemjegy	
	Osztályfőnöki	1	nincs	
	Testnevelés	1	érdemjegy	
	Idegen nyelv	1	érdemjegy	
6.	Matematika	2	érdemjegy	7
	Magyar nyelv és irodalom	2	érdemjegy	
	Testnevelés	1	érdemjegy	
	Idegen nyelv	1	érdemjegy	
	Rajz	1	érdemjegy	

2.3 Tantárgyak – fejlesztendő képességek, készségek, kompetenciák

MATEMATIKA:

- a szövegértő, élményszerű olvasás, szövegértés fejlesztése
- a kézírással működő írásbeli kifejezés gyakorlása
- a számírás készségének erősítése

- mértékegység-váltás, négy alpművelet készségeinek értelmezése, fejlesztése
- a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képességét erősíteni
- matematikai modellek alkalmazása (modellek, grafikonok, táblázatok ...), megfelelő segédeszközök alkalmazása
- a tízes számrendszerben biztonságos eligazodás erősítése
- a sík- és térbeli tájékozódási képesség formálása
- a dolgok logikus okának és érvényességének keresése

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM:

- az alsó tagozatos magyar nyelvi és kommunikációs ismeretek ismételése
- az anyanyelv szerepének tudatosítása
- a kommunikáció fogalmának, szerepének feltárása
- a kapcsolatteremtés és kapcsolattartás formáinak gyakoroltatása a mindennapi kommunikációs helyzetben
- a helyes hangképzésre gyakoroltatása, helyes beszédre, szép magyar beszédre nevelés
- a helyesírás készségek tudatos fejlesztése a helyesírási alapelvek megismertetésével
- a helyesírási segédkönyvek alkalmazása
- a fogalmazási készség fejlesztése, erősítése önálló szövegalkotás a műfajok sajátos ágainak feltárásával
- a szókincs fejlesztése /az aktív és passzív szókincs fejlesztése/, szófajtani ismeretek bővítése
- az irodalom /az olvasás/ megszerettetése, az olvasói kedv felébresztése és megerősítése
- az alapkészségek, a hangos, az értő, az értető- és a néma olvasás fejlesztése, mélyítése, a szövegértési és szövegalkotási készségek fejlesztése szóban és írásban
- a megérteni, beszélni, írni, gondolkodni tanítás
- a kulturált nyelvi magatartás kialakítása
- a tanulási képesség fejlesztése

IDEGEN NYELV:

- a tanuló idegen nyelvi kommunikációs készségének kialakítása
- beszéd-, írás-, olvasás-, értés- fejlesztése, erősítése
- a társalgási fordulatok alkalmazása
- más nép kultúrájának megismerése, tisztelete

OSZTÁLYFŐNÖKI:

- az élményszerű olvasás gyakorlása
- a jegyzetelési technikák tanítása

- a különböző forrásokból tájékozódás, rendszerezés, felhasználás
- a kommunikációs képességek fejlesztése
- a hétköznapi- és ünnepi szókincs fejlesztése
- a kritikus- és építő jellegű párbeszéd fejlesztése
- más kultúrák megismerése, megértése, az érdeklődés, a kíváncsiság fokozása
- a társadalmi hagyományok megismerése
- a szóbeli üzenetek megértése, beszélgetések kezdeményezése, folytatása, lezárása, szövegértelmezés
- a kulturális sokféleség tiszteletben tartásának fejlesztése
- az alapvető matematikai elvek gyakorlatban történő alkalmazása
- a dolgok logikus okának keresése
- az emberi tevékenység okozta változások megértése az ezzel kapcsolatos emberi felelősség fejlesztése
- a műszaki műveltség fejlesztése
- az etikai kérdések iránti érdeklődés fejlesztése
- az információ felismerése, visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítása, bemutatása és cseréje az információs társadalom jellemzőinek megismerése
- a tanulás megszervezése egyénileg és csoportosan
- idővel, információval való hatékony gondolkodás
- a motiváció, a magabiztosság fejlesztése
- a tanuló értse és ismerje a saját tanulási stratégiáit
- a közösségi beilleszkedés fejlesztése
- a tanuló rendelkezzen a saját fizikai és mentális egészségére vonatkozó ismeretekkel, megértse az egészséges életvitel meghatározó szerepét
- a nemek közötti egyenlőség, a megkülönböztetés – mentesség ismerete
- az aktuális eredmények megismerése
- a kezdeményezőkészség fejlesztése
- élmények, érzések kreatív kifejezésének fejlesztése

TESTNEVELÉS:

- a térbeli, időbeli, mennyiségi viszonyokban való pontosabb tájékozódás segítése
- az utasítások, útmutatások megértésének, alkalmazásának fejlesztése
- a társas kapcsolatok fejlesztése
- a csapatmunkán belül az együttműködés képességének fejlesztése, saját munkájának reális értékelése, szükség esetén tanács, támogatás kérése
- a magabiztosság fokozása motiváció segítségével
- az idővel, az információval való hatékony gazdálkodás fejlesztése
- a kritikus és építő jellegű párbeszéd fejlesztése

RAJZ:

- a kiírt íráskészség fejlesztése

- az információ szerzése és feldolgozása
- a művészeti önkifejezés, műalkotások elemzésének fejlesztése
- a saját látásmód összevetése másokéval
- nyitottság, más művészeti kultúrák megismerése, megértése
- a kulturális életben való részvétel
- az önismeret gazdagítása
- a sík- és térbeli tájékozódási képességek formálása
- az alakzatok megismerése, a geometriás szemlélet fejlesztése
- a rajzeszközök és rajztechnikák megismerése, használata

3. Foglalkoztatás

A nem szakrendszerű oktatásba bevont nevelők foglalkoztatása

Megkérdeztük a pedagógusok véleményét arról is, hogy a tanítók vagy a tanárok bevonását látják-e kedvezőbbnek az 5-6. évfolyam nem szakrendszerű oktatásában. Az alsós nevelők mind a tanítók, mind a tanárok foglalkoztatását javasolták, a tanárok az előírásoknak megfelelően, továbbképzéssel felkészült tanárok bevonását látják eredményesebbnek a nem szakrendszerű oktatásban. Az iskola elsősorban a tanári végzettségű pedagógusok foglalkoztatását tervezi, de nem zárkózik el a tanítói végzettségűek 5-6. évfolyamon történő nem szakrendszerű tevékenységétől sem. Az iskola igazgatójának a feladata, hogy olyan pedagógusokat irányítson a nem szakrendszerű oktatásba, akik képesek az érintett tanulók alapvető készségeinek, képességeinek fejlesztésére.

Helyzetkép a pedagógusok 5-6. évfolyamon a nem szakrendszerű oktatásban történő foglalkoztatásáról

Számbavettük a pedagógusaink tanítói végzettségét (szakkollégiumát), tanári végzettségét (a 2012/2013. évig érvényes átmeneti rendelkezés figyelembevételével együtt) és az akkreditált továbbképzéseket. Ennek alapján összesítettük, kik foglalkoztathatók a nem szakrendszerű képzésben az 5-6. évfolyamon, kik azok a tanárok, akiknek a 120 órás továbbképzést beindítjuk (2007. szeptember 1-jei befejezéssel).

Jelen állapotban foglalkoztatható: 41 fő

Továbbképzésre beiskolázandó: 4 fő

HELYZETKÉP (a felmérőlap összesítése)**A pedagógusok foglalkoztatása a nem szakrendszerű oktatásban (II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola)**

Pedagógus neve	TANÍTÓI VÉGZETTSÉG			TANÁRI VÉGZETTSÉG			Akkreditált képzések felsorolása kreditponttal együtt	FOGLAL- KOZTAT- HATÓ		2008. szept.-ig beiskolá- zandó tovább- képzésre	
	<i>igen</i>	<i>nem</i>	<i>Szak- kollé- gium neve</i>	<i>igen</i>	<i>nem</i>	<i>Átmeneti rendelkezés szerint: 2004. szept. 1-ig legalább 5 év gyakorlat meg- szerzése az 1-4. évf.</i>		<i>igen</i>	<i>nem</i>	<i>igen</i>	<i>nem</i>
---	34	11	---	25	20	11	---	41	4	4	41

III.13.3. Tanórán kívüli foglalkozásaink (Kt. 53.§. (2)).

- Iskolaotthonos foglalkozások
- Napközis foglalkozások
- Sportkörök: labdarúgás, kosárlabda, atlétika, – a Rákóczi Diáksport Egyesülettel kötött megállapodás szerint.
- Szakkörök: munkaterv szerint
- Énekkar
- Tehetséggondozó műhely
- Tanulmányi, szakmai, kulturális verseny, házi bajnokságok, sportrendezvények
- A tanítási órák keretében nem megvalósítható osztály vagy csoportfoglalkozás,
- Szülői finanszírozással, lehetőség szerint pályázati forrással kiegészítve: tanulmányi kirándulás, erdei iskola, nyári tábor, sí tábor
- DÖK rendezvények
- DSE rendezvények, sportversenyek

ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉSEK

1. Jelen pedagógiai program érvényességi ideje 2011. január 1-től a következő módosításig.

2. A pedagógiai program módosításának módja és lehetséges indokai:

- A gyakorlati tapasztalatok indokolttá teszik, mellyel minden fél egyetért.
- A törvényi szabályozás megváltozik.
- A fenntartó, az iskola kezdeményezésére olyan új változások történnek, melyek indokolják a módosítást.
- Szervezeti átalakulások történnek az intézményben.

A fentiektől függetlenül minden tanévben, az éves munkaprogram elfogadásakor felülvizsgáljuk a pedagógiai program tartalmát.

3. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala:

1. Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető.
2. A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:
 - az iskola fenntartójánál;
 - az iskola irattárában;
 - az iskola könyvtárában,
 - az iskola nevelői szobájában;
 - az iskola igazgatójánál és helyetteseinél.

A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSA ÉS JÓVÁHAGYÁSA

A pedagógiai programot az iskolai diákönkormányzat 2010. december hó 7. napján tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

Kelt: Sárospatak, 2010. december 07.

.....
diákönkormányzat vezetője

A pedagógiai programot a szülői közösség iskolai vezetősége 2010. december hó 8. napján tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

Kelt: Sárospatak, 2010. december 08.

.....
szülői közösség vezetője

A pedagógiai programot a nevelőtestület 2010. december hó 6. napján tartott ülésén elfogadta.

Kelt: Sárospatak, 2010. december 06.

.....
igazgató

SZAKÉRTŐI VÉLEMÉNY

**a sárospataki
II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola
(3950 Sárospatak, Petőfi u. 1.)**

PEDAGÓGIAI PROGRAMJÁRÓL

Megrendelő:
Sárospatak Város
Önkormányzata
3950 Sárospatak
Kossuth út 44.

Megbízott:
Vadkertiné Kőrössy Anna
tanügy-igazgatási szakértő
3950 Sárospatak
Bem utca 10.
Szakértői ig. sz: SZ 023479

I. ELŐZMÉNYEK:

A sárospataki II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola **6466/85/2008. (IV. 02.)** KT. számú határozattal jóváhagyott Pedagógiai Programjának felülvizsgálatát a közoktatásról szóló **1993. évi LXXIX. Tv.** módosításáról megjelent **2010. évi LXXI. tv-ben** megfogalmazottak teszik indokolttá.

Az iskola igazgatója 2010. október 25-én – hivatkozva a számos ponton módosult közoktatási törvényre – levéllel fordult Sárospatak Város Képviselő Testületéhez, amelyben hozzájárulást kért ahhoz, hogy az iskola a 2010/11-es tanév második félévétől a 2. évfolyam végén, és a 3. 4. évfolyamokon a szöveges értékelésről visszaállhasson a tanulói értékelés és minősítés hagyományos formájához, az érdemjeggyel történő osztályozáshoz.

Az iskola a kérelemre az engedélyt a **14.000 - 2/299/2010.(X.29.)** KT számú határozatban megkapta.

A fent nevezett kérelemben szerepelt még az iskola azon szándéka is, hogy a 2010. évi LXXI. törvényben biztosított lehetőséggel élve az alapozó szakaszban (5. és a 6. évfolyamokon) **2011/12-es tanévtől felmenő rendszerben megszüntethesse a nem szakrendszerű oktatást, és helyette ezen évfolyamokon is teljes órakeretben a szakrendszerű oktatást állíthassa vissza.**

Ez utóbbi engedély képviselő testületi határozatának meghozatalához a **2010. évi LXXI. tv. értelmében közoktatási szakértői vélemény beszerzése szükséges.**

II. JOGSZABÁLYI HÁTTÉR

A II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola pedagógiai programjának tartalmát a következő jogszabályok és dokumentumok határozzák meg:

- az 1993. évi LXXIX. tv. A közoktatásról
- a NAT kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 243/2003. (XII.17.) kormányrendelet
- a kerettantervek kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 28/2000. (IX. 21.) OM rendelet
- a 32/1997. (XI. 5.) MKM rendelet a nemzeti, etnikai kisebbségi iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- a 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet a nevelési – oktatási intézmények működéséről
- a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 243/2003. (XII. 17.) kormányrendelet módosítása alapján a 202/2007. (VII. 31.) kormányrendelet
- az 1993. évi LXXIX. tv. módosításáról szóló 2010. évi LXXI. törvény

III. A pedagógiai program szakértői elemzésének módszerei

- jogszabályi normák követése
-
- összehasonlító elemzés
-
- tartalmi koherencia ellenőrzése

IV. Rendelkezésre álló dokumentumok

- az intézmény Alapító Okirata
-
- az intézmény 2008-ban elfogadott Pedagógiai Programja
- a törvényi változásoknak megfelelően módosított, elfogadásra és jóváhagyásra benyújtott 2010. évi Pedagógiai Program

V. A módosított Pedagógiai Program elemzése

Az intézmény igazgatója által a fenntartói jóváhagyásra benyújtott 2010. évi pedagógiai program tartalmazza a kompetencia alapú nevelés-oktatás kívánta módosításokat, a fenntarthatóságra és esélykompenzációra irányuló tevékenységeket, a tanulási esélyegyenlőséget elősegítő tartalmi elemeket.

5.1. A módosított pedagógiai program az alábbi új elemeket tartalmazza:

- a 2010/11-es tanévre vonatkozó helyzetelemzést, az iskola működésével kapcsolatos aktualizálást
- az 1993. évi LXXIX. tv. a Köznevelésről 2010. évi LXXI. tv. szerinti módosítását
- a 2010/11-es tanév második félévétől a 2. évfolyam végén és a 3. 4. évfolyamokon történő visszaállított hagyományos tanulói értékelést és minősítést (osztályozást)
- a 2011/12-es tanévtől felmenő rendszerben az alapozási szakaszban (5. 6. évfolyamokon) teljes órakeretben a szakrendszerű oktatás visszaállítását
- az iskola Alapító Okiratának változásait: I.1.9.a) alaptevékenységek területeinek bővülését és részletezését, a I.1. 10. a feladatellátást szolgáló vagyoni területén beállt változást
- az iskola arculatához kapcsolódó új információkat
- az intézmény bázisiskola jellegének megerősítését: TÁMOP 3.2.2. „Megújuló pedagógia: hálózati együttműködés Észak-Magyarországon” 2010. referencia intézményi megerősítés
- **a nevelési programban** a tehetség, képesség kibontakozását segítő új lehetőség megpályázását: 2011. Nemzeti Tehetségsegítő Tanács Tehetségpont
- a tehetséggondozás területén alkalmazott megújuló tanulásszervezési módszereket
- a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítására alkalmazott tevékenységformákat

- **a gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatosan** a 2010. évi LXXI. tv. aktualitásait (iskoláztatási támogatás, tankötelezettség betartásának elmulasztása) , (az iskola tanulóinak 54.4 %- a hátrányos helyzetű)
-
- **Sárospataki Rákóczi DSE** sportcsoportjaira vonatkozó aktualizálását
- **a kompetenciamérés** eredményeinek kiértékelését, az eredmények tükrében a célok és a feladatok megfogalmazását
-
- **az iskolai kommunikáció** adatbázisának frissítését (2010.12.1.) **testvériskolai kapcsolat Rozsnyóval**
-
- **az iskola helyi tantervéneél** a kompetencia alapú oktatást támogató fejlesztési alapelveket
- **az iskolai beszámoltatás , és az ismeretek számonkérésének** követelményei és formái területén belépő változások rendszerét
- **az alsó tagozatos értékelés módjait**
- **a magasabb évfolyamba lépés** feltételeinek 2010-es módosításait
- **a nem szakrendszerű oktatás** felmenő rendszerben történő megszüntetésének alkalmazási módját, és ennek megfelelően a helyi tanterv aktualizálását

Az 5. és 6. évfolyamokon a szakrendszerű oktatás felmenő rendszerben történő visszaállítása nem jár többletfinanszírozással

VI. ÖSSZEGZÉS:

A II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola értékes hagyományaira építve, széleskörű tevékenységkínálattal, és a fenntarthatóság pedagógiájának felhasználásával törekszik a kor kihívásainak megfelelni.

A 148 oldalas, legitimációs záradékkal szabályosan ellátott szakmai-pedagógiai koncepció az intézmény pedagógiai hagyományait tiszteletben tartva, a jogszabályi normákhoz igazodva, és a kompetencia alapú nevelés-oktatás tapasztalatait felhasználva fejti ki az iskola tevékenységét a pedagógiai programjában.

A **nevelési program** gazdag tartalommal szabályozza a személyiség és közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat, és a tevékenységi formák bemutatását.

A kompetencia alapú nevelés-oktatás áthatja az intézmény jó színvonalú pedagógiai munkáját.

A **gyermek és ifjúságvédelmi** feladatok kiegészültek az esélyegyenlőségi intézkedésekkel, és az új módszertani gondozás gyakorlatával.

A **helyi tanterv** szakszerű, a KT. 48.§ által szabályozott tartalommal, és az új elemekkel kiegészítve készült el.

A II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola Pedagógiai Programjának módosítása során a program kidolgozói követték a jogi és tartalmi normák változásait, egyben beépítésre kerültek az utóbbi 2 évben történt kiegészítések is. A tanterv módosítása megfelel az indokolt prioritásoknak.

Stílusa közérthető, az intézményhasználók számára megfelelő információkkal szolgál. Vonzó képet fest az itt folyó nevelő és tanulási tevékenységről, jól tartalmazva az általános iskola módszertani megújulásának elvárható pedagógiai elemeit.

A módosított pedagógiai program többletfinanszírozást nem igényel, jövőorientált, esélykompenzációt és tehetséggondozást egyaránt érvényesítő iskolai gyakorlatot tükröz

A II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola módosított Pedagógiai Programját a Tisztelt Képviselő Testület számára elfogadásra javaslom.

Sárospatak, 2010. december 9.

Vadkertiné Kőrössy Anna
közoktatási szakértő
tanügyigazgatás, általános iskola
Szakértői ig. sz. SZ 023479
3950 Sárospatak
Bem utca 10.